

1. Bireyin doğumundan ölümüne kadar olan her türlü (sosyal, fiziksel, ahlaki vb) gelişimini inceleyen psikoloji uzmanlık alanı gelişim psikolojisidir.

CEVAP: D

2. Parçada psikolojinin sınırlılığının altında yatan nedenleri açıklamaya çalıştığı anlatılmıştır. Bu nedenle psikoloji, insan davranışlarının nedenselliğini çözümlenerek yasalara ulaşmayı amaçlamaktadır.

CEVAP: A

3. Psikedinamik yaklaşım Freud'un öncülüğünü yaptığı ekoldür. Bireyin bebeklikte ve çocuklukta yaşadıklarının davranışlarını belirlediğini düşünür. Bu nedenle psikolojinin konusu olarak insanın bilinçaltını alır.

CEVAP: D

4. Psikolojinin konusunu bilincin karmaşık yapısı olarak gören ve psikolojinin amacının bu karmaşık yapıyı çözümlenmek olduğunu söyleyen yaklaşım, yapısalci yaklaşımdır.

CEVAP: D

5. Parçada görüşleriyle psikolog rüyaların ve bilinçaltı süreçlerin incelenmesi gerektiğini savunmuştur. Bu nedenle psikoloji bilinçaltını konu almalı ve incelemelidir.

CEVAP: D

6. Bihevörizm, davranışçı yaklaşım demektir. Bihevörizm psikolojinin konusu olarak organizmanın gözlemlenebilir ve ölçülebilir davranışlarını görür. Bilinçaltı süreçleri incelemeyen. Bilinçaltı süreçleri inceleyen yaklaşım psikanalizmdir.

CEVAP: D

7. Bağımsız değişken, bir araştırmanın nedeni olan veya araştırmada etkisi incelenen değişkendir. Bu araştırmadaki voleybol oynama davranışı başarılı olup olmamayı etkilemektedir. Bu nedenle "Voleybol oynatılma" davranışı bağımsız değişkendir.

CEVAP: A

10. Davranış bozukluklarını tanıma, tedavi etme ve bu bozuklukların nedenlerini araştıran uzmanlık alanı klinik psikolojidir.

CEVAP: A

8. Gestalt yaklaşımı bütüncül yaklaşımdır. Davranışların bir bütün olarak incelenmesi gerektiğini savunur. bu nedenle birinci ve ikinci öncülde verilenler bu yaklaşıma uygundur.

CEVAP: C

11. Zihnin ne olduğunu değil de ne işe yaradığını araştıran ve bireyin çevreye olan uyumunu psikolojinin amacı olarak gören uzmanlık alanı, fonksiyonalizm yani işlevselciliktir.

CEVAP: D

9. Sosyal psikoloji bireyin toplum içindeki davranışlarını inceleyen uzmanlık alanıdır. Liderlerin grupları etkileme biçimleri sosyal psikolojinin inceleme alanına giren uzmanlık alanıdır.

CEVAP: B

12. Verilen öncüllerden sadece üçüncü öncül doğrudur. Birinci öncüldeki bilişsel yaklaşım algı, düşünme bellek gibi bilişsel faaliyetleri inceler. İkinci öncüldeki hümanistik yaklaşım ise insanı ve insanın kendine özgü özelliklerini inceler.

CEVAP: B

1. Bağımlı değişken bir araştırmada sonuç olan yani bağımsız değişkenden etkilenen değişkendir. Bu nedenle başarılı olma bağımlı değişkendir.

CEVAP: C

2. Kişinin kendisinden ve onu tanıyan diğer bireylerden bilgi toplama tekniğine vaka incelemesi (olay incelemesi) denir.

CEVAP: E

3. Bir yazarın anılarını bir kitap olarak yazması gözlemlenebilir ve ölçülebilir bir davranıştır. Düşünmek, anlamak, hatırlamak gibi süreçler gözlemlenemeyen ve ölçülemeyen davranışlardır.

CEVAP: A

4. İş yerindeki sorunlar, işe göre eleman seçimi, üretilen araç ve gereçlerin insan yapısına uygun olarak düzenlenmesi, iş yerlerinin insan sağlığına uygun düzenlenmesi, işin en az enerji harcanarak en uygun biçimde yapılması gibi konularla ilgilenen psikoloji uzmanlık alanı, endüstri psikolojisidir.

CEVAP: E

5. Watson, davranışçı ekolden gelen bir psikologtur. Davranışın doğuştan edinilmediğini, çevresel koşullarla ve öğrenmeyle ortaya çıktığını savunmaktadır.

CEVAP: C

6. İnsanın anatomik yapısı, sinir sistemi, salgı bezleri gibi fizyolojik süreçlerle davranışlar arasında ilişki kuran psikoloji uzmanlık alanı fizyolojik psikolojidir.

CEVAP: B

7. Çocukların ahlaki gelişim dönemleri, ergenlik dönemlerinde bireyde görülen davranış değişiklikleri gelişim psikolojisinin ilgilendiği konulardır.

CEVAP: A

8. Eğitim ve öğretimi ile ilgili her türlü problemle ilgilenen (sınıf düzeni, eğitim ve öğretim programlarının düzenlenmesi vb.) psikoloji uzmanlık alanı, eğitim psikolojisidir.

CEVAP: A

9. Bireyin toplumdaki davranışlarını yaptığı ve kişiliğinin de bu etkileşim sonucu oluştuğunu söyleyerek bireyin toplum içindeki davranışlarını konu edinen uzmanlık alanı, sosyal psikolojidir.

CEVAP: E

10. İnsanın davranışlarını neden- sonuç ilişkisi içinde inceleyerek bu davranışlarını neden yaptığını açıklamaya çalışan psikoloji uzmanlık alanı, deneysel psikolojidir.

CEVAP: B

11. Parçada sürekli eleştirilen çocuk ayıplamayı ve aşağılanmayı, aşağılanan bireyi se sıkılıp utanmayı, kin ortamında büyümüşse kavga etmeyi öğrenir denilerek çocuğun davranışlarını yaparken sosyal çevresinden etkilendiği vurgulanmıştır.

CEVAP: A

12. İnsanı, edilgen değil etkin bir varlık olarak gören ve bireyin algı, bellek ve düşünme yoluyla hem dış dünya hem de kendisi hakkında birçok bilgi edindiğini savunan psikolojik yaklaşım bilişsel yaklaşımdır.

CEVAP: A

1. Bir araştırmada değiştirilen ve araştırmanın tümünü etkileyen etken, bağımsız değişkendir.

CEVAP: D

2. Bireyin temel doğasının kişinin kendi tüm potansiyelini gerçekleştirmek, geliştirmek ve tüm yaşamını anlamlandırmak çabası olduğunu savunan psikoloji yaklaşımı, hümanist yaklaşımdır.

CEVAP: A

3. Parçada verilen örnekte bireyin gök gürültüsünde geçmişte yaşadığı annesinin ölümünü hatırlaması üzerine durulmuştur. Bu nedenle davranışı etkileyen faktör geçmiş yaşantılardır.

CEVAP: C

4. Davranışçı psikologlar gözlenebilen ve ölçülebilen davranışları konu edinirler. Bu tür davranışları inceleyen kullandıkları yöntem, deney yöntemidir.

CEVAP: E

5. Fonksiyonalizm yaklaşımı işlevselcilik demektir. Zihnin ne işe yaradığını konu edinirler. Bu nedenle fonksiyonalizmin psikolojiye katkısı bireyin çevreye olan uyumunu kolaylaştırmaktır.

CEVAP: B

6. Yapılan araştırmada övgü davranışının başarıyı etkileyip etkilemediği üzerinde durulmuştur. Bağımlı değişken bir araştırmada bağımsız değişkenin etkilediği ve buna bağlı olarak da değişen değişkendir. Verilen parçadaki başarılı olma bağımlı değişkendir.

CEVAP: B

7. Bağımsız değişken bir araştırmadaki neden olan yani araştırmayı etkileyen değişkendir. Verilen örnekte bağımsız değişken evlenme yaşıdır.

CEVAP: A

10. Psikolojide test ve ölçek geliştiren ve geliştirilen testlerin geçerliliğini denetleyen uzmanlık alanı, psikometrik psikolojidir.

CEVAP: B

8. Verilen örnekte kişinin yemek yedikten sonra daha iyi çalıştığı gözlemlenmektedir. Bu durum bireyin güdülenmesine örnektir. Bu nedenle davranışı etkileyen faktör güdülenmedir.

CEVAP: B

11. Organizmanın biyolojik özelliklerinin davranışları etkilemesini konu edinen psikoloji uzmanlık alanı, biyolojik yaklaşımdır.

CEVAP: E

9. Parçada yemek yemek, konuşmak, oturmak gibi herkes tarafından gözlemlenebilir ve ölçülebilir davranışların araştırılması gerektiği anlatılmıştır. Bu görüş, bihevörizm yani davranışçılıktır.

CEVAP: E

12. Psikolojinin amacı olarak bireyin çevreye olan uyumunu alan psikoloji uzmanlık alanı, fonksiyonalizm yani işlevselciliktir.

CEVAP: D

1. Bir araştırmada etkisi incelenen değişken, bağımsız değişkendir. Verilen örnekte açlığın başarılı olup olmama üzerindeki etkisi incelenmektedir. Bu nedenle açlık etkisi incelenen değişkendir.

CEVAP: C

2. Heyecanlanmak, bireyin kendisinden kaynaklanan bir durumdur. Havanın sıcak, soğuk, yağmurlu, güneşli olması ise fiziksel çevreye ait bir durumdur.

CEVAP: C

3. Toplumsal yapının belirleyicileri psikolojinin değil sosyolojinin konusudur.

CEVAP: E

4. Fobi, depresyon, şizofreni gibi davranış bozukluklarının teşhis ve tedavisi ile ilgilenen psikoloji uzmanlık alanı klinik psikolojidir.

CEVAP: C

5. Bağımlı değişken, bir araştırmada bağımsız değişkenin etkilediği ve buna bağlı olarak da değişen değişkendir. Bu araştırmadaki bağımlı değişken, uyku davranışdır.

CEVAP: B

6. Bir araştırmada etkisi incelenen değişken, bağımsız değişkendir. Verilen örnekte içilen alkol miktarının dikkatli olup olmama üzerindeki etkisi incelenmektedir. Bu nedenle verilen alkol miktarı etkisi incelenen değişkendir.

CEVAP: B

7. Belirli bir davranış olayını herhangi bir etkide bulunmadan olduğu gibi anlama yöntemi doğal gözlemdir.

CEVAP: A

10. Parçada psikolojinin günlük hayatta nerelerde kullanıldığı anlatılmaktadır. Bu durumda psikolojinin insan yaşamını kolaylaştırıp fayda sağladığını göstermektedir.

CEVAP: C

8. İçebakış yöntemini öznel bir yöntem olarak gören yaklaşım, davranışçılıktır. Davranışçılık yaklaşımı psikolojinin yönteminin deney ve gözlem olması gerektiğini savunur.

CEVAP: A

11. Psikolojide test ve ölçek geliştiren ve bu testlerin geçerliliğini denetleyen uzmanlık alanı, psikometrik psikolojidir.

CEVAP: B

9. Verilen örneklerde bütünün parçadan farklı bir şey olduğu anlatılmaktadır. Bu görüşleri savunan yaklaşım gestalt yani bütüncül yaklaşımdır.

CEVAP: B

12. Verilen öncüllerden birincisi yanlış, ikincisi yanlış; üçüncü ve dördüncü öncüller doğrudur. Psikoloji yalnız insan davranışlarını değil insanlarla birlikte hayvanların da davranışlarını inceleyen bir bilim dalıdır. Davranış bozuklukları sosyal psikolojinin değil klinik psikolojinin inceleme alanına girer.

CEVAP: D

1. Organizmayı aynı anda etkileyen birden çok uyarıcı arasından organizmanın duyu organlarını özellikle biri üzerine yöneltmesine "Algıda seçicilik" denir. Bir annenin kalabalığın içinde kendi oğlunu tanınması algıda seçiciliğe örnektir.

CEVAP: A

2. Alt duyum eşiği uyarıcıların alınabildiği en alt sınırdır. Verilen örnekte öğrencinin çevreden gelen uyarıcıları fark etmeden dersine devam etmesi uyarıcıların alt duyum eşiğini geçmediğini gösterir.

CEVAP: B

3. Parçada verilen örnekte markalı bir ürünün daha kaliteli algılandığı üzerinde durulmuştur. Bu durumda algılama üzerinde önyargıların etkili olduğunu göstermektedir.

CEVAP: C

4. Alışma duyuşsal uyum demektir. Sınıfa girdiğimiz zaman ilk başta kokuyu alırız ama daha sonra sınıfın kokusunu duymayız bu durum alışmaya örnektir. Bu nedenle parçada boş bırakılan yere alışma gelmelidir.

CEVAP: E

5. Sokaktan geçerken aç olduğumuz zaman, adana kebab ve şalgam bize güzel görünür fakat aynı adana kebab ve şalgam tok isek midemizi bulandırabilir. Bu örnekte organizmanın aynı uyarıcıya farklı zamanlarda farklı tepkiler vermesi anlatılmıştır.

CEVAP: A

6. Güdülenme basamakları sırasıyla ihtiyaç - dürtü - güdü - güdülenme ve doyumdur.

CEVAP: C

7. Fizyolojik güdüler organizma için birincil öneme sahip olan güdülerdir. Aç olan birinin lokantaya gitmesi fizyolojik bir güdü örneğidir. Diğer seçeneklerde verilenler toplumsal güdülere örnektir.

CEVAP: D

10. Bir toplumsal güdüyü doyururken başka bir toplumsal güdü yüzünden problem yaşayabiliriz. Bu durumda bize toplumsal birbiriyle çatışan birçok güdü olduğunu göstermektedir.

CEVAP: D

8. Beğenilmek isteyen kişinin süslenmesi, aç kalan kişinin yiyecek araması güdülerin organizmanın davranışını yönlendirdiğini göstermektedir.

CEVAP: B

11. Organizmanın duyuşsal olarak bir duruma uyum sağlamasına, alışma yani duyuşsal uyum denir. Terzinin makine sesini bir süre sonra duymaması bu duruma örnektir.

CEVAP: C

9. Organizmanın düşük veya yüksek yoğunluktaki sesleri algılayamayışının nedeni duyum eşliğidir. Organizmanın uyarıcıları alabileceği en alt ve artık alamayacağı en üst sınır arasındaki bölüme duyum eşliği denir.

CEVAP: A

12. Şekil zemin algısı, tamamlama, benzerlik, gruplama algıda organizasyonun özelliklerindedir. İllüzyon bir çeşit algı yanılsaması olduğu için algıda organizasyona örnek değildir.

CEVAP: E

1. Dikkat, organizmanın enerjisinin bir uyarıcı üzerinde yoğunlaştırılması demektir. Uyarıcıların algı sınırlarını aşması dikkatin bir yönde toplanmasının nedeni olamaz.

CEVAP: E

2. Parçada verilen sınıftaki kara tahtanın bir bölümüne güneş ışığı yansıdığında o bölümün rengi değişir. Ama o yine de bizim onu kara tahta olarak algılamamız algıda değişmezliğe örnektir.

CEVAP: C

3. İnsanların yaşamları içinde kendilerine hoş gelen olayların daha kısa, hoş olmayanların ise daha uzun bir zaman sürecini kapsadığını düşünmeleri zaman algısının göreceli olduğunu gösterir.

CEVAP: C

4. Bir nesneyi, bir varlığı tek tek somut ya da soyut özellikleriyle değil, bu özellikleri düzenleyerek bir biçime sokup bütün olarak algılamaya algıda örgütlenme denir.

CEVAP: B

5. B seçeneğindeki "Öğrenmeyi etkileyen faktörler nelerdir?" sorusu sosyal psikolojinin değil eğitim psikolojisinin sorduğu bir sorudur.

CEVAP: B

6. Bireyin beğenmediği bir filmi sırf yanındaki arkadaşları beğeniyor diye beğenmesi bireyin davranışında sosyal etkinin önemli derecede etkili olduğunu göstermektedir.

CEVAP: D

7. Parçada verilen örnekte babanın eşitliği savunup oğlu için gösterdiği çabayı kızı için göstermemesi onun tutumları ile davranışları arasında tutarsızlık olduğunu gösterir.

CEVAP: B

8. Parçada verilen bireyin bir futbol takımının oyununu hiç beğenmemişse, o takımın hiçbir zaman iyi futbol oynamayacağını düşünmesi şeklinde verilen örnekte bireyin kendi deneyimlerini genelleyerek tutum oluşturduğu anlatılmıştır.

CEVAP: C

10. Parçada bireyin geçmişte yaşadığı kötü deneyimlerinden dolayı önyargı sahibi olduğu anlatılmıştır. Bu durumda bireyde güvensizliğe neden olur.

CEVAP: C

11. Verilen örnekte sokakta gökyüzüne bakan kişi sayısı arttıkça diğer insanların bu durumdan etkilenerek yukarı baktıkları söylenmektedir. Bu durumda gruptaki kişi sayısı arttıkça uyma davranışın ortaya çıktığını göstermektedir.

CEVAP: D

9. Firmaların reklam kampanyalarında, tüketicilere ürettikleri ürünleri denemeleri için ücretsiz olarak dağıtmasındaki amaç bireylerin tutumlarını değiştirmektir.

CEVAP: D

12. Bireyin bir davranışı zorunluluktan dolayı yapması itaat etmedir. Furkan otobüsteki diğer insanların baskısından dolayı yaşlılara yer vermiştir bu davranışı itaat etmedir.

CEVAP: C

1. Parçada verilen örnekte, bir siyasi parti konusundaki tutumumuz olumluysa o partiyle ilgili her şeyi, olumsuz bile olsa, olumlu olarak algıladığımız anlatılmıştır. Bu nedenle tutumlar bireyin algılama sürecini etkiler sonucuna ulaşabiliriz.

CEVAP: A

2. Verilen parçada sıkılma sonucunda farklı bireylerde farklı davranışlar olduğu gözlenmiştir. Bu durumda duyguların her bireyde değişik türden davranışlara neden olduğunu gösterir.

CEVAP: B

3. Mitinge durgun olarak katılan bireyin daha sonra yanındakilerin etkisiyle coşkulu hareket etmeye başlaması sosyal davranışa örnektir. Bu durumda bireyin başkalarından etkilenmesiyle ortaya çıkar.

CEVAP: B

4. Parçada Ahmet Bey'in açık fikirli olmasının diğer tutumlarını da etkilediği anlatılmıştır. Bu nedenle bireyin bazı tutumları diğer tutumları üzerinde yönlendirici etkiye sahiptir.

CEVAP: E

5. Verilen örnekte bireyler hakkından önceden verilen bilgilerin onlara karşı olan algıyı etkilemektedir. Bu nedenle bir insan hakkında bize önceden verilen bilgiler o insanı algılamamızı etkiler anlayışına ulaşılabilir.

CEVAP: A

6. İnkâr etme yani bir olayı reddetme itaat etme (boyun eğmeyi) artıran faktörlerden birisi değildir.

CEVAP: E

7. Verilen öncüllerden birinci ve üçüncü öncül sosyal etki sonucu ortaya çıkan bir davranıştır. İkinci öncülde verilen örnekte ise sosyal etkiyle ilgili bir durum yoktur. İkinci öncülde birlikte yapılan bir etkinlik söz konusudur.

CEVAP: E

8. Bireyin kendi düşüncesine benzer olan düşünceleri daha kolay benimsemesi onun tutumlarını yaşantıları sonucunda elde ettiğini gösterir.

CEVAP: E

10. Bireyin hem kendi hem de çevresiyle barışık olması ergenlik döneminde görülmez. Ergenlik döneminde bireyin genelde çevreye olan uyumu zorlaşır ve birey etrafındaki kişilerle anlaşamaz.

CEVAP: B

9. Ergenlik yaşının sıcak güney ülkelerde daha erken, soğuk kuzey ülkelerde ise daha geç yaşanması güney ve kuzey arasında farklılıklar olduğunu gösterir. Gelişimde yaş değişebilir. Yani bazı bireyler ergenliğe (Çevre şartları, kalıtım vs. nedenlerle) yaşitlarından daha önce ya da daha sonra girebilir.

CEVAP: D

1. Sosyalleşme, bireyin toplumsal değerleri öğrenmesidir. Ergenler anne babalarından gelen değerleri sıkıcı bulurlar ve benimsemek istemezler bu durumda kuşak çatışmasına neden olur. Kuşak çatışmasının nedeni ise sosyalleşmenin sürdürülememesidir.

CEVAP: A

2. Parçada bireyin davranışlarının yaşadığı çevreden etkilendiği anlatılmıştır. Bu nedenle gelişim çevresi, kimlik duygusunun oluşumunu etkiler sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

3. Birey çevresinin ve kendisinin farkında olduğunda bilinçli olma durumu ortaya çıkar.

CEVAP: D

4. Dikkat ve algılama bireyin normal bilinç durumlarıdır. Uyku, koma, zihin beden uyumsuzluğu, biyolojik ritmin bozulması anormal bilinç durumlarına örnektir.

CEVAP: B

5. Parçaya göre bir bireyin hipnoz edilebilmesi için bireyin hipnoz olmayı kabul etmesi ve telkin edilebilir olması gerekir.

CEVAP: A

6. Parçaya göre bedendeki ağırlar sinir bozukluklarına yol açar. Bu durum da zihin ve bedenin bir bütün olduğunu gösterir. Gelişim bir bütündür ilkesi ile de doğrudan ilgilidir.

CEVAP: C

7. Parçada rüyaların bilinçaltının yükünü hafiflettiği ve kişinin duygusal yönden rahatlamasını sağladığı anlatılmaktadır. Bu nedenle rüyaların ruh sağlığını olumlu etkilediği söylenebilir.

CEVAP: D

10. Parçada uyku sırasında organizmadaki bütün işlevlerin ve tepkilerin yavaşladığından bahsedilmiştir. Bu nedenle uykunun bedeni ve beyni dinlendiren pasif bir durum olduğu sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

8. Parçada " Uyku sırasında beyin çalışmasını sürdürür. Uyanırken öğrenilenler ayıklanır, gruplanır, depolanır." denilerek uykunun aktif bir çalışma dönemi olduğundan bahsedilmiştir.

CEVAP: A

11. Parçada uyku düzeninde ve süresinde ortaya çıkan aksaklıkların insanın beden ve ruh sağlığını bozduğundan bahsedilmektedir. Bu durum da insan yaşamını olumsuz etkilemektedir.

CEVAP: E

9. Parçada uyku yoksunluğu yaşayan bireylerde ne gibi olumsuz durumlar çıktığı anlatılmaktadır. Bu nedenle uykunun yaşam için zorunlu bir süreç olduğuna ulaşılabilir.

CEVAP: E

12. Parçada bireyin uyuduğu çevrenin rüyalarını etkilediğinden bahsedilmektedir. Bu nedenle organizmanın maruz kaldığı etkiler bunlarla ilgili rüya görülmesine neden olabilir sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

1. Uyku sırasında vücudun dinlenmesi, bazı vücut fonksiyonlarının yavaşlaması, çevrede olup bitenlerin fark edilememesi, kasların işleyişinin yavaşlaması, dış uyarıcıların kabul edilmemesi vb. durumlar uyku sırasındaki fizyolojik değişmelere örnektir.

CEVAP: A

2. Parçada bireyin ve toplumun birbirinden ayrılmaya-çağı vurgulandığı için "Birey ve toplum sürekli etkileşim içindedir." Sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

3. Parçada Burcu'nun arkadaşı yanında olmasa bile onun beğenilerini dikkate alarak hediye seçimi yapması sürekli yüzyüze olunmasa da sosyal davranışın ortaya çıkabileceğini göstermektedir.

CEVAP: E

4. Verilen örnekte siyasetçinin kalabalığın etkisiyle konuştuğu anlatılmaktadır. bu durumda sosyal davranışın başkalarının etkisiyle ortaya çıktığını göstermektedir.

CEVAP: D

5. Parçada aynı olaylar karşısında aynı tür tepkiler gösteren insanların ortak davranış kalıplarını oluşturması söylendiği için sosyal davranışların toplumsal bütünlüşmeyi sağladığına ulaşılabilir.

CEVAP: E

6. Parçada bireyin bir toplum içindeyken yaptığı davranışlar söz konusu edilmektedir. Bu davranışta sosyal davranış olarak adlandırılır.

CEVAP: C

7. Parçada öğrencilerin arkadaşlarıyla birlikteken daha fazla çalıştığından ve kendilerini izleyenler varsa bu durumun daha da arttığından bahsedilmiştir. Bu durumda davranışların başka insanlardan etkilendiğini göstermektedir.

CEVAP: A

8. Eğer birey bir davranışın gerçekten doğru olduğuna inandığı için davranışı yapıyorsa bu durum benimsemeye örnektir. Çünkü burada birey tarafından bir "içselleştirme" durumu söz konusudur.

CEVAP: B

9. Verilen örnekteki suyun, içindeki gözle görülmeyen böcekler büyütülerek gösterildiğinde, onları artıran bir su arıtıcısını almak için insanları ikna etmek daha kolay olur ifadesi verilen mesajın özelliğiyle ilgili bir durumdur.

CEVAP: A

10. Parçada kadının yardım istemesine rağmen herkesin "Bir başkası gerekeni yapmıştır." diye düşünerek hiçbir şey yapmadığı ve kadının öldüğü anlatılmıştır. Bu durumda sosyal etkinin sonuçlarının her zaman olumlu olmadığını gösterir.

CEVAP: C

11. His, başarı, açlık, tat bireye iç çevreden; sıcaklık ise dış çevreden gelen bir uyarıcıdır. Çünkü beş duyu organı ile algılama söz konusudur.

CEVAP: B

12. Bireyin sürekli maruz kaldığı uyarıcılara bir süre sonra duyu olarak tepki vermemesi alışma ile ilgili bir durumdur.

CEVAP: B

1. Parçada algının öznel bir süreç olduğundan bahsedilmiştir. Bu nedenle her bireye farklı bir şekilde ortaya çıkar.

CEVAP: E

2. Uyarıcı bir organizmanın sınırları içinde değilse organizma ya yetersiz ya da aşırı uyarılmış demektir. Bu durumda organizmanın dengesinin bozulduğunu gösterir.

CEVAP: C

3. Sağlıklı duyu organları, uyarıcı, uygun ortam ve uyarıcıların duyum eşikleri arasında olması duyumun gerçekleşmesi için gerekli olan koşullardandır. Organizmanın uyarıcıları sevmesi duyum için gerekli değildir. Çünkü duyum psikolojik değil fizyolojik bir süreçtir.

CEVAP: A

4. Dış alırken sıcak suyun aniden kesilip soğuk suyun altında kaldığımızda, tüylerimizin diken diken olması, derimizdeki gözeneklerin kabarması ve titremeye başlamamız homeostatis yani dengelenmeye örnektir. Vücudun reaksiyon gösterdiğini görmekteyiz.

CEVAP: B

5. Her toplumun kendine özgü bir kültür ve uygarlık ve sanat anlayışı geliştirmesi algı dayanaklarının farklı olmasından kaynaklanmaktadır.

CEVAP: D

6. Bireyin çevresinde olup bitenlerin farkında olması bilinçli olmayla ilgili bir durumdur. Freud, insanın bilinç durumunun 3 şekilde olduğunu açıklar. Bilinç, bilinç öncesi ve bilinç dışı.

CEVAP: D

7. Bir annenin kendi çocuğunun ağlamasına uyanması algıda seçiciliğe örnektir. Yine algıda seçiciliğe şu örnekler de verilebilir. Bir otobüsteki yolculardan tamirci olan yolcu otobüsten gelen (bozuk) sese, temizlik işinde çalışan yolcu otobüsün temizliğine dikkat eder. Yani algıda seçicilik kişinin ilgi, tutum, meslek vs. göre şekillenir.

CEVAP: A

8. Baş ağrısının dinmesi, gergin kasların yumuşaması gibi fizyolojik olarak bireyin rahatlaması bireyin stresle başa çıkmasında önemli durumlardır. Çünkü gelişim bir bütündür. Bir alandaki (fiziksel) rahatsızlıklar organizmadaki başka durumları da (ruhsal) etkiler.

CEVAP: D

9. Uyku yoksunluğunda organizmada gerginlik, sinirlilik, zamanı bilememe, hayal görme, kekeleye, konuşulanları anlayamama gibi belirtiler ortaya çıktığı gözlenmiştir. Bu nedenle "Uyku organizma için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: A

10. Yapılan araştırmalara göre rüya görmeyen insan yoktur. Ama insanlar her gördüğü rüyayıda hatırlamazlar. Bu nedenle rüya görmüyorum demek rüyaları hatırlayamamaktır.

CEVAP: E

11. "Bireyi etkileyen kişi sayısı arttıkça, her bireyin kişisel etkisi azalır." ifadesiyle sosyal ilişkide yüz yüze olmanın etkisinden bahsedilmiştir. Çünkü kişi sayısı arttıkça yüz yüze ilişkiler azalır ve ikna olma etkisi düşer.

CEVAP: A

12. Bireyin tercihlerinde çoğunluğun olduğu tarafı seçmesi, davranışlar üzerinde sosyal etkinin etkili olduğunu göstermektedir.

CEVAP: D

1. Bireyin başkalarından etkilenecek davranışta bulunmasına sosyal davranış adı verilir. Gazetecinin alkışlama davranışı sosyal davranışa örnektir. Parçada gazetecinin de topluluğa "Uyarak" alkışlaması sosyal davranışa örnek verilebilir.

CEVAP: C

2. Parçada bir tartışmada sürekli konuşan kişinin tartışmadan galip geldiği ve karşı tarafı ikna ettiğinden bahsedilmiştir. İçerik olarak olmasa da karşısındaki insanın zihin yorgunluğuna sebep olarak tartışmadan galip çıkması yani ikna etmesi söz konusudur.

CEVAP: D

3. Cem'in arkadaşlarının etkisiyle beğenmediği bir şeyi beğenmiş gibi yapması sosyal davranışa örnek bir durumdur. Bu durumu birçoğumuz girdiğimiz ortandan dışlanmamak ya da ortama uyum sağlamak amacıyla yapmaktayız.

CEVAP: C

4. Ahmet bir davranışın gerçekten doğru olduğuna inandığı için davranışı yapmıştır. Bu durum benimsemeye örnektir. Yani Ahmet o davranışı kendi iradesiyle yaparak içselleştirmiştir.

CEVAP: B

5. Yapılan deneyde deneklerin tek başınayken geliştirdikleri davranışı bırakıp grupta deneye alındıklarındaki grup davranışına yöneldikleri gözlemlendiği için sosyal uyum durumunun ortaya çıktığı vurgulanmıştır.

CEVAP: B

6. Verilen örnekteki "Ödev yapmayan öğrenci sayısı fazla olduğunda öğretmenin bu öğrenciler üzerindeki baskısı daha az hissedilir." ifadesiyle sosyal etki üzerinde grubun büyüklüğünün etkisi vurgulanmıştır.

CEVAP: E

7. Parçada başka insanların varlığının bireyin davranışlarını engellediği vurgulanmıştır. Bu durumda her zaman olumlu sonuç doğurmayabilir anlayışını desteklemektedir.

CEVAP: E

10. Geceleri ayın şeklinin değişmesine rağmen her zaman ay olarak algılanması algıda değişmezliğe örnektir. Nesnelerin açısı, rengi vs. değişse de organizma genellikle nesnelere zihindeki görüntüsüne göre algılma eğilimindedir.

CEVAP: A

8. Miligram yaptığı deneylerde yüz yüze olduğunda emre itaat etmenin arttığını gözlemlemiştir. Bu nedenle "İlişkinin yüz yüze olması uyma davranışını artırır." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: A

9. Doktorun gözdeki sarılığı, şoförün motordaki ses değişikliğini, ressamın ise renkleri başkalarından önce fark etmesi algı üzerinde mesleğin etkili olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda bu durumlar algıda seçiciliği de örneklendirir.

CEVAP: D

1. Öğrenme, deneyimler ve eğitim yoluyla davranışlarda meydana gelen kalıcı değişikliklerdir. Bir çocuğun annesinin sesini ayırt etmesi öğrenmedir. Diğer seçeneklerde verilenler sırasıyla içgüdü, refleks, refleks ve refleks örneğidir ve bunlar öğrenme değildir.

CEVAP: C

2. Öğrenme sonucunda her zaman olumlu sonuçlar ortaya çıkmaz. Organizma olumsuz şeyleri de öğrenebilir. Örneğin birey okulda derslerle ilgili formül, işlem vs. olumlu şeyleri öğrenirken argo kelimeler yanlış telaffuzlar gibi kelimeler yanlış şeyleri de öğrenebilir.

CEVAP: B

3. Bir çocuğa eğlendirici hareketle yapılması çocuğun hoşuna gideceği için bu durum çocuk için ödül anlamına gelmektedir. Ödül ve cezanın olduğu öğrenme türü edimsel koşullanma yoluyla öğrenmeye örnektir.

CEVAP: A

4. Parçada verilen örnekte organizmaya önce uyarıcı verilmiş sonra davranış gerçekleştiği gözlenmiştir. Bu öğrenme türü klasik koşullanma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP: A

5. Bir köpeğin takla atmaya ve ya yat deyince yatmayı öğrenmesi ödül veya ceza yoluyla belirlenebilecek bir davranıştır. Bu tür öğrenme edimsel koşullanma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP: E

6. Koşullu uyarıcı başlangıçta herhangi bir tepki oluşturmayan nötr uyarıcının koşulsuz uyarıcıyla eşleştirilmesi sonucu nötr uyarıcının koşullu uyarıcıya dönüşmesidir. Yoğurt uyarıcısı koşullu uyarıcıdır.

CEVAP: A

7. Ali'nin sokak köpeklerinin saldırısından sonra bütün köpeklerden korkmaya başlaması genellemeye örnektir. Çünkü genelleme benzer uyarıcılara benzer tepkilerin verilmesidir.

CEVAP: A

8. Ödüllendirilen davranışın yapılması öğrenme üzerinde pekiştirmenin etkisini vurgulamaktadır. Pekiştirme davranışın ortaya çıkma olasılığını arttıran uyarıcılardır.

CEVAP: B

9. Bir çocuğun kedi tarafından tırmalandıktan sonra tüm kedilerden korkması genellemeye örnektir. Genelleme organizmanın benzer uyarıcılara benzer tepkiler vermesidir.

CEVAP: E

10. Pekiştirilmeyen davranışın ortadan kalkması sönmeye örnektir. Ahmet'in uzun süre ikramiye kazanamamasından dolayı süper loto oynamayı bırakması sönmeye örnektir.

CEVAP: A

11. Koşullu uyarıcı, organizmanın ilk başta tepkide bulunmadığı daha sonra tepkide bulunmayı öğrendiği uyarıcıdır.

CEVAP: D

12. Deneme yanılma yoluyla öğrenmede problemi çözmek için bir çok deneme yapıldıktan sonra öğrenme gerçekleşir. Bir gencin araba tamir etmeyi öğrenmesi bu tür öğrenmeye örnektir.

CEVAP: C

13. Öğrenmeden sonra uyumak bilginin bellekte kalmasını kolaylaştırır. Bu nedenle Sıla'nın matematik çalıştıktan sonra uyuması unutmayı yavaşlatır.

CEVAP: C

1. Taklit yoluyla öğrenme bireyin bir başkasının yaptığı davranışı gözleyerek yeni bir davranış öğrenmesidir. Verilen örnekteki sigara içme davranışında taklit yoluyla öğrenmenin önemi vurgulanmıştır.

CEVAP: B

2. Organizmayı bir sıkıntıdan kurtaran uyarıcıya olumsuz pekiştirme denir. Çocuğun elektrik düğmelerinden uzak durmasını sağlayan etken olumsuz pekiştirme dir.

CEVAP: C

3. Yeni bilgilerin depolanması, eski bilgilerin yeni anlamlar ve bağlar kazanması, geçmiş yaşantılar sonucu olayların anlam değiştirmesi sonucu gerçekleşen öğrenme bilişsel öğrenmedir.

CEVAP: B

4. Kavrayış yoluyla öğrenme, aniden ortaya çıkan öğrenmedir. Bu nedenle bir problemin çözümünü birden bire bulunması buna örnektir.

CEVAP: A

5. Televizyon programlarında verilen mesajların sıkça tekrarlanması, izleyenlerde etkili bir öğrenmeyi meydana getirir. Bu nedenle öğrenme üzerinde tekrarın etkisi vurgulanmıştır.

CEVAP: E

6. Yeni bilgilerin depolanması, eski bilgilerin yeni anlamlar ve bağlar kazanması, geçmiş yaşantılar sonucu olayların anlam değiştirmesi sonucu gerçekleşen öğrenme bilişsel öğrenmedir. Bu nedenle bilişsel öğrenmede zihinsel gücü kullanma daha fazladır.

CEVAP: B

7. Yanlış yapa yapa doğrunun öğrenilmesi deneme yanılma yoluyla öğrenmeye örnektir. Bu tür öğrenmeler diğer öğrenmelere göre oldukça kalıcıdır ve sönmeye dirençlidir.

CEVAP: D

8. İrkilme refleksi bir davranış olduğu için öğrenilmiş bir davranış değildir. Paylaşmak, ezber yapmak, saygı ve sevgi, kişinin tercihleri öğrenilmiş davranışlardır.

CEVAP: D

9. Verilen örneklerden birincisi içgüdü, dördüncüsü refleks davranıştır. İkinci ve üçüncü örnekler öğrenme sonucu gerçekleşen davranışlardır.

CEVAP: B

10. Verilen örnekte önce ışık uyarıcısı sonra köpeğin salya davranışı ortaya çıkmıştır. Bu öğrenme klasik koşullanma yoluyla öğrenmedir. Klasik koşullanmada uyarıcı - tepki bağı söz konusudur.

CEVAP: D

11. Organizmanın ilk başta tepkide bulunmadığı daha sonra tepkide bulunmayı öğrendiği uyarıcı, koşullu uyarıcıdır. Bu nedenle gürültü koşullu uyarıcıdır. Oyuncaktan korkma davranışı ise koşullu uyarıcıya verilen tepki olduğu için koşullu tepkidir.

CEVAP: C

12. Bir annenin, çocuğunun odasındaki eşyaları yerlere atmaması ve dağıtmaması durumunda kendisine istediği oyuncakları alması ödül, aksi durumda ise hiçbir oyuncak almaması ise cezadır.

CEVAP: B

1. Sönme pekiştirilen bir davranışın yapılamaması sonucunda davranışın ortadan kalkmasıdır. Çocuğun kedilere süt vermeyi aksatması sonucunda kedilerde sönme davranışı ortaya çıkar.

CEVAP: C

2. Organizmayı sıkıntıdan kurtaran uyarıcıya olumsuz pekiştireç denir. Elektrik şokundan kurtulmak isteyen köpek hatalı davranış yapmaz. Bu nedenle elektrik şoku olumsuz pekiştireçtir.

CEVAP: E

3. Pekiştirilen bir davranışın tekrarlanma olasılığının artması sonucu ortaya çıkan öğrenme modeli edimsel koşullanma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP: E

4. Organizmanın günlük yaşamda, bir durumda öğrendiklerini benzer başka durumlara da uygulaması öğrenme üzerinde transferin etkisini göstermektedir.

CEVAP: B

5. Sönme pekiştirilen bir davranışın yapılamaması sonucunda davranışın ortadan kalkmasıdır. Başarısız olan bir öğrencinin çalışmaktan vazgeçmesi sönme örnektir.

CEVAP: A

6. İstenmeyen davranışın yapılmasını önlemek için bireye verilen uyarıcılara ceza denir. Ödül - ceza, daha çok edimsel koşullanmada kullanılan bir yöntemdir.

CEVAP: B

7. Hastanede iğne olan bir çocuğun tüm beyaz önlüklü kişilerden korkması genellemeye örnektir. Genelleme ise koşullanma sonucunda ortaya çıkan bir durumdur.

CEVAP: A

8. Öğrendiğimiz bir konunun birey açısından önemini yitirmesi ve artık bireyin ihtiyacını karşılamaması bilginin kullanılmadığını gösterir.

CEVAP: A

9. "Hata yapmaktan kaçınan bir kişi, hiçbir zaman doğruyu bulamaz." ifadesiyle deneme yanılma yoluyla öğrenmenin önemi vurgulanmıştır. Deneme - yanılma yolu ile öğrenilen bilgiler sönmeye karşı oldukça dirençlidir.

CEVAP: D

10. Sosyal öğrenme, model alarak öğrenme demektir. Konuşmayı öğrenmede bebekler anne-babalarının söylediklerini model alırlar ve öğrenmeyi gerçekleştirirler.

CEVAP: A

11. Psikomotor öğrenme bir davranışın daha iyi nasıl yapılacağı ile ilgili olarak zihin-kas koordinasyonu sonucu gerçekleşen öğrenmedir. Çatal kaşık kullanmak, konuşmak, yazı yazmak, bir müzik aletini çalmak gibi beceriler psikomotor öğrenmeye örnek davranışlardır.

CEVAP: B

12. Psikomotor öğrenme bir davranışın daha iyi nasıl yapılacağı ile ilgili olarak zihin-kas koordinasyonu sonucu gerçekleşen öğrenmedir. Çok zayıf bir motivasyonla kazanılmaz aksine güçlü bir motivasyon gereklidir.

CEVAP: C

13. Yapılan zeka testinin uygulanmasında ve oluşturulmasında içinde yaşanılan toplumsal yapının temel faktörlerinin de göz önünde bulundurulması zeka testlerinde kültüre uygun olarak hazırlanmasını gerektirmektedir.

CEVAP: B

1. Eski bilgilerle yeni bilgileri bir senteze tabi tutarak yeni bilgiler öğrenme türüne bilişsel öğrenme denir. Formül öğrenmek, ezber yapmak, işlem basamaklarını öğrenmek vs. durumlar bilişsel öğrenmedir.

CEVAP: D

2. Eski bilgilerle yeni bilgileri bir senteze tabi tutarak yeni bilgiler öğrenme türüne bilişsel öğrenme denir. Felsefi kavramları analiz etmede bilişsel öğrenmenin etkisi daha fazladır.

CEVAP: D

3. Sosyal öğrenme taklit yoluyla öğrenme demektir. "Sen seversen yavrunu o da sever yavrusunu." ifadeyle sosyal öğrenmenin etkisi vurgulanmıştır.

CEVAP: A

4. Bireyin bir davranışı veya bilgiyi farkında olmadan öğrenmesi gizil öğrenmeye örnektir. Örneğin her gün önünden geçtiğiniz bir mağazanın ismini öğrenmeniz ya da her gün haberlerde devlet büyüklerinin (özellikle bakanların) ismini farkında olmadan öğrenmeniz.

CEVAP: E

5. Verilen ifadelerdeki öğrenme türleri sırasıyla kavrayış yoluyla öğrenme, motor öğrenme, modeli gözleyerek öğrenme ve bilişsel öğrenmedir. Farkına varmadan öğrenme, gizil öğrenmedir. Öncülde gizil öğrenme ile ilgili bir örnek yoktur.

CEVAP: D

6. Eski bilgilerin yeni bilgilerin öğrenilmesini zorlaştırması negatif transferdir. Verilen örneklerde negatif transfer söz konusudur.

CEVAP: A

7. Öğrenmede birey istekli olmazsa yani güdülenmezse öğrenmenin gerçekleşmesi de zor olacaktır.

CEVAP: E

8. Sönme: pekiştirilmiş bir davranışın pekiştirilmemesi sonucunda ortadan kalkmasına sönme denir. Parçada güler yüzlü birinin zamanla bu özelliğini yansıtmaması ona karşı olan tutumlarda değişikliğe neden olacaktır.

CEVAP: A

9. Önce davranışın yapılıp sonra uyarıcının verilmesi sonucunda gerçekleşen veya ödül ceza yoluyla davranışların benimsenmesini sağlayan öğrenme, edimsel koşullanma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP: C

10. Çocukların şiddet içerikli programları izleyip bunları örnek alarak kendi aralarında kırıncı, dökücü oyunlar oynamaları model alma yoluyla öğrenmeye örnektir.

CEVAP: A

11. Eski bilgilerin yeni bilgilerin öğrenilmesini kolaylaştırmasına pozitif transfer denir. İngilizce bilen birisinin Almancayı kolay öğrenmesi pozitif transfere örnektir.

CEVAP: B

12. Verilen parçada önce ders çalıştırma uyarıcısı sonra da iyi not alma durumu gerçekleşmiştir. Uyarıcının önce verildiği davranışın sonra ortaya çıktığı öğrenme türü klasik koşullanma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP: A

13. Zeka testlerinin güvenilir sonuçlar vermesi için, test için belirlenen talimatlara uyularak belli bir düzen ve zaman sınırlaması içinde testin yapılması ve testin uzman kişiler tarafından hazırlanıp uygulanması durumu standardizasyon ile ilgilidir.

CEVAP: D

14. Problem çözme aşamaları sırasıyla II-I-IV-III şeklinde olmalıdır. Problem çözmede öncelikle problemin kaynağı bulunmalıdır.

CEVAP: D

1. Koşullu uyarıcı başlangıçta herhangi bir tepki oluşturmayan nötr uyarıcının koşulsuz uyarıcıyla eşleştirilmesi sonucu nötr uyarıcının koşullu uyarıcıya dönüşmesidir. Zil sesi burda koşullu uyarıcıdır.

CEVAP: C

2. Gerekli fiziksel ve zihinsel olgunluk düzeyine erişen bireyin çevresel deneyimlerinin etkisiyle yeni davranışlar kazanması ya da mevcut davranışlarının değişmesine, öğrenme denir.

CEVAP: D

3. Yeni öğrenilenlerin eski bilgileri unutturmasına geriye ket vurma denir. Parçada verilen diş hekiminin durumu geriye ket vurmaya örnektir.

DİKKAT: Ket vurma sorularında "Hatırlatma" ve "Unutma" durumları söz konusudur.

CEVAP: C

4. Öğretmenin cevapları verdikten sonra öğrencilerin kendi cevaplarını gözden geçirmesi öğrenmede geri bildirimle ilgili bir durumdur.

CEVAP: A

5. Çocuğun saksıda gördüğü çiçeğe ağaç demesi genelleme, daha sonra ağacı çiçeklerden ayırması ise ayırt etmeye örnektir.

CEVAP: D

6. Yeni doğan bir bebeğin hıçkırma davranışı refleks olduğu için olgunlaşmayla alakası yoktur. Olgunlaşma bireyin çaba harcamadan doğal olarak meydana gelen bir durumdur.

CEVAP: D

7. Olumsuz pekiştirme, birey için olumsuz olan bir durumun ortadan kalkmasına dayanır. Bebek için olumsuz olan bir durum ortadan kalkmaktadır. Bu nedenle ağlama davranışı bebek için olumsuz pekiştirir.

CEVAP: D

8. Parçada basketboldaki oyun kurucunun işareti diğer oyuncular için bir uyarıcıdır. Bu işaretten sonra diğer oyuncuların tepkileri ortaya çıkmaktadır. Bu öğrenme türü tepkisel (klasik) koşullanma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP: E

9. Daha önce yapay bir uyarıcıya koşullanan organizmaya uzun süre koşullanmayı sağlayan doğal uyarıcı verilmezse organizmada sönme ortaya çıkar. Ara sırada da olsa pekiştirilen bir davranış sönmeye karşı oldukça dirençlidir.

CEVAP: E

10. Ödül ve ceza yoluyla davranışa şekil verme şeklinde yapılan öğrenme edimsel koşullanma yoluyla öğrenmedir.

CEVAP: E

11. Birey bazen öğrendiklerini nasıl öğrendiğinin farkında olmaz. Bu tarz bir öğrenmeye gizil öğrenme denir. Parçada, derste anlatılanları farkında olmadan öğrenen gerçekleştirdiği vurgulanmıştır.

CEVAP: B

12. Çoktan unutulmuş sayılan çocukluk anılarının tekrar canlanması "Mutlak unutmama yoktur." ifadesini desteklemektedir.

CEVAP: A

13. Parçada "Herhangi bir problemle karşılaşan bireyin, çözüm üretebilmesi için problemi anlaması gerekir." denilerek problemin tanımlanmasının gereği anlatılmaktadır.

CEVAP: C

1. Eski bilgilerimizin yeni bilgilerimizi unutturması ileriye ket vurmaz. Ket vurma sorularında “Hatırlama” ve “Unutma” sizler için önemli ipuçlarıdır.

CEVAP: D

2. Öğrenme sonucunda kazanılmış bilgi ve becerilerin bir süre zihinde saklanıp tekrar canlandırılmasına hatırlama denir. Hatırlatmayı kolaylaştıran en büyük etken tekrardır.

CEVAP: A

3. Kısa süreli bellek bilgiyi tutma kapasitesi sınırlı bir bellektir. Bu nedenle bilginin kısa süreli bellekte tutulma süresi de sınırlıdır. Kapasitesi sınırsız olan bellek türü ise uzun süreli bellektir.

CEVAP: B

4. Parçada zekânın gelişebilme sınırlarının kalıtımla belirlendiği ve uygun çevre koşulları, bunu en üst sınıra kadar geliştirdiği anlatılmıştır. Fakat iyi çevre koşulları, zekaca geri olan birini üstün zekâlı yapmadığı vurgulanmıştır. Bu nedenle zeka üzerinde kalıtımın daha etkili olduğu sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

5. Her bireyin resimlere bakarak farklı resimler anlatması kişilik yönünden bireylerin birbirinden farklı olduğunu göstermektedir. Yani her birey kendi yaşantı ve tecrübelerine göre olay ve durumları yorumlamaktadır.

CEVAP: C

6. Zekâ testi neyi ölçmeyi amaçlıyorsa onu ölçmelidir. Anlayışı testin geçerliliğiyle ilgilidir. Test amaca uygun değilse geçerli değildir.

CEVAP: C

7. “İyi bir zekâ testinde, test uygulanan kişilerin aldıkları puanların test yinelenğinde aldıkları puanlarla yakın olması gerekir.” ifadesi zeka testlerinin güvenilirliğiyle ilgilidir. Yani bir tutarlılık söz konusudur.

CEVAP: A

8. Parçada “Evlat edinilmiş çocukların zekâsı, kendilerini evlat edinenlerin değil, gerçek anne ve babasının zekâsını yansıtmaktadır.” denilerek zeka üzerinde kalıtımın etkisinin daha fazla olduğu vurgulanmıştır.

CEVAP: A

9. Kelimeler, sayılar, formüller gibi sembollerle düşünmede, bilimsel ilkeleri kavramada kendini gösteren ve edebiyatçılarda, bilim adamlarında daha baskın olan zeka türü soyut zekadır.

CEVAP: A

10. Bu tür zekaya sahip olan bir kimse, kendini başkalarına sevdirebilir, saydırır. Kolayca dost edinir. Politikacılarda, din adamlarında, pazarlamacılar da baskın olan bu zeka türü, sosyal zekadır.

CEVAP: B

11. Eğer kişi bıçakla kalemin ucunu açmayı düşünemezse problemin çözümünü kalem tıraş buluncaya kadar engellemiş olacaktır. Bu durum da işleve takılma ile ilgili bir durumdur.

CEVAP: B

12. Anne ve babasının artık kendisine hediye almadığını söyleyerek ders çalışmayı bırakan çocuk sönme yaşamaktadır. Pekiştirilmeyen davranışlar bir süre sonra sönmektedir. Ara ara yapılan pekiştirmeler davranışın sönmeyle karşı etkisini artırır.

CEVAP: D

13. Sönme bilginin kaybolmasıdır. Bu nedenle belleği güçlendirici bir yöntem değildir. Belleği güçlendiren yöntem ise tekrardır.

CEVAP: D

14. A,B,C ve E seçeneğinde verilenler çağrışıma örneklerdir. Fakat karın çok yağmasının Ankara'yı hatırlatması çağrışım örneği olamaz. Çünkü kar sadece Ankara'ya yağmıyordur.

CEVAP: D

1. Parçada bireyin geçmişte nasıl koşullandığını bilmek gelecekte nasıl bir kişiliğe sahip olacağı hakkında bize bilgi verir denilerek kişilik üzerinde geçmiş yaşantıların etkili olduğu anlatılmaktadır.

CEVAP: D

2. Birey için olumsuz olan bir durumun bilinçaltına atılması bastırma değildir. Parçada anlatılan insanların davranışlarını hiç ölmeyeceklermiş gibi yapmaları bastırmaya örnektir. Bastırma, uygun görülmeyen istek ve anıların bilinç düzeyinden uzaklaştırarak bilinç ötesine gönderilmesidir. Örneğin, dişi ağrıyan birinin doktordan korktuğu için doktorla olan randevusunu unutması.

CEVAP: E

3. Bireyin bir başkasına benzeyerek duyduğu kaygıları azaltmaya çalışması özdeşim kurmaya örnektir. Verilen örnekler bu duruma uygundur.

CEVAP: A

4. Bireyin sinirini asıl nesneden veya kişiden değil de bir başka şeyden çıkarması yön değiştirmedir. Mehmet'in yeğenlerine kızıp iş yerinde çırağına kızması yön değiştirmeye örnektir.

CEVAP: C

5. Bireyin sinirini asıl nesneden veya kişiden değil de bir başka şeyden çıkarması yön değiştirmedir. Kadının kocasına kızıp çocuğunu azarlaması, azarlanan çocuğunda hırsını oyuncaklardan alması yön değiştirmeye örnektir.

CEVAP: C

6. Bireyin, kendisinde bulunan kusurları başkalarında görme davranışına yansıtma denir. Yansıtma, suç başkasına atma olarak da tanımlanabilir. Parçada da bencil birinin kimsenin başkasına yardım etmediğinden yakınması yansıtma savunma mekanizmasını kullandığını gösterir.

CEVAP: D

7. Her kötü olayda iyi bir yön görme davranışına Pollyannacılık denir. Parçada verilen kişinin durumu buna örnektir. Pollyannacılık, bireyin yaşadığı en kötü durumlardan bile iyi bir sonuç çıkarmasıdır.

CEVAP: A

8. Birey için olumsuz olan bir durumun bilinçaltına atılması bastırmadır. Öğrencinin yaşadığı kaygı ve stresin etkisiyle gireceği sınavın tarihini unutması bastırmaya örnektir.

CEVAP: B

9. Bireyin kendisi için olumsuz olan durumu mantıklı nedenler göstererek ortadan kaldırmaya çalışması mantığa bürümedir. Ahmet'in kız arkadaşını çirkin ve alingan olarak görmesi mantığa bürümeye örnektir.

CEVAP: D

10. Yüceltme, fizyolojik ve sosyal güdülerin neden olduğu ihtiyaç ve arzuların; estetik zihin ve sosyal alanlardan herhangi birinde doyurulmaya çalışılmasıdır. Parçada verilen örnek yüceltme örneğidir.

CEVAP: E

11. Bireylerin engellenen veya doyumsuz kalan güdü ve isteklerini olmasını istedikleri gibi düşünmeleri bu güdü ve istekleri hayal dünyasında doyurmalarına hayal kurma denir. Bir çocuğun kendini dünyanın en güzel oyuncaklarıyla dolu bir yerdeymiş gibi düşünmesi hayal kurmaya örnektir.

CEVAP: B

12. Yüceltme, fizyolojik ve sosyal güdülerin neden olduğu ihtiyaç ve arzuların; estetik zihin ve sosyal alanlardan herhangi birinde doyurulmaya çalışılmasıdır. Bireyin sahip olduğu yıkıcı eğilimlerin sanatla uzaklaştırılması yüceltmeye örnektir.

CEVAP: A

1. Yüceltme, fizyolojik ve sosyal güdülerin neden olduğu ihtiyaç ve arzuların; estetik zihin ve sosyal alanlardan herhangi birinde doyurulmaya çalışılmasıdır. Gencin olumsuz karşılık aldığı kıza şiir yazması yüceltmeye örnektir.

CEVAP: B

2. Bahane bulma (mantiğa bürüme), bireyin kişisel yetersizliğinden dolayı, gerçekleştiremediği istek ve arzuları karşısında yetersizliklerini veya başarısızlıklarını mantıklı gösterme çabasıdır. Futbol takımının başkanının sözleri mantığa bürümeye örnektir.

CEVAP: C

3. Yön değiştirme, kişinin asıl hedefe yönelmediği öfkesini veya hırsını başka hedeflere yöneltmesidir. Öğrencilerin okulun bahçesindeki ağaçlara zarar vermeleri yön değiştirmeye örnektir.

CEVAP: D

4. Kendisinin çok önemli biri olduğunu söyleyip sürekli takip edildiğini düşünme paranoya davranışıdır. Bu nedenle akıl ve ruh sağlığı yerinde olan bireyin yapacağı bir davranış değildir.

CEVAP: C

5. Bir bireyin normal zeka bölümü 90-110 arasındadır. Zeka bölümünün 100 olması anormal değil normal bir durumdur.

CEVAP: C

6. Kendisini rahatsız eden durumları düşünmekten alıkoymadığı için belli birtakım davranışları yapmak zorunda olduğunu söyleyen biri kompülsiyon yaşamaktadır.

CEVAP: C

7. Bireyin kötü olduğunu bildiği halde önüne geçemediği, yapmaktan bir türlü kendini alamadığı takıntılara mani adı verilir.

CEVAP: A

8. Ruh sağlığı yerinde olan bir birey sorunları görmezlikten gelmeyi alışkanlık edinmez. Aksine sorunları çözmeye yoluna gider. Diğer seçeneklerde verilenler ise ruh sağlığı yerinde olan bireylerin göstereceği davranışlardır.

CEVAP: E

9. Engelleme, bireyin içsel ya da dışsal bir faktörden dolayı amaç ya da amaçlarına ulaşmaması sonucunda yaşadığı olumsuz duygudur. Engellenme, bireyin kendisinden kaynaklanabileceği gibi dış bir faktörden de kaynaklanabilir.

CEVAP: E

10. Kamyonun arkasına, "İstedim vermediler sen şoförsün dediler" şeklinde yazı yazdıran kamyon şoförünün yaşadığı psikolojik durum engellenmedir.

CEVAP: A

11. Fobi, belirli nesnelere veya durumlar karşısında duyulan olağan dışı güçlü korkudur. Levent'in yaşadığı durum yükseklik korkusudur. Bu durum da fobiye örnektir.

CEVAP: B

12. Kendisinin veya bir yakınının haince planlanmış bir suikastta öleceğini sıkça düşünen ve kendisini buna inandıran kişinin davranışı, paronoyaya örnektir.

CEVAP: D

13. Parçada stresin bireyin ruhsal ve bedensel sınırlarını tehdit ettiği vurgulanmıştır. Bu nedenle bireyin sınırlarının zorlanması strese neden olur sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

14. Aşırı derecede çökkünlük halinin yaşanması, suçluluk duygusunun olması, toplumla olan uyumun kesilmesi gibi durumlar bireyde depresyona neden olur.

CEVAP: C

1. Hipokonri, hastalık hastası demektir. Bireyi hiç hastalığı olmadığı halde kendini hasta gibi hissediyorsa bu durum hipokondridir. Bu durum ruhsal sıkıntıların olduğunun da göstergesidir.

CEVAP: D

2. Melankoli derin bir keder içinde hüzünlü, acı çeken, yalnız, umutsuz bir insanın içinde bulunduğu durumdur. Bu nedenle sevecen bir tutum melankoli yaşayan bir bireyde görülmez.

CEVAP: A

3. Obsesyon, mantıksız düşüncelerin ve korkuların insanı sürekli tekrar eden davranışlar sergilemesine zorlayan psikolojik bir hastalıktır. Birey saçma olduğunu bildiği halde kendisini birtakım düşüncelerden kurtaramaz. Bu duruma obsesyon denir.

CEVAP: B

4. Tematik algı testleri bireyin kişiliğini ölçmek için kullanılan testlerdir. Bireye resim gösterilerek ondan bir öykü yazmasının istenmesi içinde bulunduğu durumu tespit etmek açısından önemlidir.

CEVAP: C

5. Bastırma, insanı rahatsız eden veya hoşlanılmayan isek veya güdülerin bilinçaltına itilmesidir. Bireyin komşusunu görmezden gelmesi buna örnektir. Başka bir örnek verecek olursak kişinin korktuğu için diş doktoru ile olan randevusunu unutması da yine bastırmaya örnek verilebilir.

CEVAP: B

6. A,B, C ve E seçeneğinde verilenler birey kaynaklı bir engellenmeyken bireyin arabasının bozulması sonucu işe geç kalması dış kaynaklı bir engellenmedir.

CEVAP: D

7. Ruh sağlığı bireyin hem kendisiyle hem de çevresiyle barışık olması, dengeli, düzenli ve uyumlu olabilmek için çaba göstermesidir. Normal bir insan kendini değersiz hissetme hissine kapılmaz.

CEVAP: D

8. Mantiğa bürünme, bireyin kişisel yetersizliğinden dolayı, gerçekleştiremediği istek ve arzuları karşısında yetersizliklerini veya başarısızlıklarını mantıklı gösterme çabasıdır. Sınavı geçemeyen bir kişinin kaydırma yaptım demesi mantığa bürümeye örnektir.

CEVAP: B

9. Doyurulmamış ihtiyaçlar karşısında birey, kendi varlığını tehlikede görmekte ve bazı davranışları ile benliğini korumaya çalışmasına savunma mekanizması denir.

CEVAP: E

10. Mantiğa bürünme, bireyin kişisel yetersizliğinden dolayı gerçekleştiremediği istek ve arzuları karşısında yetersizliklerini veya başarısızlıklarını mantıklı gösterme çabasıdır. Verilen örnekte birey olumsuz davranışına (içki içme) mantıklı bir neden bulmaya çalışmıştır.

CEVAP: B

11. Parçada verilen örnekte anne komşu çocuğuna karşı hissettiği duyguların tam tersini göstermektedir. Bu durum karşı tepki geliştirmeye örnektir.

CEVAP: E

12. Yansıtma kişinin kendisinin olumsuz, toplum tarafından kabul görmeyen özelliklerini başkalarına yakıştırmasıdır. Verilen örnekte başkalarına düşmanlık besleyen kişinin onları kendisine kötülük yapmakla suçlaması, yansıtma savunma mekanizmasına örnektir.

CEVAP: A

13. Tiroit bezlerinin yavaş çalışması bireyin fizyolojisi ile ilgilidir. Bu nedenle Esra Hanım'ın sinirli bir kişiliğe sahip olmasının nedeni fizyolojiktir.

CEVAP: A

1. Organizmanın aynı durumun çekici olan ve çekici olmayan iki yönü arasında kalıp bunlardan birini tercih etmesi durumuna yaklaşma-kaçınma çatışması denir. Bireyin yaşadığı durum buna örnektir.

CEVAP: D

2. Bireylerin engellenen veya doyumsuz kalan güdü ve isteklerini olmasını istedikleri gibi düşünceleri bu güdü ve istekleri hayal dünyasında doyurmalarına hayal kurma denir. Çocuğun yaşadığı durum hayal kurma örneğidir.

CEVAP: E

3. A seçeneğinde verilen durum özdeşim kurmaya, C seçeneğinde verilen durum ödünlemeye, D seçeneğinde verilen durum yansıtmaya, E seçeneğinde verilen durum ise yüceltmeye örnektir. B seçeneğinde verilen çocuğun yaşadığı durum gerilemeye örnektir. Gerileme, zorlayıcı yaşantılar karşısında bireyin içinde bulunduğu gelişim evresinden önceki, daha ilkel gelişim basamaklarına geri dönmesi durumudur.

CEVAP: B

4. Her başarısızlıkta başarılı yanlar arama, olayların iyi taraflarını görmeye pollyannacılık denir. C seçeneğinde verilen kişinin "Çok şükür yaşıyorum." demesi pollyannacılığa örnektir.

CEVAP: C

5. Bazı insanların sıkıntı veren durumlarda, sorunlarla uğraşmak yerine sorun yokmuş gibi davranması yadsıma yani inkar etmeye örnektir.

CEVAP: C

6. Olumsuz durumlara karşılaşılan bireyin ilgi duyduğu bir alanda başarılı kişi ya da gruplarla kendini bir sayması özdeşim kurmadır. Taklit etme ve pay çıkarma gibi iki boyutu vardır. Parçada verilen örnek taklit etme şeklinde gerçekleşen özdeşim kurmaya örnektir.

CEVAP: A

7. Bireyin davranışlarının engellenmesi sonucunda hedefe ulaşamama, güdü ve gereksinimleri doyumama sonrasında içine düştüğü gerginlik ve bunalım haline hayal kırıklığı denir. Parçada verilen durum buna örnektir.

CEVAP: C

8. Görme engelli olan Aşık Veysel'in ünlü bir ozan olması engellenme sonucunda ortaya çıkan olumlu bir durumdur. Engelleme içsel ya da dışsal sektörlerden kaynaklanabilmektedir.

CEVAP: A

9. Organizmanın kendisi için olumsuz iki veya daha fazla duygu, düşünce veya güdü arasında kalıp bunlardan birini seçmek zorunda kalmasına kaçınma - kaçınma çatışması denir. IV. Öncülde verilen örnek kaçınma - kaçınma çatışmasına örnek değildir. Yani bir gencin zamanını hem işinde hem de ailesiyle birlikte geçirmek istemesi istenilen iki durum arasında kalmalıdır. Bu da yaklaşma - yaklaşma çatışmasına örnektir.

CEVAP: C

10. Organizmanın kendisi için aynı derecede cazip olan iki veya daha fazla duygu düşünce veya güdü arasında kalıp birini seçememe haline yaklaşma-yaklaşma çatışması denir. Parçada verilen eşeğin durumu buna örnektir.

CEVAP: E

11. Doktor olmak isteyen ancak ailesi tarafından mühendis olmaya zorlanan bir genç, tercihlerini ailesinin denetimi altında yapmak zorunda kaldığında engellenme yaşar.

CEVAP: A

12. Yoğun bir çaba gösterip başarılı olmaya çalışma birey için bu durum olumsuz değil tam tersine olumlu bir durumdur.

CEVAP: C

1. Mantiğa bürüme, bireyin yaşamış olduğu hayal kırıklığının etkisini azaltabilmek için davranışı olduğunda daha az hatalı ya da haklı gösterme durumudur. Milletvekilinin söylediği söz mantığa bürümeye örnektir. B seçeneğinde verilen kedi uzanamadığı ciğere murdar(pis) der sözü mantığa bürümeye uygun bir örnektir.

CEVAP: B

2. Kişinin, kendisinin olumsuz, toplum tarafından kabul görmeyen özelliklerini başkalarına yakıştırmaması, yansıtmadır. Parçada verilen kişinin durumu yansıtmaya örnektir.

CEVAP: C

3. Her başarısızlıkta iyi bir taraf görme, kadere razı olma, her şeyin iyi bir tarafını görerek teselli bulma pollyanncılığa örnektir.

CEVAP: E

4. Birey aynı durumun hem olumlu hem de olumsuz durumun yaşayıp karar vermekte zorlanıyorsa yaklaşma-kaçınma çatışması yaşıyor demektir.

CEVAP: D

5. Boğulmaktan korktuğu için havuzda yüzemeyen Ahmet'in durumu birey kaynaklı bir engellenme iken diğer seçenekte verilenler çevre kaynaklıdır.

CEVAP: A

6. Bireyde iki güdü arasındaki çelişkiden ortaya çıkan kararsızlık durumu çatışmadır. Birey çatışma durumunda savunma mekanizmalarına başvurabilir.

CEVAP: A

7. A seçeneğinde verilen durum bahane bulmaya, B seçeneğinde verilen durum inkar etmeye, C seçeneğinde verilen durum yön değiştirmeye, D seçeneğinde verilen durum ödünlemeye örnektir. E seçeneğinde birey savunma mekanizması kullanmamıştır.

CEVAP: E

8. İstemediği iki durum arasında kalan birey kaçınma-kaçınma çatışması yaşar. Parçada verilen kişinin durumu kaçınma - kaçınma çatışmasına örnektir.

CEVAP: B

9. Yön değiştirme, bireyin kendisinde kaygıya neden olan sorunlar ve bunun nedenleri, gücünün yetmediği bir kimse ya da nesne ile ilgili ise bu kaygı ve kızgınlığını gücünün yettiği başka bir insan ya da nesneye yönlendirmesi durumudur. Taksi şoförüne sinirlenen Fatma sinirini arabanın kapsından çıkarmıştır bu durum yön değiştirmeye örnektir.

CEVAP: D

10. Karakter, bireyin sonradan kazandığı bir özelliktir. Hiçbir insan doğuştan dürüst olma veya olmama özelliğine sahip değildir. Bu nedenle dürüst olma bir karakter özelliğidir.

CEVAP: C

11. İsmail'in sinirli olma durumunun çocukluk yıllarında yaşadığı problemlerde olduğunu düşünen bir psikolog, psikodinamik kuramı temele almaktadır.

CEVAP: A

12. Mizaç bireyin doğuştan gelen özellikleridir. Şarkı sözünde kişiliğin mizaç yönüne vurgu yapılmıştır.

CEVAP: B

13. "Önemli olan kendini tanımaktır. Ancak o zaman insan mutlu bir birey olarak hayatına devam edebilir." Diye düşünen bir birey hümanistik kuramın görüşlerini benimser. Hümanistik kuram insancıl kuramdır yani insanı ve insanın temel gereksinimlerini temele alır.

CEVAP: C

1. Bireyin davranışlarını etkileyen toplumsal faktörler nelerdir? Sorusu sosyolojinin değil psikolojinin sorduğu bir sorudur. Sosyoloji bireysel olandan ziyade toplumsal olanla ilgilenir.

CEVAP: B

2. Sosyoloji pozitif bir bilimdir ve ideal veya olması gereken inanç veya değerleri konu edinmez. Toplumda ne görüyorsa, ne oluyorsa onu söyler.

CEVAP: D

3. A seçeneğinde verilen tıp, B ve C seçeneğinde verilen coğrafya, D seçeneğinde verilen botanik biliminin ilgi alanına girer. E seçeneğinde verilen durum sosyolojinin konusudur.

CEVAP: E

4. Sosyolog bir toplumda olan neyse onu inceler ve söyler. Olması gereken durumları incelemeyiz. Sosyolojide nesnellik söz konusudur.

CEVAP: A

5. “Sosyolog, araştırmasına başlarken araştırdığı konuyla ilgili olarak daha önceden edinmiş olduğu bilgileri geçici olarak unutup bilmediğini varsayarak davranmalıdır.” denilerek sosyolojinin objektif olmasına vurgu yapılmıştır.

CEVAP: B

6. Toplumsal olgu ve olayın ortak noktası toplumsal hayattan kaynaklanmalarıdır. Her ikisi de toplumu esas alır.

CEVAP: C

7. Gençlerin genellikle büyüklerinin davranışlarını beğenmeseler de bu davranışların gereklerine uygun davranmaları sosyal olayların bireyin davranışları üzerinde baskı oluşturduğuna örnektir.

CEVAP: E

10. Bir konu hakkında geniş kitlelerin görüşlerini almak amacıyla kullanılacak yöntem ankettir. Parçada verilen kadınların medeni kanunla ilgili görüşlerini alma da anket tekniğini kullanmak gerekir. Anket tekniği kullanımı kolay ve pratik bir tekniktir.

CEVAP: A

8. Toplumsal olay gelişmiş veya gelişmemiş farketmez her toplumda görülen bir durumdur. Bu olaylara yaklaşım şekilleri gelişmiş ve gelişmemiş toplumlar arasında farklılık gösterir.

CEVAP: E

11. Küçük bir toplumsal grubun derinlemesine her yönden incelenmesine dayanan araştırma tekniği monografidir. Fransız sosyolog Le Play'in yapmış olduğu araştırma buna örnektir.

CEVAP: C

9. "Sosyolog, araştırmasını yaparken kullanacağı sözcüklerin her birinin anlamını önceden net bir biçimde belirlemelidir." İfadesiyle sosyolojinin kavramları açık ve net bir şekilde tanımlaması ilkesi vurgulanmıştır.

CEVAP: C

12. Araştırmacının, okulda verilen eğitimi, fiziksel ortamı, sosyal etkinlikleri, yönetici-öğrenci-öğretmen ilişkileri hakkındaki düşüncelerini anlayabilmek amacıyla başvurduğu yöntem ankettir.

CEVAP: A

1. Durkheim toplumsal olayların bireyin davranışlarını belirlediği ve bireyin davranışları üzerinde dış baskı oluşturduğunu vurgulamıştır.

CEVAP: D

2. Bir sosyoloğun günümüz toplumlarını anlayabilmek için teknoloji, endüstrileşme, sosyal hareketlilik, kentleşme olgularını sırasıyla incelemesi toplumu bütüncül bir yaklaşımla incelediğini gösterir.

CEVAP: A

3. Sosyoloğun araştırmasını sadece zengin ve fakir aileler üzerinde yapması olguların karşılıklı bağımlılık içinde ele alınmadığını gösterir.

CEVAP: A

4. Bir konu hakkında geniş kitlelerin görüşlerini almak amacıyla önceden hazırlanmış soruları örneklem grup üzerinde uygulamaya dayanan araştırma tekniğine anket denir.

CEVAP: E

5. Küçük gruptaki sevgi, nefret, dayanışma gibi duyguları belirlemek amacıyla kullanılan teknik sosyometridir. Ayşe öğretmenin araştırması için kullanacağı teknik Sosyometri olmalıdır.

CEVAP: B

6. "Toplumsal olayların kulaktan dolma, gelişi güzel bilgilerin yok sayılarak incelenmesi" ifadesiyle sosyolojinin bilmediğini varsayma ilkesine vurgu yapılmıştır.

CEVAP: C

7. Türkiye'nin bütün illerinde kaydedilen göç olayları göz önüne alınarak çeşitli yıllarda ortaya çıkan göç oranlarının gösterildiği değişme ve dalgalanmaları saptamak isteyen bir toplum bilimci istatistik tekniğinden yararlanmalıdır.

CEVAP: D

8. Sosyoloji yapılan araştırmalar sonucunda genel yasalara ulaşmaya çalışır. Bu durum sosyolojinin genelleycilik özelliğiyle ilgilidir. Birey ve bireyin sorunları ile genellikle psikoloji ilgilenir.

CEVAP: A

10. Sosyoloji bireysel sorunlarla değil toplumsal sorunları konu edinir. Olması gerekeni değil olan ne ise onu söyler. Yani objektif bir şekilde toplumu ele alır.

CEVAP: D

11. Sosyolojide küçük bir grubun derinlemesine incelenmesi yöntemine monografi denir. Parçada işçi ve işveren arasındaki ilişki ele alınıyor. Yani küçük bir grup incelendiğinden monografi yapılıyor.

CEVAP: D

9. Genel bir ilkeden yola çıkılarak bir konu hakkında tek tek bilgi elde etme yöntemine tümdengelim denir. Parçada genel bir ifade olan rekabetten yola çıkarak bir malın kalitesi, fiyatı vs. gibi durumlarla özele gitme vardır.

CEVAP: D

12. Bir grubu, grup içinde yıllarca yaşayarak, grubun bir üyesi olarak incelemek katılımlı gözleme örnektir.

CEVAP: D

1. Parçada bireyin her sosyal gruba katılımının farklı olduğu anlatılmıştır. Bu nedenle farklı nitelikteki gruplara üyelerin katılımı aynı değildir.

CEVAP: E

2. Verilen bilgilerde toplumsal yapıdaki cemaat ve cemiyet gruplarının nasıl oluştuğu anlatılmıştır. Bu nedenle sosyal grupların ayırımında insan ilişkilerinin niteliği ölçüt alınmıştır.

CEVAP: C

3. Toplumsal yapıda bir insan topluluğunun grup olarak nitelendirilmesi için insanların ortak bir amaç için araya gelmiş olması gerekir.

CEVAP: E

4. Toplumsal gruplarda her bir bireyin bir başka görevi yerine getirip diğer bireyleri tamamlaması grup üyeleri arasındaki dayanışmayı gösterir.

CEVAP: C

5. Toplumsal yapıda kalabalık, ortak bir amaç için bir araya gelmez. Ortak bir amacı gerçekleştirmek için bir araya gelenler toplumsal grubu oluşturur.

CEVAP: D

6. Askerlik görevinde bulunanlar ortak bir amaç için bir araya geldiklerinden dolayı grup olarak adlandırılırlar. "Askerlik çağına gelenler" veya "askerlik görevinden terhis olanlar" ise ortak bir amacı taşımadığı için toplumsal grup değildir.

CEVAP: D

7. Parçada anlatılan hikayede Sıla'nın geleceğini belirleyen unsur toplumsal değer ve normlardır. Çünkü Sıla kendi tercihlerini yapmayı toplumun baskılarına boyun eğerek davranışta bulunmuştur.

CEVAP: A

10. Bir davranışın farklı toplumlarda farklı şekilde algılanması toplumsal değerlerin toplumdan topluma değiştiğini göstermektedir.

CEVAP: D

8. Tabakta kalan yemeğin bitirilmesi veya bitirilmemesi Anadolu'da ve Avrupa'da farklı algılanmaktadır. Bu nedenle toplumsal değerlerin her toplumda farklı şekilde ortaya çıktığı söylenebilir.

CEVAP: D

11. Parçada toplumsal değerlerin, toplumun duygu ve düşüncelerini yansıttığından bahsedilmiştir. Bu nedenle toplumsal değerler toplumun genel eğilimlerini ifade eder sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

9. Bir toplumda veya toplumsal grupta hakim olan norm ve değerlere aykırı davranma haline toplumsal sapma denir. Parçada verilen örnekler toplumsal hayatta kötü olarak görülen örneklerdir. Bu örnekler toplumsal yapıda sapmalara neden olur.

CEVAP: C

12. Parçada "Toplumsal yaşam, bireyler ve gruplar arasındaki ilişkilerin düzenli bir biçimde sürdürülmesini gerektirir." ifadesi geçmektedir. Bu nedenle toplumsal yaşamın düzenli bir şekilde sürmesi için toplumsal norm gereklidir.

CEVAP: D

1. Bireyin diğer bireylerle karşılıklı etkileşimi sonucunda belli bir toplumun yaşama, duyma ve düşünme biçimlerini öğrenmesi ve içselleştirmesi sürecine sosyalleşme denir.

CEVAP: E

2. Hukuk kuralları resmi normdur. Parçada "Hukuk kurallarının yaptırımı diğer kurallara göre daha fazla olduğundan, uymayı sağlamadaki etkileri daha fazladır." Denilerek resmi normların yaptırım gücünün daha fazla olduğu vurgulanmıştır.

CEVAP: B

3. Bireyin toplum içindeki yeri veya mevkisine toplumsal statü denir. Bir kadının anne, kız, işçi, kardeş, hala vb. durumlarına statü denir.

CEVAP: C

4. Statüler verilmiş olsun kazanılmış olsun her ikisi de toplumsal yaşam içinde anlam kazanmış durumlardır.

CEVAP: D

5. Parçada gelişmemiş ve gelişmiş toplumlardaki statü durumları karşılaştırılmıştır. Bu nedenle "Toplumsal statüler ve roller toplumsal değişmeye bağlı olarak değişmektedir." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: E

6. Verilen örnekte kişinin sevmediği bir tutumu daha sonra benimsediği anlatılmıştır. Bu nedenle bireylerin davranışlarıyla tutumları çelişebilir. Sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

7. Parçada verilen iki doktordan görevinin gereğini daha iyi yerine getirenin daha fazla saygı görmesi durumu toplumsal prestijle ilgilidir.

CEVAP: D

10. Toplumsal değerlerin içselleştirilmesi demek toplumdaki insanların bu kuralları kabul etmesi demektir. Bu durumda toplumsal kontrolü artırmaktadır.

CEVAP: E

8. Parçada Orhan Bey'in hem futbolcu hem öğretmen hem de baba olduğundan bahsedilmiştir. Bu durumda Orhan Bey'in birden çok statüye sahip olduğunu gösterir.

CEVAP: B

11. "Doktorların belli bir saygınlığı bulunduğu halde bir doktor özel yetenek ve çabasıyla daha fazla saygınlık kazanabilir." ifadesiyle toplumsal prestij belirlenmesinde bireysel çaba ölçüt alınmıştır.

CEVAP: A

9. Prestijli bir meslek olan memurluk zamanla toplum içindeki bu prestijini kaybetmiştir. Bu nedenle toplumsal statülerin zamanla değiştiği sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: A

12. Parçada verilen bilgilerde kadınlara verilen değeri elli yıl öncesine kadar değiştiği anlatılmıştır. Bu nedenle toplumsal değerlerin toplum içinde zamanla değiştiğine ulaşılabilir.

CEVAP: B

1. Bireylerin toplumsal değerleri benimseme sürecine toplumsallaşma denir. Normlar, değerler insanların bir arada yaşamak için ciddi önem arz eden kurallardır.

CEVAP: C

2. "Bir Güney Amerikalı ile Kuzey Amerika'nın, bir kentli ile köylünün, bir işverenle işçinin, bir bekarla evlinin değerleri birbirinden farklıdır." İfadesiyle toplumsal değerlerin öznel olduğunu göstermektedir.

CEVAP: A

3. Parçada "toplumsal ilişkileri bir bütün olarak algıladığımızda, toplumsal değişme bir ya da birden çok öğenin birlikte ya da ayrı ayrı etkileri ile ortaya çıkar." Denilerek toplumsal unsurlar arasında karşılıklı etkileşim vardır. Sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

4. Toplumsal gruplar karşılıklı ilişkiler bütünüdür ifadesiyle "Bireylerin birbirini düşünerek yaptığı çalışmalar topluma daha fazla katkı sağlayacaktır." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

5. Toplumsal öğelerden birinin aksaması durumunda toplumsal yapı işlemez olur ve bu durumda toplumsal çözülme yaşanır.

CEVAP: A

6. İnsanların tarım yapmasıyla birlikte toplumsal değişme yaşanmış ve insanlar göçebe hayattan yerleşik hayata geçmişlerdir. Bu nedenle toplumsal hayatın şekillenmesinde tarımsal üretim etkilidir.

CEVAP: D

7. Parçada iki farklı bölgede kurulan iki farklı köy tipinden bahsedilmiştir ve bu durumun nedeni olarak da iki bölgenin farklı fiziksel çevrede bulunmaları vurgulanmıştır.

CEVAP: A

10. Parçada ortak bir ekonomik yaşam içerisinde bulunmak ve ortak çıkarlara sahip olmanın bireyler arasında güçlü ilişkilerin doğmasına neden olduğu ve milli birlik bilincinin oluşmasını sağladığına ulaşılabilir.

CEVAP: E

8. Toplumsal artı: Bir topluluğun doğrudan üretici işlerde çalışan üyelerinin tükettiklerinden daha fazla üretmeleriyle oluşan ve doğrudan üretici işlerde çalışmayan kimseler tarafından kullanılan fazlalıktır. Bu nedenle toplumsal artı ile ilgili "Toplumdaki üretici gruplar tarafından oluşturulur." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: A

11. Sanayi toplumlarında sınıf eşitsizlikleri ve kişi başına düşen gelir miktarı ile ilgili yeni durumlar ortaya çıkmıştır. Bu durumda ekonomik düzeyle ilgili bir durumdur.

CEVAP: E

9. Parçada insanların tek başlarına ihtiyaçlarını karşılamadığı bu nedenle de birbirlerine muhtaç olduklarından bahsedilmiştir. Bu muhtaç olma durumu toplumun oluşma nedenidir.

CEVAP: C

12. İnsanlar doğaya karşı mücadele ederken tek başına değil de diğer insanlarla birleşerek doğaya karşı mücadele etmektedir. Bu durumun sonucunda toplum ortaya çıkmaktadır.

CEVAP: C

1. Bireylerin ya da toplumsal grupların sosyal düzenin beklentilerine uygun biçimde davranmalarını sağlamaya yönelik önlemlerin tümü sosyal kontrol olarak adlandırılır.

CEVAP: A

2. Köyden kente göç dikey hareketlilik değil coğrafi alanda gerçekleşen göçler yatay hareketliliktir. Mesele bir öğretmenin bir ilden başka bir ile tayininin çıkması yatay hareketliliktir.

CEVAP: D

3. Bir çocuğun içinde yaşadığı toplumun dilini öğrenmesi sosyalleşmeye örnektir. Çocuk, dil gelişimi açısından kritik dönem olan 0-3 yaş arasında içinde bulunduğu toplumda hangi dil konuşuluyorsa o dili öğrenir.

CEVAP: E

4. Açık sınıf tabakalaşmasında bireyin sınıf değiştirmesinde bireyin kendi çabası emeği vardır. Geleneklerin hiçbir etkisi yoktur.

CEVAP: E

5. Bireylerin ve grupların belirli bazı özellikleri göz önüne alınarak aşağı ve yukarı statülere sahip ve şu ya da bu sosyal sınıfa mensup oluşlarına göre derecelendirmeleri sosyal tabakalaşma olarak adlandırılır.

CEVAP: C

6. İş bölümü ve uzmanlaşmanın olduğu toplumlarda ikincil ilişkiler ortaya çıkar. Bireyler birbirlerinin yerine geçemezler ve farklı işler farklı kişiler tarafından yapılır.

CEVAP: C

7. Dikey hareketlilikte bireyin statüsü ve saygınlığı değişmelidir. Bir işçinin fabrika kurup patron olması dikey hareketliliğe örnektir.

CEVAP: E

8. Parçada kimyagerliğin saygınlığının zaman içinde değiştiğinden bahsedilmiştir. Bu nedenle sosyal prestijin zaman içinde değişebildiğine ulaşılabılır.

CEVAP: B

9. Parçada Ali Bey'in milli piyango çıktıktan sonra iş yeri açtığı ve bu iş yerinde patron olduğu anlatılmıştır. Bu durum dikey hareketliliğe örnektir.

CEVAP: B

10. Bireyin mekânsal olarak yaptığı yer değiştirme coğrafi alanda meydana gelen yatay hareketliliktir. Köyden kente göç eden bir ailenin durumu buna örnek gösterilebilir.

CEVAP: D

11. Orta tabakanın geniş olduğu toplumlarda toplumun genelinin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çoğulcu bir yapı söz konusudur. Bu nedenle orta tabakanın toplumdaki denge ve istikrarın güvencesi olduğunu söyleyebiliriz.

CEVAP: C

12. Kapalı toplumsal tabakalaşma biçiminde tabakalar arası geçiş mümkün değildir. Kapalı toplumsal tabakalaşma biçiminde yatay hareketlilik daha fazladır.

CEVAP: C

1. Yaşadığımız bu çağ bilim ve teknolojinin çok hızlı geliştiği bir çağdır. Dünyanın herhangi bir yerinde olan bir olay anında başka yerlere teknolojik aletler sayesinde çok hızlı yayılabilmektedir ve toplumsal değişimlere neden olabilmektedir.

CEVAP: A

2. Toplumda yaşanan değişimlerin kişiden kişiye farklı algılanması toplumsal değişimin sübjektif bir yapıya sahip olduğunu gösterir.

NOT: Her değişim bir ilerleme değildir. Bazen olumsuz manada değişikliklerde olabilmektedir.

CEVAP: D

3. Geleneksel toplumlarda toplumsal değişim hızlı değil aksine çok yavaştır. Toplumsal değişimde öğelerin değişim hızı birbirinden farklıdır. Sanayi toplumlarında yani gelişmiş toplumlarda değişimler daha kolaydır.

CEVAP: B

4. Geleneklerine bağlı olan toplumlar, yerleşik toplumsal inanç ve kültürleri kabul ederler yeni durumları istemezler. Bu nedenle bu ülkelerde toplumsal değişim çok yavaş gerçekleşir.

CEVAP: A

5. Parçada toplumsal değişimlerin, bazen ilerleme bazen de gerileme şeklinde gerçekleşebildiği anlatılmıştır. Bu nedenle toplumsal değişim yön bildirmez.

CEVAP: D

6. Bir toplumda grup, kurum ve sınıflar örgütlü bir toplumsal yaşamı gerçekleştirecek biçimde karşılıklı olarak birbirlerini tamamlarsa ve bu sayede toplumsal yapının çeşitli parçaları arasında uyum sağlanırsa sosyal bütünleşme gerçekleşir.

CEVAP: A

7. Birincil ilişkiler aile içinde, mahalle arkadaşlıklarında vb. görülen samimi ilişkilerdir. Birincil ilişki toplumsal çözülmeye değil toplumsal bütünleşmeye neden olur.

CEVAP: C

8. Parçada Büyük Britanya'nın coğrafi koşulların etkisi ile yaşadığı toplumsal değişme ve gelişme anlatılmıştır. Bu nedenle toplumsal değişmeyi etkileyen faktör fiziki çevredir.

CEVAP: C

9. Bir toplumda kültürün maddi ve manevi unsurları arasındaki dengesizliğin uzun süre devam etmesi durumunda toplumsal çözülme meydana gelir.

CEVAP: C

10. Sosyal evrim uzun zaman içerisinde gerçekleşen değişimleri konu edinir. Geniş aile tipinden çekirdek aile tipine geçiş çok uzun zaman içerisinde gerçekleşmiştir. Bu durum sosyal evrime örnektir.

CEVAP: B

11. Toplumsal değişme yön belirtmeyen bir süreçtir, ileriye veya geriye doğru olabilir. Ancak belli bir yönü yoktur.

CEVAP: D

12. Dini baskılar toplumsal değişmeyi hızlandıran değil yavaşlatan bir unsurdur. Dini unsurlar toplumsal hayatta en yavaş değişen durumlardan biridir.

CEVAP: A

13. Toplumdaki üyelerin toplumsal değerlere, normlara, kurumlara ya da denetim biçimlerine uyumlarını yitirmeleri sonucu toplum yaşamının olanaksızlaşması toplumsal çözülme yaşanır.

CEVAP: E

1. Örf ve adetler değişmeye direnen unsurlardır ve bu nedenle toplumsal değişmeyi yavaşlatırlar. Diğer seçeneklerde verilenler toplumsal değişmeyi hızlandıran faktörlerdir.

CEVAP: C

2. Her toplumun kendine özgü bir yapısı vardır. Bu nedenle her toplumda toplumsal değişmenin aynı yaşadığından bahsedilemez.

CEVAP: C

3. Bu parçada verilen örnekte insanların kendi istekleriyle alışkanlıklarını değiştirdikleri belirtilmiştir. Bu durum serbest toplumsal değişmeye örnektir.

CEVAP: D

4. Parçada "Osmanlı Devleti"ndeki hukuk, eğitim ve ekonomi gibi kurumlar, bugünkü Türk toplumunun ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma geldikleri için bu kurumlar yapı ve işleyişini değiştirmiştir." Denilerek toplumun ihtiyaçlarını karşılamayan kurumların zamanla değiştiğinden bahsedilmiştir.

CEVAP: B

5. Parçada burjuvazi sınıfın ortaya çıkmasıyla toplumsal değişme yaşanmıştır. Bu nedenle burjuvazi sınıfın toplumsal değişmeye neden olduğuna ulaşılabılır.

CEVAP: C

6. Shaw uygarlığın sadece bilim ve teknolojiye gelişmelerden ibaret olmadığını anlatmak istemiştir. Bu nedenle bilim ve teknolojinin toplumsal değişmeye olumsuz etkilediği vurgulanmıştır.

CEVAP: D

7. Toplumsal yaşamda halkın kendi istek ve ihtiyaçlarına göre kendi iradeleri ile gerçekleştirdikleri planlı değişme türü demokratik planlı değişmedir. Bir seçme, irade söz konusudur.

CEVAP: E

8. Yeni dünya düzeni özlemi, gelecek korkusu, yabancılaşma, kimlik bunalımı, anomi, özgürlük, işsizlik, statükoya karşı duruş, gibi sorunlar toplumsal değişmeler sonucunda ortaya çıkar.

CEVAP: D

9. Ekonomik büyüme, toplumsal bütünleşme, sanayileşme, orta sınıflaşma gibi durumlar sosyal gelişmenin unsurlarındandır. Gelir adaletsizliği sosyal gelişmenin bir unsuru değildir.

CEVAP: D

10. Toplumsal gelişme toplumsal yapıda birden fazla alanda gerçekleşen ilerlemedir. Parçada spor teknolojisi, spor ve spor eğitimindeki gelişmelerden bahsedilmiştir. Bu nedenle toplumsal gelişmede birden fazla alanda gerçekleşen ilerlemelerdir sonucunda ulaşılabilir.

CEVAP: D

11. Parçada bilim ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte insanların dünyanın bir ucuna kolaylıkla ulaşabildiği ve haberleşebildiğinden bahsedilmiştir. Bu nedenle teknolojinin gelişmesiyle insanlar arası iletişim hızlanmıştır sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

12. Parçada bilgisayarın devlet kurumlarına girmesi ile işlerin kısa sürede yapılmasını ve daha kolay takip edilmesini sağladığı anlatıldığı için toplumsal değişmeye neden olan faktör, teknolojidir.

CEVAP: D

1. İnsanların toplumsal yaşamlarında tarih boyunca ürettikleri bütün maddi ve manevi değerlerin hepsi kültür olarak tanımlanır.

CEVAP: B

2. Parçada insanların en çok hatırladığı şeyin kendi kültürlerinde anlam kazanmış değerler(selamlaşma, hayvanlar) olduğu anlatılmıştır. Bu nedenle kültürel anlam kazanmış öğeler daha fazla hatırdaki kalır sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: B

3. Parçada insanların kültürden etkilendiği anlatılmıştır. Bu nedenle "İnsan içinde bulunduğu kültürü etkiler." sonucuna ulaşamaz.

CEVAP: C

4. Parçada eskimoların kendi hayat tarzlarına uygun araç ve gereçler kullandığı anlatılmıştır. Bir eskimoların inançları, bilgileri, ahlak kuralları bir Amerikalınınkinden farklıdır denilerek her toplumun kültürünün kendine özgü olduğundan bahsedilmiştir.

CEVAP: A

5. Parçada kültürün insan doğduktan yaşam içinde öğrenilen bir durum olduğunda bahsedilmiştir. Bu durum kültürün öğrenildiğine örnektir.

CEVAP: C

6. Verilen cümlede kültürün bir millet için hayati bir öneme sahip olduğundan bahsedilmiştir. Bu nedenle kültürünü yitiren millet, millet olma özelliğini yitirir.

CEVAP: E

7. Parçada kültürün her toplumda görüldüğünden bahsedilmiştir. Bu nedenle evrensel olduğuna ulaşılabilir. Unsurlar farklı olsa da ortak olan nokta her toplumun bir kültüre sahip olmasıdır.

CEVAP: D

8. Parçada kültürün özgün olması gerektiği ve her milletin kendine özgü bir kültürünün olduğundan bahsedilmektedir. Bu durum kültürün toplumları birbirinden ayırt etme işlevine uygundur.

CEVAP: A

9. Toplumun olduğu her yerde kültürün olması kültürün evrensel olduğunu gösterir. İnsanın olduğu yerde beşeri faaliyetlerin olması kaçınılmazdır.

CEVAP: E

10. Parçada "Bugün Anadolu'da konuşulan Türkçenin Hunlar, Uygurlar dönemindeki Türkçe'den hatta yakın dönemin Osmanlıcasından farklı olduğu görülmektedir." denilerek kültürün değişken olduğundan bahsedilmiştir.

CEVAP: A

11. Bireyin değer ve davranışları ailesinden ve çevresinden görerek duyarak öğrenmesi kültürlere örneklerdir. Birey durumlarını, davranışlarını içinde bulunduğu toplumdan etkilenerek oluşturur.

CEVAP: C

12. Bir toplumun kültürüne, özellikle daha gelişmiş bir toplumun kültüründen bazı maddi ve manevi öğelerin girmesine ve o kültürün uyumlu bütünlüğünün bozulmasına kültürel yozlaşma denir. Boş bırakılan yere kültürel yozlaşma gelmelidir.

CEVAP: B

1. Bir toplumun başka bir toplumun bireyelerine kendi kültürel öğelerini zorla kazandırarak, kendi içinde eritmesi yutmasına kültürel asimilasyon denir.

CEVAP: D

2. İki kültür grubunun sürekli etkileşimi sonucu gruplardan birine ait olan özelliklerin öteki kültür gruplarınca benimsenmesine kültürleşme denir. Parçada verilen örnek kültürleşmeye aittir.

CEVAP: D

3. İnsanın ortaya koyduğu bütün araç gereçler uygarlık teknoloji ve üretim araçları kültürün maddi yanını oluşturur. Bu nedenle televizyon maddi kültür öğesidir.

CEVAP: C

4. Bir kültürden başka bir kültüre giden bireyelerin yeni kültüre uyum sağlamakta karşılaştıkları güçlükler, sıkıntı ve bunalımlara gösterdikleri tepkiye kültürel şok denir.

CEVAP: A

5. Parçada verilen örneklerde her toplumun kendi yaşadığı çevreye göre bir dil oluşturduğundan bahsedilmiştir. Bu nedenle yaşayış biçiminin özellikleri dilde ifade bulur sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

6. Parçada televizyonun sadece maddi kültür öğesi olmadığından ve televizyonun manevi kültür öğelerinin katkısıyla yapıldığından bahsedilmiştir. Bu nedenle kültürün maddi ve manevi özellikleri bir arada bulunabilir sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: B

7. Bireyin içinde yaşadığı toplumun örf, adet, gelenek ve göreneklerini öğrenmesine sosyalleşme denir. Birey yaşadığı toplumdaki değerlere ve normlara kayıtsız kalmaz.

CEVAP: A

10. Kendi ürünlerini üretemeyen ülkelerin, yapılan propaganda sonucu kendi ulusal kültürlerini yitirip bir başka ülkenin kültürel sömürgesi durumuna düşmelerine kültürel emperyalizm denir.

CEVAP: E

8. Parçada insan ihtiyaçlarının kültüre göre değişiklik gösterdiğinden bahsedilmiştir. Bu durum kültürel farklılığa örnektir. İklim, coğrafya, yaşam biçimi vs. göre insanların ihtiyaçları değişebilmektedir.

CEVAP: E

11. Bir toplumun içinde yer alan veya o toplumun kültürüne dışardan gelen öğelerin etkileşime girmesi sonucunda var olan kültürde bulunmayan yepyeni bir sentezin ortaya çıkmasına kültürlenme denir. Parçada verilen gecekondululuğu buna örnektir.

CEVAP: D

9. Parçada bir toplumdaki değer yargılarının geçmişte nasıl algılandığı ve şuan nasıl algılandığıyla ilgili bilgi verilmiştir. Bu nedenle kültürün aynı toplum içinde zamanla değiştiğine ulaşılabılır.

CEVAP: A

12. Bireyin içinde doğduğu kültürün özelliklerini eğitim ve öğretim yoluyla kazanması sürecine kültürleme denir. Parçada anlatılan durum buna örnektir.

CEVAP: E

1. Anaerkil ailede güç kadına ataerkil ailede güç erkeğe, eşitlikçi ailede ise güç kadın erkek arasında eşittir. Böyle bir sınıflandırma yapılırken otoritenin dağılımı ölçüt alınmıştır.

CEVAP: A

2. Parçada anlatılanlara göre ekonomi kurumunda olan değişim aile kurumun etkilemiştir. Bu nedenle toplumsal kurumların birindeki değişme diğerini etkiler sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

3. Ailenin çocuklara toplumun değerlerini ve normlarını kazandırması bireyleri toplumsallaştırmasına örnektir. Çocuk ilk eğitimini ailede alır ve birtakım değerleri ailede öğrenir.

CEVAP: E

4. Parçada kadının üretim etkinliklerinde öne çıkması, onu aile içinde egemen duruma getirmiştir. Denilerek matriarkal (kadın egemen) ailenin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

CEVAP: B

5. Ailenin dünyanın her toplumunda var olması onun evrensel olduğunu gösterir.

CEVAP: E

6. Çekirdek ailede otorite genellikle kadın ve erkek arasında dağıtılmıştır. Bu nedenle erkeğin mutlak söz sahibi olduğuna ulaşılamaz. Bilhassa günümüzde bu tür aile tipine çok fazla rastlanmaktadır.

CEVAP: D

7. Dinin insanlara neyi yapmaları, neyi yapmamaları gerektiğini söyleyerek yol göstermesi dinin normatif yani kuralcı olma özelliği ile ilgilidir.

CEVAP: A

8. Karısı ölen erkeğin karısının kız kardeşlerinden biriyle evlendirilmesi sorarar yani enişte baldız evliliğidir.

CEVAP: C

9. Parçada içinde yaşadığımız toplumun ekonomik kuralları, kişileri bu kurallara uymaya zorlar denilerek toplumsal kurumların bireylerin üzerinde baskı uyguladığından bahsedilmektedir.

CEVAP: B

10. Poliandri bir kadının birden çok erkekle evlenmesidir. Türk toplumunda böyle bir evlilik biçimi görülmez. Neolokal evlilik evlenen kişilerin ailelerinden ayrı bir evde otumasıdır. Monogami tek eşle evliliktir. Endogami akraba evliliğidir. Patrilokal evlilik, evlenen kişilerin erkeğin ailesinin yanında oturmasıdır.

CEVAP: C

11. Toplumsal kurumlardan her birinin ayrı bir işlevi vardır. Bu nedenle "Her toplumsal kurumunun işlevi ayırdır." sonucuna ulaşamaz.

CEVAP: E

12. Erkeğin evlenince kadının ailesinin yanına yerleşmesi matrilokal (ıçgüvey) evliliktir.

CEVAP: A

1. Herhangi bir çaba ile elde edilmemiş olanlara serbest mal denir. Rüzgar herhangi bir çaba sonucunda elde edilmemiştir bu nedenle serbest mala örnektir.

CEVAP: A

4. Parçada “Herkes kendi ürettiğini tüketerek geçimini sağlamaktaydı ve üretim pazar için değil, bireyin kendisinin geçimi için yapılmaktaydı.” denilerek üretimin ihtiyaçlar doğrultusunda yapıldığı anlatılmıştır.

CEVAP: D

2. Ekonomik malların özellikleri değişim için üretilmesi, tüketilebilir olması, bir emek zaman gerektirmesi ve değişim değerinin olmasıdır. Bir malın doğada bulunması ekonomik malların özelliklerinden değildir.

CEVAP: D

BiDERS YAYINCILIK

5. Parayı sermaye yapan özellik paranın bir başka malın üretiminde kullanılmasıdır.

CEVAP: D

3. Bir ülkenin sahip olduğu yer altı ve yer üstü kaynaklarının az ya da çok olması bir ülkenin ekonomik koşullarını etkileyen önemli doğal etkenlerden biridir. Sanayisi gelişmiş olan ülkeler ham madde ithal ederler.

CEVAP: C

6. Parçada verilen örnekte el dokuması halıların daha değerli olduğundan bahsedilmektedir. Bu nedenle bir malın değerini belirleyen koşul insan emeğiyle elde edilmiş yada edilmemiş olmasıdır.

CEVAP: B

7. Teknik iş bölümünde üretim kısımlara ayrılmıştır ve seri üretim söz konusudur. Bireyin üretimde yönlendirici rol üstlendiği sonucuna ulaşılamaz.

CEVAP: E

10. Kuzey kutbunda hava soğuk olduğu için insanların derin dondurucu veya soğutucu gibi aletlere ihtiyacı yoktur. Bu nedenle miktarı az olsa da kullanım değeri olmayan bir malın değişim değeri yoktur.

CEVAP: D

8. Verilen örnekte topuklu ayakkabının kadınlar için bir ihtiyaç olduğu için önemli bir değere sahip olduğundan bahsedilmiştir.

CEVAP: B

11. Günümüz toplumlarında bireylerin tüketimlerine bakarak bireylerin toplumsal prestiji hakkında bilgi sahibi olunabilir.

CEVAP: E

9. Bir malın ekonomik veya serbest mal olmasındaki ölçüt elde edilmesinde emek ve para harcanıp harcanmamasıdır.

CEVAP: C

12. Yemek yeme, barınma, yaşamı sürdürme ve dinlenme birey için öncelikli olan birincil gereksinimlerdir. Statü edinme ise ikincil öneme sahiptir. Bu nedenle verilenler arasında en son karşılanması gerekir.

CEVAP: C

1. Demokratik rejimlerde güçler birliği değil güçler ayrılığı ilkesi olmalıdır. Güçler birliği yasama, yürütme güçlerinin tek bir elde toplanmasıdır.

CEVAP: E

2. İlkel toplumlarda yaşanan suçlu işleyen kişiyle birlikte ailesinin de cezalandırılması suçun kişiselleştirilmesinden kaynaklanır.

CEVAP: E

3. Demokratik hukuk devletlerinde yasaların önceden tarafsız olarak hazırlanması ve tüm insanlara eşit uygulanması yöneticinin keyfi kararlar almasını önlemektir.

CEVAP: D

4. Parçada anlatılan devlette geleneksel egemenlik vardır. Böyle bir devlette herkes eşit değildir. Hükümdar ve ailesi başta olmak üzere birtakım devlet görevlilerinin ayrıcalıkları vardır.

CEVAP: C

5. Hobbes'a göre insanlar kendi çıkarlarını korumak için birtakım haklarından vazgeçip devleti oluştururlar. Bu durumda devletin temel işlevi toplumsal düzeni korumaktır.

CEVAP: D

6. Liyakat, layık olma demektir. Demokratik yönetimlerde devlet yönetimine gelen kişilerin bu konuma uygun olup olmadığına bakılır ve uygun olanlar seçilir.

CEVAP: C

7. Devlet özgürlükleri güvence altına alır. Bu nedenle bireysel özgürlükleri kısıtlamak devletin temel işlevlerinden biri değildir.

CEVAP: A

10. Parçada verilen bilgilerde eşlerin oturduğu yer temele alınmıştır. Bu nedenle evliliklerin matrilokal, patrilokal ve neolokal olarak sınıflanmasında eşlerin oturduğu çevre temele alınır.

CEVAP: B

8. Belirli bir ülkede yaşayan insan topluluğunun, ihtiyaçlarını gidermek bireysel çıkarlarını ve özel mülkiyeti korumak için egemenlik ve bağımsızlık temelinde oluşturduğu siyasi örgütleme devlet denir.

CEVAP: E

11. Doğadaki kaynakların sınırlı insan isteklerinin sınırsız olması nedeniyle ekonomi kurumu ortaya çıkmıştır.

CEVAP: A

9. Parçada yapılan bir icadın bir soruna yol açmasından bahsedilmiştir (un fabrikalarının açılması-değirmenleri kapanması). Bu durum "İcatlar yeni sorunlar yaratır." anlayışını desteklemektedir.

CEVAP: B

12. Parçada ekonomi ve devlet kurumlarının hızlı değiştiği buna rağmen aile ve din kurumlarının yavaş değiştiğinden bahsedilmiştir. Bu nedenle toplumsal kurumların değişme hızı birbirinden farklıdır sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: A

1. Parçada eğitim kurumunun bireyin toplumsallaşmasını ve bir meslek edinmesini sağladığından bahsedilerek toplumsal kurumların işlevine yönelik bir açıklama yapılmıştır.

CEVAP: B

2. Parçada "Herhangi bir toplumsal kurumdaki değişme, diğer toplumsal kurumları da etkiler." Denilerek toplumsal kurumların birbirini etkilediğine vurgu yapılmıştır.

CEVAP: C

3. İnsan toplumdaki temel kuralları ailesi sayesinde öğrenir ve bu sayede içinde yaşadığı toplumun bir parçası haline gelir. Bu durum da aile kurumunun toplumsal uyumu sağladığını göstermektedir.

CEVAP: A

4. Toplumsal kurumlar toplum içinde birlikte eşgüdümlü uyumlu bir bütünlük oluşturan düşünceler, inançlar, gelenekler, yapılar, işaretler, bayrak, rozet gibi maddi ve manevi öğelerin bütününden oluşmaktadır. Bu nedenle toplumsal kurumlar "Toplumsal hayatın ürünüdür." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

5. Parçada kurumların içinde doğdukları toplumun özelliklerine göre ortaya çıktığından bahsedilmiştir. Bu durum kurumların toplumdan topluma değiştiğini göstermektedir.

CEVAP: A

6. Parçada din kurumunun insanları bir arada tuttuğundan bahsedilmiştir. Bu durum, din kurumunun toplumsal bütünlüşmeyi sağladığını gösterir.

CEVAP: C

7. Parçada boşanmayla birlikte çocuklar güven verici aile ortamını yitirdikleri duygusuna kapıldığından ve çocukların çok zorlandığından bahsedilmiştir. Bu nedenle parçada boşanmanın çocuk üzerindeki etkisine yönelik bir açıklama yapılmıştır.

CEVAP: E

10. Parçada kadın ve erkek nüfus dengesizliğine göre evlilik türlerinin oluştuğundan bahsedilmiştir. Bu durumda toplumsal yapının evlilik türlerini etkilediğini göstermektedir.

CEVAP: D

8. Poligami bir kişinin birden çok eşle evli olmasıdır. Günümüzde yasalar bu tür evliliklere izin vermemektedir.

CEVAP: A

11. Bireyin grup ya da aile dışından evlenmesi egzogami evliliğe örnektir. Bu tür evlilikler önceki toplumlarda çok fazla görülmez. Hatta bazı toplumlarda aile dışından evlenmeye bile izin verilmez.

CEVAP: C

9. Birden fazla kuşak bir arada yaşadığı, üyeleri arasında akrabalık bağları güçlü olduğu ve ailenin reisinin en yaşlı erkek üye olduğu aile geniş ailedir.

CEVAP: C

12. Parçada ailenin bireylerin ruh sağlığını koruduğundan ve kendilerini güvende hissetmelerini sağladığından bahsedilmiştir. Bu durum ailenin psikolojik işleviyle ilgilidir.

CEVAP: B

1. Ailenin işlevleri arasında üyelerini toplumsallaştırma, psikolojik doyum sağlama, neslin devamını sağlama üyelerin temel gereksinimlerini karşılama gibi durumlar vardır. Ailenin toplumsal değişmeyi sağlama gibi bir işlevi yoktur.

CEVAP: E

4. Parçada her kurum içinde; statüler, roller, görev ve yetkiler vardır. Bireyler bunlara uyarlar ve böylece kurumun amacı belirlenmiş olur. İfadesi yer almaktadır. Bu durum her toplumsal kurumun birtakım amacının olduğunu gösterir.

CEVAP: D

2. Parçada toplumların çok hızlı değiştiği fakat aile kurumundaki değişimin yavaş olduğu anlatıldığı için "Ailenin değişmesi diğer bazı toplumsal kurumlara göre daha yavaştır." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

BİDERS YAYINCILIK

5. Aynı grup içinden evlenme veya akraba evliliği endogami olarak adlandırılır.

CEVAP: D

3. Ataerkil ailede baba ne derse o olur. Bu nedenle aile içindeki otorite erkeğe aittir. Yani erkek egemenliğine dayalı bir aile yapısı söz konusudur.

CEVAP: A

6. Birkaç kuşağın bir arada yaşadığı ve sanayileşme öncesi kırsal kesimde yaygın olarak görülen aile türü geniş ailedir.

CEVAP: E

7. Parçada toplumsal kurumların ihtiyaçlara dayandığından bahsedilmiştir. Bu nedenle toplumsal kurumların varlık nedeni insanların sahip olmak istediği gereksinimlerdir.

CEVAP: B

10. Parçada mal ve hizmetlerin insanların yaşamasını sağladığı veya yaşamlarını kolaylaştırdığından bahsedilmiştir. Bu nedenle ekonomi kurumunun insanların hayatını kolaylaştırdığına ulaşılabilir.

CEVAP: D

8. Parçada dinin insanlara toplum içindeki bazı davranışları yapmayı özendirdiği ve bazı istenmeyen davranışları terk etmeyi sağladığından bahsedilmiştir. Dinin bu durumdaki işlevi toplumsal denetimi sağlamaktır.

CEVAP: D

11. Enflasyon arz-talep dengesizliğine bağlı olarak malın fiyatının artması alım gücünün düşmesi demektir. Bu durum genellikle gelişmemiş ülkelerde görülmektedir. Kimi zaman ise dünya geneline yayılabilmektedir.

CEVAP: E

9. Parçada iş bölümünün zaman içinde geçirdiği değişim anlatılmıştır. İkel toplumlarda ve gelişmiş toplumlarda nasıl bir değişim yaşadığından bahsedilmiştir.

CEVAP: E

12. "Çinlilerin salyangoza, Hinduların inek etine, Müslümanların domuz etine ihtiyaç duymaması yaşam biçimlerinden kaynaklanır." ifadesiyle ihtiyaçlar üzerinde kültürün etkisinden bahsedilmektedir.

CEVAP: B

1. Talebin arzdan fazla olması sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Bu da paranın karşılığı olan mal ve hizmet artışının olmaması nedeniyle paranın değerinin düşmesi malın fiyatının artması sonucunu doğurur. Bu duruma enflasyon denir.

CEVAP: B

2. Milli paranın yabancı ülkelerin paraları karşısında yükseltilmesine revalüasyon, milli paranın yabancı ülkelerin paraları karşısında değerinin düşürülmesine ise devalüasyon denir.

CEVAP: D

3. Özel mülkiyet yerine kamu mülkiyetinin olduğu ve üretim araçlarının devletin elinde olduğu devlet sosyalist devlettir.

CEVAP: C

4. Demokrasinin iktidarda bulunanlardan farklı düşünmeye izin veren bir rejim olması demokrasilerde özgürlüğün olduğunu belirtmektedir.

CEVAP: E

5. “Görüşlerinize katılmıyorum ama görüşlerinizi söyleme hakkınızı sonuna kadar savunacağım.” sözyle demokratik yönetimlerdeki düşünce ve ifade özgürlüğü ilkesine vurgu yapılmıştır.

CEVAP: E

6. Otokratik devletlerde güçler birliği ilkesi vardır. Bu nedenle otokratik devletlerin baskıcı bir yönetime sahip olduğu söylenebilir.

CEVAP: B

7. Üretimin seri olarak yapıldığı, fiyatların piyasada belirlendiği, üretimde ağırlıklı olarak özel sektörün hakimiyetinin söz konusu olduğu devlet, kapitalist devlettir.

CEVAP: A

8. Parçada siyasetin yönetme bilgisi olduğu vurgulanmıştır. Bu ifadeyle siyaset kurumunun toplumun yönetimiyle ilgili olma durumu vurgulanmıştır.

CEVAP: A

9. Egemenlik devletin gücünü kullanması demektir. Devlet, silahlı gücü elinde bulundurma yetkisine ve koyduğu kuralları zorla yaptırma gücüne sahip olması ve devletin sosyal yaşamdaki ekonomik eğitim sağlık gibi unsurları düzenlemesi ve biçimlendirmesi egemenlikle ilgilidir.

CEVAP: C

10. Laiklik en genel anlamıyla din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması, dinin devlet işlerine karışmaması, devletinde bütün dinleri koruması demektir. Bu nedenle laik devletin hukuk kurallarının dini ilkelere dayanılarak oluşturulduğuna ulaşamaz.

CEVAP: D

11. Demokratik olsun veya olmasın hiçbir devlette hırsızlık yapma özgürlüğü diye bir özgürlük yoktur.

CEVAP: D

12. Mahkemelerin verdiği bir kararın usulüne uygun olup olmadığını hükümet ya da devlet başkanı değerlendiyorsa güçler birliğini temele alındığının göstergesidir. Güçler ayrılığında yasama, yürütme ve yargı güçleri ayrı kurumlardadır.

CEVAP: B

1. Mal ve hizmetleri üretme ve dağıtma aile kurumunun değil ekonomi kurumunun işlevidir.

CEVAP: A

2. Para icat edilmeden önce insanlar bir ürünü başka bir ürünle değiştirerek ticaret yapıyorlardı. Paranın icat edilmesiyle bu durum değişti ve para artık toplumsal hayatta bir değişim aracı olarak kullanılmaya başlandı.

CEVAP: B

3. Bir malın ekonomik nitelik kazanması değişim değerinin olmasına bağlıdır. Çünkü ekonomik mal üretiminde belli bir emek harcanarak elde edilen ve belli bir değişim değeri bulunan maldır.

CEVAP: D

4. Her toplumun kurduğu devlet yapısı birbirinden farklıdır. Bu nedenle devlet her toplumda aynı biçimde görülmez.

CEVAP: A

5. Her partinin aldığı oy oranında milletvekili çıkarmasını temel alan seçim sistemi, toplumun tüm kesimlerinin mecliste temsil edilmesine hizmet eder.

CEVAP: B

6. Parçada "Kurumların varlığı belirsizliği azaltarak istikrar sağlar, insan davranışlarına denetim ve sınırlama getirir denilmiştir." Bu nedenle toplumsal düzenin korunması kurumların var olmasına bağlıdır.

CEVAP: C

7. Verilen örnekler bireyin birden fazla kişiyle evlenmesine yol açmıştır. Bu evlilik türü poligamidir (çok eşle evlilik).

CEVAP: A

8. Parçada toplumsal kurumların bir eşgüdüm içinde bulunduğundan bahsedilmiştir. Bu nedenle toplumsal kurumlar toplumsal yapıda düzeni sağlar yargısına ulaşılabilir.

CEVAP: D

9. Parçada devlet, ekonomi, hukuk, aile, eğitim ve öteki kurumların toplumsal sisteme göre biçimlendiğinden bahsedilmiştir. Bu nedenle "Toplumsal yapı ile toplumsal kurumlar arasında tutarlılık vardır." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: E

10. Parçada toplumsal kurumların, toplumdaki bireylerin davranışları arasında uyum sağladığı ve toplumsal denetimi sağlayarak bu uyumun bozulmasını önlemeye çalıştığından bahsedilmiştir. Bu durum toplumsal kurumların toplumsal bütünleşmeyi sağlamasına yönelik olduğunu gösterir.

CEVAP: B

11. Bir toplumda örgütlenmiş, görelî bir bütün oluşturan düşünceler, davranışlar, değerler, normlar ve maddî öğeler toplamına toplumsal kurum denir.

CEVAP: C

12. Parçada "Her toplumsal kurum birbiriyle ilişkili bir dizi yasa, gelenek ve göreneklerle düzenlenir. Kurumu oluşturan öğeler birbirini destekleyen, güçlendiren bir bütün oluşturur." denilmiştir. Bu nedenle toplumsal kurumların birbirinden bağımsız olmadığına ulaşılabilir.

CEVAP: B

1. Parçada ailenin bireye toplumsal davranış kurallarını öğrettiğinden ve toplum yaşamının temelini oluşturan norm, adet, inanç ve değerleri kazandırdığından bahsedilmiştir. Bu durum ailenin toplumsallaştırma işlevidir.

CEVAP: A

2. Anne, baba ve evlenmemiş çocuklardan oluşan ve tüketici bir yapıya sahip olan aile çekirdek ailedir. Günümüzdeki aile yapıları daha çok çekirdek aile şeklindedir.

CEVAP: E

3. Parçada ilkel ve çağdaş toplumlardaki boşanmanın farklı olmasından bahsedildiği için boşanmanın toplumdaki topluma değişiklik gösterdiğine ulaşılabılır.

CEVAP: D

4. Parçada tarımsal üretim ile sanayi üretiminin aile üzerindeki etkisine yer verilmiştir. Bu nedenle aile tipini belirleyen ölçüt üretim biçimidir.

CEVAP: A

5. Parçada yönetim değişikliği ile diğer toplumsal kurullarında değiştiğinden bahsedilmiştir. Yönetim değişikliği siyaset kurumuyla ilgili olduğu için diğer kurullardaki değişmeyi sağlayan kurum siyasettir.

CEVAP: A

6. Sosyal kurullar her toplumda ve o toplumun içinde zamanla değişir. Bu nedenle kurulların değişmez bir yapıya sahip olduğuna ulaşılamaz.

CEVAP: E

7. Anaerkil ailede kadın, ataerkil ailede erkek, eşitlikçi ailede ise kadın-erkek eşit güce sahiptir. Bu nedenle "aile içindeki otorite zamanla el değiştirmiştir." sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: C

10. Parçada çay içen aile için çayın önemli olduğu, içmeyen aile için önemsiz olduğundan bahsedilmiştir. Bu nedenle ekonomik değerin ölçütü malın ihtiyaca yönelik olmasıdır.

CEVAP: A

8. Eğitim bireylerin içinde buldukları değerleri ve bilgileri öğretir. İnsanları zekalarına göre sınıflandırmak eğitimin topluma yönelik amaçlarından biri değildir.

CEVAP: E

11. Monarşi tek kişinin devleti yönetmesidir. Demokrasi halkın yönetimde söz sahibi olması demektir. Demokrasilerle monarşileri ayıran özellik iktidarın eylemlerinin yasalarla denetlenip denetlenmemesidir.

CEVAP: E

9. Din kurumu toplumsal bütünleşmeyi sağlar. Toplumlara sınıflara ayırmak din kurumunun işlevlerinden değildir.

CEVAP: E

12. Din, insanların inanç dünyasına ve maneviyatına hitap eden bir kurumdur. Bu nedenle dinin psikolojik işlevi insanları kaygılarından uzaklaşmasını sağlamaktır.

CEVAP: D

1. Sosyometri küçük gruplardaki insanların birbirleriyle olan sevgi, nefret, işbirliği, dayanışma gibi durumlarını açığa çıkarmak amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Sosyometri sonuçları, nedenler hakkında bilgi vermez.

CEVAP: B

2. Küçük gruplarda lider durumda olanların, gruptan dışlananların ve grup içinde sevilen kişilerin tespit edilmesi amacıyla uygulanan araştırma tekniği sosyometridir.

CEVAP: D

3. Bir toplumda yıllık nüfus artışı, evlenme, boşanma, işsizlik oranı, çocuk ölümleri, suç işleyenlerin sayısı, enflasyon miktarı, kişi başına düşen milli gelir, tüketilen ve üretilen ürün miktarları gibi konularda elde edilen matematiksel veriler istatistik yöntemiyle yorumlanır.

CEVAP: D

4. Gözlem sonuçları hiçbir zaman kesin doğrular vermez sadece toplumun genel kanaatlerini bildirir. Gözlem, önyargılardan arınarak yapılmalı ve gözlem sonuçları kaydedilmelidir.

CEVAP: C

5. Araştırmacının araştırmasını yaparken araştırdığı toplumun içinde yaşayıp onlardan biriymiş gibi davranması katılımlı gözleme örnektir.

CEVAP: C

6. Sosyoloji olayların genel özelliklerinden yararlanır. Bu nedenle genellenebilen değişimleri konu edinir.

CEVAP: C

7. Bir sosyolog, toplumsal olayları incelerken değer yargılarından uzak durmalıdır. Kendi duygularını araştırmasına katmamalıdır. diyen bir araştırmacı nesnellik ilkesine vurgu yapmaktadır. Yani sosyolog objektif olmalı, olaylara ve durumlara kendi yorumunu katmamalı.

CEVAP: B

10. Bireyin rollerinden birinin başka bir rolün gerektirdiği gibi davranmasını güçleştirmesine rol çatışması denir. Özge Hanım'ın çocuğuna nasıl davranacağını şaşırması rol çatışmasına örnektir.

CEVAP: A

8. Toplumsal yapıda güven ortamının ortadan kalkmasıyla birlikte düzen ortamının kaybolması sonucu anomi (düzensizlik) ortaya çıkar.

CEVAP: A

11. Bireyin toplum içinde en çok bilindiği statüsüne anahtar statü denir. Bu nedenle anahtar statü toplumsal yaşamda belirleyici bir öneme sahiptir.

CEVAP: C

9. Parçada "Toplumun düzen içinde yaşaması ve toplumsal barışın ve düzenin korunması için toplumsal kuralların bireyler tarafından kabul edilmesi gerekir." İfadesine yer verilmiştir. Bu durum bireylerin normları içselleştirmesi demektir.

CEVAP: A

1. Rol pekişmesi bireyin önceden öğrendiklerini yeni edindiği statüye ilişkin rolü yerine getirirken kullanmasıdır. Parçada verilen örnekte, üniversitenin maliye bölümünden mezun olan birinin polis olduğunda mali şubeye atanması rol pekişmesine örnektir.

CEVAP: A

2. Bireyin rolünün gereğini yerine getirmesi bireyin rolü ve statüsü arasında tutarlı davrandığını gösterir.

CEVAP: A

3. Bireyin toplum içinde en çok bilinen statüsüne anahtar statü denir. Mehmet'in anahtar statüsü öğrenci olmasıdır. Bu statüsünün gereği ise öğretmenin verdiği ödevleri yapmasıdır.

CEVAP: C

4. Machiavelli'nin toplumlar bir eşya gibi ile alınmalıdır sözü sosyolojinin yöntem ilkelerinden somutluk ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP: A

5. Parçada anlatılanlar tarımsal üretimin yeniden düzenlenmesiyle insanların göçebe yaşamdan yerleşik yaşama geçtikleri yönündedir. Çünkü toprağa dayalı üretim yerleşik yaşamı gerektirir.

CEVAP: D

6. Bir öğretmenin milli eğitim bakanı olmasındaki dikey hareketlilikte aşama aşama gerçekleşen bir hareketlilik yoktur. Aniden olmuştur.

CEVAP: E

7. Dikey hareketlilikte bireyin statüsü, saygınlığı değişmelidir. Bu nedenle bir hukuk öğrencisinin üniversiteyi bitirip avukat olmasında statü ve saygınlık değişmiştir. Bu nedenle dikey hareketliliğe örnektir.

CEVAP: C

8. Gelişmiş bir ülkenin gelişmişliğinin göstergesi ülkenin ekonomik gelişmesinin gerçekleşmiş olmasıdır. Bugün ABD, Rusya, Avrupa ülkeleri gibi ülkelerin nüfus piramidine, ekonomisine vs. bakıldığında gelişmiş ülkeler olduklarını görürüz.

CEVAP: D

10. Dikey hareketlilik bireyin toplumsal tabakalar arasındaki aşağıdan yukarıya ya da yukarıdan aşağıya doğru yer değiştirmesidir. Sosyal statü, rol prestij ve sınıf dikey hareketlilikte değişirken eğitim düzeyi değişmez.

CEVAP: D

11. Parçaya göre Hindistan'daki kast sisteminde bir üstteki kasta geçiş ve bir alttaki kasta düşme yoktur. Bu tabakalaşma türü kapalı sınıf tabakalaşmasıdır. Yani kapalı sınıf tabakalaşması sınıflar arası geçişe izin veren bir sistem değildir.

CEVAP: D

9. Parçada gelişmiş, gelişmekte olan ve gelişmemiş olan ülkelerdeki toplumsal tabakalaşmanın nasıl olduğu anlatılmaktadır. Bu nedenle toplumsal tabakalaşma biçimi toplumların gelişme düzeyine göre belirlenir sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

1. Parçada “Bütün toplumlar, toplumsal değişme sürecini yaşar ve hiçbir güç bu süreci durduramaz.” denilerek değişimin kaçınılmaz sürekli ve gerekli olduğundan bahsedilmiştir.

CEVAP: B

2. Toplumsal çözülme bir toplumu oluşturan unsurlar arasındaki uyumsuzluk sonucu ortaya çıkan bölünmedir. Sivil toplum örgütlerinin oluşturulması toplumsal yapıdaki bütünleşmeyi artıracığı için toplumsal çözülmeye neden olmaz.

CEVAP: C

3. Parçada teknolojik araç ve gereçlerin gelişmesi ve yaygınlaşması ile birlikte toplumsal değişmelerin yaşandığından bahsedilmiştir. Bu nedenle toplumsal değişmeyi etkileyen faktör bilim faktörüdür.

CEVAP: A

4. Toplumsal yapının maddi öğeleri (teknoloji, bilim vb) manevi öğelere (Ahlak, din vb) göre daha yavaş değişmektedir. Değişim hızları aynı değildir.

CEVAP: C

5. Parçada yaşanan göç olaylarıyla birlikte fiziksel çevrenin değiştiği ve geniş aile tipinin yerini çekirdek aile bıraktığından bahsedilmiştir. Bu nedenle bir kurumdaki değişimin diğer kurumları da etkilediği sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: D

6. Bir toplumda cinayet, cinsel taciz, trafik anarşisi ahlak değerlerinin çöküşü ve şiddet artıyor; sevgi, dostluk, dürüstlük gibi önemli kavramlar yok oluyorsa toplumsal anomi (düzensizlik) ortaya çıkıyor demektir.

CEVAP: C

7. A,B,D ve E seçeneklerinden verilenler toplumsal değişmeye örnektir. C seçeneğinde verilen evlerden kullanılan bakır eşyaların yerine porselen eşyaların kullanılması bireysel bir tercih olduğu için toplumsal bir değişme değildir.

CEVAP: C

10. Parçada bireyin bütün değer ve davranışları ailesinden, çevresinden görerek duyarak okuyarak öğrendiği vurgulanmıştır. Bu durum kültürün öğrenilmiş olduğunu gösterir. Birey içinde bulunduğu çevreden etkilenmektedir.

CEVAP: E

8. Anomi düzensizlik ve karmaşa demektir. Bu tür durumların olduğu toplumlarda insan haklarına saygının artması beklenmez. Gelişmemiş ülkelerde Anomi görülme ihtimali yüksektir.

CEVAP: C

BİDERS YATINCILIK

9. Bir toplumdaki teknolojinin gelişmesiyle birlikte toplumsal hayatın maddi unsurlarında değişme olmuştur. Bu durumda hukuk kuralları gibi kültürün manevi öğelerinin değişmesine neden olmuştur. Bu nedenle kültürün maddi öğelerinin değişmesi manevi öğelerinde değişmesine neden olmaktadır.

CEVAP: E

1. Parçada maddi ve manevi kültür öğelerinin toplumda ne işe yaradığı anlatılmıştır. Bu durum kültürün insanların ihtiyaçlarını karşılamasıyla ilgilidir.

CEVAP: C

2. Verilen ifadeler kültürün tanımlarından birkaç tanesidir. Bu nedenle kültürün birden çok tanımının yapıldığına ulaşılabılır.

CEVAP: E

3. Parçada maddi kültür öğesi olan saatin Avrupa'da ortaya çıktıktan sonra zamanla bütün dünyada kullanılan bir araç olduğundan bahsedilmiştir. Bu durum kültürel yayılmaya örnektir.

CEVAP: B

4. Sünnet düğünü dünyadaki bütün toplumlarda görülen bir kültür öğesi olmadığı için evrensel bir kültür öğesi değildir. Daha çok doğu toplumlarında görülen bir kültür üyesidir.

CEVAP: E

5. Parçada toplumsal yapıda bireyin birden çok statüye sahip olduğu anlatılmaktadır. Bu statülerde birden çok rolü beraberinde getirir. Bu nedenle farklı toplumsal statüler farklı rolleri ortaya çıkarır sonucuna ulaşılabılır.

CEVAP: C

6. Parçaya göre bireyin toplumsal yapıdaki statüsü değiştiği zaman buna bağlı olarak da toplumsal rolü değişmektedir. Bu nedenle bireyi her gruptaki rolü birbirinden farklıdır sonucuna ulaşılabılır.

CEVAP: D

7. Parçada tüm kültür öğelerinin, ait oldukları toplumun tarihsel süreci içinde oluştuğu ve yaygınlaştığı belirtildiği için kültürün birikimli olarak ilerlediği sonucuna ulaşılabilir.

CEVAP: B

BİDERS YAYINCILIK

8. Parçada Eskimo kültüründe yer alan bir anlayıştan bahsedilmiştir. Eskimo kültüründeki bu anlayış başka kültürlerde bulunmaz denilerek de her toplumun kendine ait bir kültürünün olduğundan bahsedilmektedir.

CEVAP: D

1. Mantık normatif (kuralcı) bir bilim olduğu için olması gerekeni söyler. Deney ve gözlem yöntemini kullanmaz.

CEVAP: B

2. Çelişmezlik ilkesi bir şeyin aynı anda hem kendisi hem de kendisi olmayan olamayacağını belirten ilkedir. Verilen örnekler çelişmezlik ilkesine örnektir.

CEVAP: C

3. Üçüncü halin imkansızlığı bir şeyin ya kendisi ya da kendisi olmayan olduğunu belirten ilkedir. Verilen örnekler üçüncü halin imkansızlığına örnektir.

CEVAP: A

4. Özdeşlik ilkesi bir şeyin ne ise o olduğunu belirten ilkedir. Telefon telefondur önermesi özdeşlik ilkesine örnektir.

CEVAP: A

5. Çelişmezlik ilkesinin sembolik ifadesi $\sim(A \wedge \sim A)$ şeklindedir.

CEVAP: E

6. Verilen akıl yürütme mantık kurallarına uygundur. Fakat gerçekliğe uygun değildir. Bu tür akıl yürütmeler mantık doğrusuna örnektir.

CEVAP: B

7. Tümdengelim genelden özele doğru yapılan akıl yürütmedir. Verilen örnek tümdengelimsel bir akıl yürütmedir.

CEVAP: A

8. Verilen açıklamalar sırasıyla geçerlilik, tutarsızlık, sonuç ve önermedir. Tutarlılığın açıklaması yapılmıştır.

CEVAP: C

9. Ağaç ağaçtır, Masa masadır önermeleri özdeşlik ilkesine örnektir.

CEVAP: B

13. Tek tek doğrulardan genel bir doğru elde etme yöntemine tümevarım (endüksiyon) denir.

CEVAP: B

10. Üçüncü halin imkansızlığı ilkesinin sembolik ifadesi $(A \vee \sim A)$ şeklindedir.

CEVAP: A

14. Verilen örnek mantık doğrusudur. Mantık doğrusunda akıl yürütmenin dış dünyaya (olgusal dünyaya) dayanması gerekmez.

CEVAP: D

11. Analoji benzerliklerinden yararlanılarak yapılan akıl yürütmedir. Verilen örnekte Ceren ve İrem'in ortak noktasından yararlanılarak bir akıl yürütme yapılmıştır. Bu akıl yürütme analogidir.

CEVAP: B

15. Çelişmezlik ilkesinde aynı anda iki zıt durum savunulamaz. Bu nedenle "hem çok dürüstsün hem de çok yalancısın" ifadesi çelişmezlik ilkesine ters düşer.

CEVAP: C

12. Öğrencinin "bu soruyu hem anladım hem de tam olarak anlamadım." ifadesi çelişmezlik ilkesine ters düşer.

CEVAP: D

16. Var olan her şeyin bir varoluş nedeninin olduğunu ileri süren ilke yeter - sebep ilkesidir.

CEVAP: A

1. Murat öğretmendir ve Murat öğretmen değildir ifadesi birbirine zıt ifadelerdir. Biri doğru olduğunda diğeri yanlış olur. Bu durum çelişmezlik ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP: A

2. Üçüncü halin imkansızlığı bir şeyin ya kendisi ya da kendisi olmayan olacağını belirten ilkedir. Bu nedenle verilen örnek üçüncü halin imkansızlığına örnektir.

CEVAP: A

3. Verilen akıl yürütme mantık doğrusuna örnektir. Mantık doğrusunun dış dünyaya uygunluğu aranmaz. Verilen örnekteki akıl yürütme deney ve gözlem sonucu elde edilmemiştir.

CEVAP: E

4. Bir şeyin ne ise o olduğunu belirten ilke özdeşlik ilkesidir. Murat Murat'tır ve ev evdir. İfadeleri özdeşlik ilkesine örnektir.

CEVAP: C

5. Bir akıl yürütmede sonucun öncüllerden zorunlu olarak çıkması geçerlilikle ifade edilir.

CEVAP: E

6. Üçüncü halin imkansızlığı bir şeyin ya kendisi ya da kendisi olmayan olduğu belirten ilkedir. Ya benimsin ya kara toprağın ifadesi bu ilkeye örnektir.

CEVAP: A

7. Genelden özele doğru yapılan akıl yürütme tümdengelimdir. Verilen örnek tümdengelim örnektir.

CEVAP: A

8. Benzerlikten yararlanılarak yapılan akıl yürütme analogidir. Londra ve Tokyo arasındaki benzerlikten yararlanılmıştır. Bu durum analogiye örnektir.

CEVAP: E

9. Mantık normatif (kuralcı) bir bilim olduğu için bilginin içeriğiyle değil biçimiyle ilgilenir.

CEVAP: D

10. Her olayın bir nedene bağlı olarak var olduğunu belirten ilke yeter-sebep ilkesidir.

CEVAP: C

11. Özge'nin güzel yemek yapmasının dayanağı aşçılık okulunu okumasıdır. Diğer seçeneklerde böyle bir durum yoktur. Bu nedenle bu ifade bir akıl yürütme örneğidir.

CEVAP: E

12. Olgusallık yani deney – gözleme dayalı olma mantığının özelliklerinden biri değildir.

CEVAP: D

13. Üçüncü halin imkansızlığı bir şeyin ya kendisi olduğunu ya da başka bir şey olduğunu belirten ilkedir. Ya benimle gelersin ya da aç kalırsın ifadesi üçüncü halin imkansızlığına örnektir.

CEVAP: B

14. İnsan insandır, ağaç ağaçtır, çay çaydır ifadeleri özdeşlik ilkesine örnektir. Çünkü özdeşlik bir şeyin ne ise o olduğunu belirten ilkedir.

CEVAP: D

15. Çelişmezlik ilkesi bir şeyin hem kendisi hem de kendisi olmayan olmayacağını belirten ilkedir. "Araba araba olmayan değildir" ifadesi çelişmezlik ilkesine örnektir.

CEVAP: A

16. Çelişmezlik ilkesinde birbirine zıt olan şeyler aynı anda olamaz. "Simit simit olmayandır ifadesi çelişmezlik ilkesine aykırıdır.

CEVAP: E

1. Ayşe tekil terime örnektir. Diğer seçeneklerde verilen genel terime örnektir.

CEVAP: B

2. Cansız olumsuz terime örnektir. Diğer seçeneklerde verilenler olumlu terime örnektir.

CEVAP: C

3. Samanlık terimi insan zihninden bağımsız olarak dış dünyada bulunur. Bu nedenle somut terime örnektir.

CEVAP: A

4. Seçeneklerde verilenlerin içlemi çok olandan az olana doğru sıralanışı: Karabaş - Köpek - Hayvan - Canlı - Varlık şeklindedir. İçlemi en az olan varlık olduğu için en sonda yer alır.

CEVAP: A

5. "Her insan" terimi insan türünün tamamını temsil etmektedir. Bu nedenle tümel terimdir.

CEVAP: C

6. Verilen kavramlardan - Keriman → tekil kavram
Asker → Distribütif kavram
Cansız → Olumsuz kavram
örneğidir.

CEVAP: E

7. Tam girişimlilik iki kavramdan sadece birinin diğerinin tüm elemanlarını kapsamasıdır. İnsan öğrencinin tüm elemanlarını kapsar. Bu nedenle verilen önermeler arasında tam girişimlilik vardır.

CEVAP: D

8. Eksik girişimlilik iki kavramdan her ikisinin de birbirinin bazı elemanlarını kapsamasıdır. Erkek ve sarışın kavramları arasında eksik girişimlilik vardır.

CEVAP: A

9. Çiçek terimi gül teriminin tüm elemanlarını kapsar. Bu nedenle gül ve çiçek terimleri arasında tam girişimlilik ilişkisi vardır.

CEVAP: B

10. Verilen diyagramdaki 1 numaralı önerme kadınları ve güzelleri kapsayıp sporcuları kapsamaz. Bu nedenle cevap "Bazı güzel kadınlar sporcu değildir." önermesidir.

CEVAP: E

11. Verilen diyagramda 2 numaralı önerme hem kadın hem güzel hem de sporcuları kapsar. Bu nedenle cevap "Bazı güzel kadınlar sporcudur." önermesidir.

CEVAP: C

12. Verilen diyagramda 3 numaralı önerme güzelleri ve sporcuları kapsar, kadınları kapsamaz. Bu nedenle cevap "Bazı güzel sporcular kadın değildir." önermesidir.

CEVAP: E

13. Ayrıklık iki kavramdan her ikisinin de birbirinin hiçbir elemanını kapsamamasıdır. Ağaç ve kuş kavramları arasında ayrıklık ilişkisi vardır.

CEVAP: D

14. İlinti birçok türde bulunan özelliklerdir. Uyumak birçok türde bulunduğu için insanın ilintisidir.

CEVAP: D

15. Verilen ifadeye göre kavramlar kaplamı geniş olan dan dar olana doğru sıralandığında bitki – çiçek – lale şeklindedir. Bu nedenle "bitki teriminin içlemi çiçek teriminin içleminden fazladır." ifadesine ulaşılamaz.

CEVAP: E

16. "Mavi" olma sadece kaleme ait bir özellik değildir. Bu nedenle mavilik kaleme göre ilintidir.

CEVAP: C

1. Canlı, insan, bitki, hayvan terimleri genel, İstanbul tekil kavrama örnektir.

CEVAP: E

2. İnsanlık, gençlik, mutluluk, beyazlık, soyut; gelinlik somut kavrama örnektir.

CEVAP: A

3. Orman kolektif, şehir genel, Mustafa tekil, her insan tümel kavrama örnektir. Olumsuz kavramın örneği yoktur.

CEVAP: E

4. Örümcek adam, pokemon, şirinler ve zümrüdü anka kuşunun sadece neliği varken "bardak" kavramının hem neliği hem gerçekliği vardır.

CEVAP: D

5. İşlem bir kavramın içine aldığı ortak özelliklerin sayısıdır. Kaplam bir kavramın kapladığı nesnelerin sayısıdır. "Ahmet" in işlemi çoktur, "İnsan" in kaplamı çoktur. Ahmet → İnsan giderken işlem azalır, kaplam artar.

CEVAP: D

6. Verilen kavramlar kaplamı en fazla olandan en az olana doğru varlık - canlı - hayvan - köpek şeklindedir.

CEVAP: D

7. Verilen diyagramda A ile C arasında ayrıklık ilişkisi vardır. Bu nedenle Bazı A'la C'dir yanlıştır. Hiçbir A C değildir doğrudur.

CEVAP: E

8. Ayrıklık iki kavramdan her ikisinin de birbirinin hiçbir elemanını kapsamamasıdır. Bu nedenle ağaç ve kuş kavramları arasında ayrıklık ilişkisi vardır.

CEVAP: A

9. Futbolcu distribütif, efenlilik soyut, birçok insan ise tikel kavrama örnektir.

CEVAP: C

10. Kavramların tümel ve tikel olarak sınıflandırılmasındaki ölçüt öznenin niceliğidir(sayıdır.)

CEVAP: B

11. "Bazı öğretmenler gözlüklüdür. Bazı gözlüklüler öğretmendir." Bu nedenle öğretmen ve gözlüklü kavramları arasında eksik girişimlilik vardır.

CEVAP: C

12. Sporcu ve futbolcu kavramları arasında tam girişimlilik ilişkisi vardır. (Sporcu futbolcunun tüm elemanlarını kapsar). Anne ve kadın kavramları arasında da tam girişimlilik vardır. Çünkü kadın kavramı anne kavramını tüm elemanlarını kapsar.

CEVAP: B

13. Verilen şekilde hayvan kavramı arı kavramının tüm elemanlarını kapsamaktadır. Bu nedenle arı kavramı hayvan kavramının içleminde yer almaz, kaplamında yer alır.

CEVAP: E

14. Bir numaralı önerme erkek ve öğrenci olup gözlüklü olmayanlardır. Bu nedenle önerme "Bazı öğrenciler erkektir ama gözlüklü değildir." şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

15. 3 numaralı önerme öğrenci olan ama erkek ve gözlüklü olmayanlardır. Bu nedenle önerme "Bazı öğrenciler gözlüklü ve erkek değildir." şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

16. 2 numaralı önerme öğrenci ve gözlüklü olup erkek olmayanlardır. Bu nedenle önerme "Bazı gözlüklü öğrenciler erkek değildir." şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

1. Soru, dua, emir, İnşallah, keşke, Maşallah gibi ifadelerin olduğu cümleler önerme değildir. Bu nedenle “İnşallah sınavı kazanırsın.” önerme değildir.

CEVAP: C

2. Önermelerin basit veya bileşik olmasını sağlayan ölçüt önermenin yargı sayısıdır.

CEVAP: D

3. Yalnızca, sadece, dışında daha gibi ifadelerle yapılan önermeler bileşimi gizli önermelerdir. I ve II önermeler bağlantılı önermeye örnek olduğu için bileşimi açık önermelerdir.

CEVAP: A

4. Tikel önerme bir sınıfın bir kısmını ifade eder. Bu nedenle “Bazı kızlar dedikodu yapmayı sever” tikel ve olumlu bir önermedir.

CEVAP: B

5. “Bütün öğretmenler bilgilidir.” önermesi tümel olumludur. Bu önerme nitelik ve nicelik bakımından değiştirildiğinde “Bazı öğretmenler bilgili değildir.” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

6. “Bazı insanlar hayal peresttir” önermesi tikel olumlu önermedir. Bu önermenin çelişiginin, karşıtının, altığı yine tikel olumludur, yani kendisidir.

CEVAP: C

7. Tümel olumlu önerme bir sınıfın bütün hepsini ifade eder. Bu nedenle “Bütün insanlar zekidir.” önermesi tümel ve olumlu bir önermedir.

CEVAP: A

8.

CEVAP: D

9. Özne ve yüklemeleri aynı terimlerden oluşan önermelerin doğruluk değerini değiştirmeden eş değerini bulma işlemine düz döndürme denir.

CEVAP: E

10. Bir önermenin çelişi alındığında hem niteliği hem de niceliği değişir.

CEVAP: C

11. "Bazı öğrenciler sinirlidir." önermesinin düz döndürmesi yapılırken özne ve yüklem terimleri yer değiştirir yani "Bazı sinirliler öğrencidir." şeklinde olur.

CEVAP: C

12. "Tüm kadınlar naziktir." önermesinin ters döndürmesi yapılırken öznenin karşıtı yüklem, yüklemnin karşıtı özne yapılır. Yani "Bütün nazik olmayanlar kadın olmayandır." şeklinde olur.

CEVAP: A

13. Tümel olumsuz önermenin çelişi alınırken hem nitelik hem de nicelik değişir yani önerme tikel olumlu olur.

CEVAP: E

14. "Bazı çocuklar çok ağlar." önermesi tek yargı bildirdiği için basit bir önermedir.

CEVAP: C

15. "Bazı çocuklar sevimlidir." önermesi tikel olumludur. Bu önermeye benzer olan önerme "Kızların çoğu duygusaldır." önermesidir.

CEVAP: C

16. "Hiçbir insan dürüst değildir." önermesinin ters döndürmesi yapılırken öznenin karşıtı yüklem, yüklemnin karşıtı özne olur. Tümel olumsuz önerme tikel olumsuz yapılır. Yani "Bazı dürüst olmayanlar insan olmayan değildir" şeklinde ters döndürmesi yapılır.

CEVAP: D

1. A, B, C, D seçeneklerinde verilen önermeler birden çok yargı bildirdiği için bileşik önermedir. “Çocukların çoğu oyun oynuyor” önermesi tek yargı bildirdiği için basit bir önermedir.

CEVAP: E

2. “Bazı öğrenciler streslidir.” olumlu diğer seçeneklerde verilen önermeler olumsuzdur.

CEVAP: A

3. “Bazı hayvanlar dört ayaklıdır.” önermesi tikel olumlu bir önermedir. Bu önermenin altığının çelişigi tikel olumsuz yani “Bazı hayvanlar dört ayaklı değildir.” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

4. Nicelikleri aynı nitelikleri farklı olan önermeler karşı önermelerdir.

CEVAP: A

5. “Bazı kalemler renkli değildir.” önermesi tikel olumsuzdur. Tikel olumsuz önermenin düz döndürmesi yoktur.

CEVAP: E

6. Çelişik önermelerin hem nitelikleri hem de nicelikleri farklıdır.

CEVAP: D

7. Saat kaç? soru cümlesi olduğu için önerme değildir.

CEVAP: B

8. Zaman belirten önermeler bileşigi gizli olan önermelere örnektir. Bu nedenle “ayın ilk gününden beri spora gidiyorum” önermesi bileşigi gizli önermedir.

CEVAP: C

9. "Hiçbir sporcu şişman değildir" önermesi nicelik yönünden tümel, nitelik yönünden olumsuz önermedir.

CEVAP: C

10. Önergelerin basit ve bileşik olarak sınıflanmasındaki ölçüt yargının sayısıdır.

CEVAP: A

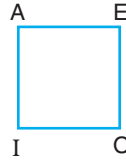
11. "Dünyada en kalabalık nüfusa sahip ülke Çin'dir." önermesi karşılaştırmalı önermedir.

CEVAP: E

12. Verilen önergelerden ilki olumlu, ikincisi olumsuzdur. Bu nedenle bu önergelerin nitelikleri farklıdır.

CEVAP: A

13. Verilen şemanın doğrusu

şeklinde olmalıdır.

Bu nedenle A - O harfleri yer değiştirmelidir.

CEVAP: A

14. "Bazı futbolcular keldir" önermesi tikel olumlu önermedir ve I harfiyle gösterilir.

CEVAP: C

15. Verilen şekilde taralı alan kız olup öğrenci olmayanları ifade etmektedir. Bu önerme "Bazı kızlar öğrenci değildir." şeklinde olmalıdır. Bu önerme yanlış ise çelişği olan "Bütün kızlar öğrencidir." önermesi kesin doğrudur.

CEVAP: A

16. "Tüm hayvanlar ve insanlar doğanın içinde birlikte yaşarlar." Önermesi tümel, bileşik ve olumlu bir önermedir.

CEVAP: E

1. Sadece, yalnızca gibi ifadelerle yapılan önermeler özgülü önermeye örnektir. "Sadece Özge derse gelmedi." önermesi özgülü önermedir.

CEVAP: B

2. "Bazı hayvanlar kanatlıdır." önermesinin düz döndürmesi yapılırken özne ve yüklem terimleri yer değiştirir, yani "Bazı kanatlılar hayvandır." şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

3. Tümel olumlu – tikel olumlu; Tümel olumsuz – tikel olumsuz önermeleri arasında altıklık vardır. I. önerme tümel olumsuz, II. önerme tikel olumsuz olduğu için bunlar arasında altıklık ilişkisi vardır.

CEVAP: A

4. Karşı olum karesinde tümel olumsuz yanlış ise tikel olumsuz yanlış ya da doğru olabilir.

CEVAP: C

5. "Hiçbir hayvan çiçek değildir." önermesinin ters döndürmesi yapılırken öznenin karşıtı yüklem, yüklemnin karşıtı özne yapılır, yani "Bazı çiçek olmayanlar hayvan olmayan değildir." şeklinde ters döndürme yapılır.

CEVAP: E

6. Dışında, hariç gibi ifadelerle yapılan önermeler çıkarmalı önermedir. "Ahmet dışındaki tüm öğrenciler KPSS'yi kazandı." önermesi çıkarmalı önermedir.

CEVAP: B

7. Çelişik önermelerden biri doğru ise diğeri kesinlikle yanlıştır.

CEVAP: D

8. Eve gelecek misin? ifadesi soru cümlesi olduğu için önerme değildir.

CEVAP: A

9. Verilen karşı olum karesinde A yani tümel olumlu önermenin yeri boş bırakılmıştır. “?” ile belirtilen yere “Bütün kadınlar güzeldir.” önermesi gelmelidir.

CEVAP: A

10. Verilen önergeler altık önergelerdir. Bu nedenle çelişik önergeler olduğu söylenemez.

CEVAP: E

11. “Bütün gençler hareketlidir.” önermesinin düz döndürmesi “Bazı hareketliler gençtir.” şeklindedir. Bu nedenle bu iki önerme arasında düz döndürme ilişkisi vardır.

CEVAP: D

12. Verilen önergelerden ilki tümel olumlu, ikincisi tikel olumludur. Bu nedenle aralarında altıklık ilişkisi vardır.

CEVAP: A

13. Bütün insanlar canlıdır önermesi tümel olumlu önermedir. Bu önermenin karşıtının çelişiği olan önerme “Bazı insanlar canlıdır.” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

14. “Mehmet sempatik bir insandır.” önermesi tek yargı bildirdiği için basit önermeye örnektir.

CEVAP: A

15. “Ahmet okulunda öğretmenleri tarafından sevilen çalışkan bir öğrencidir.” önermesi nicelik yönünden tikel, nitelik yönünden olumludur.

CEVAP: B

16. En, daha çok gibi ifadelerle yapılan önergeler karşılaştırmalı önermeye örnektir. “Cihan sınıfın en yakışıklı öğrencisidir.” cümlesi karşılaştırmalı önermedir.

CEVAP: B

1. Orta terim bir kıyasta öncüllerde bulunup, sonuç önermesinde bulunmayan terimdir. Kız terimi orta terimdir.

CEVAP: A

2. Büyük terim bir kıyasta sonuç önermesinin yüklemi olan terimdir. Disiplinli terimi büyük terimdir.

CEVAP: C

3. Geçerli bir kıyasta öncüller tümel olumsuz ve tikel olumlu ise sonuç tikel olumsuzdur.

CEVAP: D

4. Verilen öncüllerden geçerli bir kıyas elde edebilmek için sonuç öncülünün "bazı filozoflar tutarlıdır." şeklinde olması gerekir. "Empirist" terimi orta terim olduğu için sonuç önermesinde bulunmaz.

CEVAP: E

5. Kıyas kurallarına göre, iki öncülü de olumlu olan bir kıyastan olumsuz sonuç çıkmaz.

CEVAP: B

6. "Spor yapıyorum o hâlde sağlıklıyım" kıyasında verilmeyen öncül "tüm spor yapanlar sağlıklıdır" şeklindedir. Öncüllerinden biri verilmeyen kıyas entimem yani eksik kıyastır.

CEVAP: A

7. Geçerli bir kıyasta orta terim sonuçta yer alamaz. Diğer seçenekteki bilgiler doğrudur.

CEVAP: A

8. Küçük terim geçerli bir kıyasta sonuç önermesinin öznesi olan terimdir. Mehmet Ali küçük terimdir.

CEVAP: A

9. E – tümel olumsuz } Geçerli kıyas kurallarına göre
O – tikel olumsuz } iki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz.

CEVAP: E

10. Geçerli bir kıyasın sonuç öncülünde bulunmayıp sadece birinci ve ikinci öncülünde bulunan terim orta terimdir.

CEVAP: A

11. Şu ana kadar gördüğüm tüm yeşil elmaların ekşi olmasından yola çıkarak tüm elmaların yeşil olduğunu söylüyorsak tümevarımsal bir çıkarım yapıyoruzdur. Tümevarım parçadan bütüne, genelden özele doğru yapılan bir akıl yürütmedir.

CEVAP: D

12. Verilen kıyasta cerrah orta terimdir. Geçerli kıyas kurallarına göre orta terim sonuçta yer almamaktadır.

CEVAP: A

13. Sonuç öncülünün yüklemi olan terim büyük terimdir.

CEVAP: A

14. Benzerliklerden yararlanılarak yapılan akıl yürütme analogidir. Çorum ve Ankara'nın ikliminin benzer olduğu için iki ilde de kışların kar yağışlı geçtiği sonucuna ulaşılmıştır.

CEVAP: E

15. Verilen kıyasın sonuç öncülü "Bazı kadınlar eleştirilirdir." şeklinde olmalıdır. Çünkü ikinci öncül tikel olduğu için sonuç öncülü tikel olmalıdır ve orta terim olan "şüpheli" sonuçta bulunmamalıdır.

CEVAP: D

16. Verilen öncüllerin ikisi de olumsuzdur. Kıyas kurallarına göre iki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz.

CEVAP: B

1. Sonuç önermesinin yüklemi büyük terim → Erkek
Sonuç önermesinin öznesi küçük terim → Asker
Öncüllerde olup sonuçta olmayan terim orta terim → Cesur

CEVAP: C

2. Verilen öncüllerin ikisi de tikeldir. Kıyas kurallarına göre iki tikel öncülden sonuç çıkmaz.

CEVAP: E

3. Kıyas kurallarına göre öncüllerden biri olumsuz ise sonuç olumsuz olur. Sonuç önermesi olumlu olan bir kıyasın öncülleri olumsuz olamaz.

CEVAP: D

4. Geçerli kıyas kurallarına göre iki olumsuz öncülden sonuç çıkmaz.

CEVAP: C

5. Verilen çıkarımın geçerli olması için eksik olan öncül "Bazı filozoflar yaratıcıdır." şeklinde olmalıdır. Yaratıcı terimi orta terim olduğu için öncüllerde bulunur, sonuçta bulunmaz.

CEVAP: E

6. Entimem öncüllerinden biri veya sonucu olmayan kıyastır. "Çok yemek yiyorum o hâlde kilo alırım" ifadesi entimeme (eksik kıyas) örnektir.

CEVAP: C

7. İçinde tekrarlar geçen kıyas zincirleme kıyastır. Verilen örnekte "Her insan başarılı olur." önermesi tekrar ettiği için zincirleme kıyastır.

CEVAP: A

8. Orta terim sonuçta bulunmayan ama öncüllerde tekrar eden terimdir. "Ev" terimi orta terimdir.

CEVAP: A

9. Kıyas kurallarına göre öncüllerden biri tikel ise sonuç tikel olmalıdır. Bu nedenle kıyasın sonuç önermesi “Bazı kuşlar dört ayaklıdır.” şeklinde olmalıdır.

CEVAP: C

10. Geçerli bir kıyasta öncüller olumlu ise sonuç olumsuz olamaz. Bu nedenle “Öncüller olumlu ise sonuç olumlu olur.” kuralına uyulmamıştır.

CEVAP: A

11. “İse – se – sa” gibi koşullu önermelerle oluşan kıyas koşullu kıyaştır.

CEVAP: A

12. Verilen tanımlar sırasıyla büyük terim – küçük terim ve orta terimin tanımlarıdır.

CEVAP: E

13. Verilen geçerli kıyastaki verilmeyen öncül “Bazı yaratıcı olanlar zekidir.” şeklinde olmalıdır. Çünkü sonuç öncülü tikel olduğu için öncüllerden biri tikel olmalıdır ve “zeki” terimi sonuçta yer almadığı için orta terimdir.

CEVAP: B

14. Öncüllerinden biri eksik olan kıyas eksik kıyas yani entimemdir. “Sigara içiyorsun o hâlde kanser olursun” ifadesi entimeme örnektir.

CEVAP: E

15. Verilen kıyasta gerçek hayatla alakası olmayan bir durum anlatılmıştır. Bu kıyas türü safsata yani saçmalaktır.

CEVAP: B

1. Dilin yaptırma görevi insanların davranışlarını etkileme ve yönlendirme görevidir. "Oyun bitti artık eve gel" ifadesi dilin yaptırma görevine örnektir.

CEVAP: A

2. Dilin törensel görevi insani ilişkilerde bulunmak amacıyla kullanılan görevidir. Günaydın, Merhaba, Nasılsınız? ifadeleri törensel göreve örnektir.

CEVAP: B

3. Dilin eylemsel görevi söz vermek, yemin etmek, kabul etmek, onaylamak vb. deyimlerin dilde kullanılmasıdır. Bu davranışını hiç onaylamıyorum ifadesi dilin eylemsel görevine örnektir.

CEVAP: E

4. "Daha önce yediğim birçok kebaptan lezzetliydi." ifadesi nesnel bir ifade olmadığı için belirsizlik ifade etmektedir.

CEVAP: B

5. Dilin belirtme görevi; dilin duygusal bir tepkiyi veya tavrı ifade etme görevidir. Verilen ifadeler dilin belirtme görevine örnektir.

CEVAP: A

6. Dilin eylemsel görevi söz vermek, kabul etmek, onaylamak vb. deyimlerin dilde kullanılmasıdır. Verilen iki ifade dilin eylemsel görevine örnektir.

CEVAP: A

7. Dilin bildirme görevi, dilin inanç, tahmin veya bilgilerini iletme amacıyla kullanılmasıdır. Verilen iki ifade bildirme görevine örnektir.

CEVAP: C

8. Bir sözcüğün değişik sentaktik kategorilere (isim, sıfat, zamir, fiil vb.) ait olmasından kaynaklanan çok anlamlılıktır. "Küçük" kelimesi verilen örneklerde sentaktik çok anlamlılığa neden olmuştur.

CEVAP: C

9. Verilen önermelerde nesnellik yoktur ve değerlendirmeler kişisel yapılmıştır. Bu nedenle belirsizlik vardır.

CEVAP: A

10. Dilin bildirme görevi dilin inanç, tahmin veya bilgilerimizi iletmek amacıyla kullanılmasıdır. Verilen tanımlarda böyle bir bilgi yoktur.

CEVAP: E

11. Verilen önermelerde oyun kelimesi iki farklı anlamda kullanıldığı için çok anlamlılığı ifade etmektedir.

CEVAP: E

12. Dilin eylemsel görevi söz vermek, yemin etmek, kabul etmek, onaylamak gibi deyimlerin dilde kullanılmasını gösterir. Verilen iki örnek dilin eylemsel görevine örnektir.

CEVAP: E

13. Mert çok dürüst bir kişidir ve yalan söylemeyi çok sever ifadesi tutarsızlık belirtir, bu nedenle sözel tartışmaya örnektir.

CEVAP: E

14. Dilin belirtme görevi dilin duygusal bir tepkiyi veya tavrı ifade etme görevidir. Verilen ifadeler dilin belirtme görevine örnek yoktur. Birinci ifade yaptırma, ikinci ifade bildirme, üçüncü ifade eylemsel, dördüncü önerme törenselleştirme örnektir.

CEVAP: D

15. Bir sözcüğün cümle içinde isim, sıfat, zamir, zarf, fiil gibi kategorilerinden hangisine ait olduğuna göre farklı anlamlar taşımaya sentaktik çok anlamlılık denir.

CEVAP: E

16. Pragmatik belirsizlik cümledeki öznellikten kaynaklanır. "Yaptığın tatlı ne kadar şekerli olmuş öyle" ifadesi kimine göre şekerli, kimine göre şekerli değildir. Bu nedenle bu cümlede pragmatik belirsizlik vardır.

CEVAP: B

1. I. $D \rightarrow Y = Y$
II. $D \vee Y = D$
III. $Y \vee Y = Y$
IV. $Y \Leftrightarrow Y = D$

Buna göre II ve IV nolu önermeler doğru değer alır.

CEVAP: E

2. Önermelerin türü ana eklemlerine göre belirlenir. Ana eklem bir önermenin tümünü etkileyen önermedir. Önermenin eklemi yani türü karşılıklı koşul (\Leftrightarrow) önermesidir.

CEVAP: C

3. Tümel evetleme eklemi $p \wedge q$ dur.

p	q	$p \wedge q$
D	D	D
D	Y	Y
Y	D	Y
Y	Y	Y

CEVAP: B

4. $\frac{\text{Tolga Ankara'ya gelirse}}{p} \Rightarrow (q \wedge r \wedge s)$

alışverişe gideceğiz.

CEVAP: C

5. Önermenin ana eklemi önermenin tümünü etkileyen eklemdir. Önermenin türünü ana eklemi belirler. Verilen önermenin ana eklemi değilleme olduğu için türü değilleme önermesidir.

CEVAP: E

6. $\frac{(p \Rightarrow r)}{D} \vee \frac{(p \wedge \sim r)}{Y} = \frac{\text{Sonuç}}{D}$
D	Y	D
Y	D	D
D	Y	D
D	Y	D

CEVAP: D

7. Birlikte tutarlılık iki önermenin aynı satırda birlikte doğru değer almasıdır. I. ve III. önermede hiç bir satırda birlikte doğru değer olmadığı için birlikte tutarlı değildir.

CEVAP: E

8. "Zekayı ya kalıtım ya da çevre belirler." ifadesinin sembolik ifadesi $(p \vee q)$ şeklindedir ve bu önerme tikel evetleme önermesidir.

CEVAP: D

9. Ana eklem bir önermenin tümünü etkileyen eklemdir. Ana eklemi tümel evetleme eklemi olan önerme, $(q \Rightarrow p) \wedge (p \Leftrightarrow \sim p)$ önermesidir.

CEVAP: D

10. Eşdeğer önermelerin doğruluk değerleri aynıdır.

$(p \Rightarrow q) \Rightarrow (q \wedge p)$	\equiv	$\sim(p \Rightarrow q) \vee (q \wedge p)$
D		D
D		D
Y		Y
Y		Y

CEVAP: E

12. Tabloda verilen önermeler sırasıyla Y - D - Y - Y şeklindedir. Verilen önermelerin doğruluk değerleri:

$\sim p \vee q$	$p \Rightarrow \sim q$	$q \Leftrightarrow \sim p$	$p \wedge \sim q$
D	Y	Y	Y
Y	D	D	D
D	D	D	Y
D	D	Y	Y

CEVAP: C

13. Karşılıklı koşul önermesinin değili $\sim(p \Leftrightarrow q)$. Doğruluk değerleri Y - D - D - Y şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

14. p önermesi ile $\sim p$ önermesi birbirine zıttır ve tümel evetleme eklemiyle bağlandığı zaman tüm değerleri yanlış olur.

CEVAP: D

15. En az bir satırda birlikte doğru değer alan önermeler birlikte tutarlıdır. $(p \wedge \sim q)$ ile $(p \Rightarrow \sim q)$ önermeleri II. ve IV. satırda doğru olduğu için birlikte tutarlıdır.

CEVAP: C

11. Eşdeğer önermelerin doğruluk değerleri aynıdır.

$\sim(p \wedge q)$	\equiv	$(\sim p \vee \sim q)$
Y		Y
D		D
D		D
D		D

CEVAP: C

16. Sembolik mantıkta önermenin geçerli olması için tüm değerlerinin doğru olması gerekir.

CEVAP: B

1. Verilen önermenin ana bileşenleri

$$\underbrace{(p \vee q)}_{\text{①}}, \underbrace{(\sim q \vee \sim p)}_{\text{②}}, \underbrace{(q \wedge \sim p)}_{\text{③}}$$

şeklindedir.

CEVAP: A

2. Bir çıkarımda öncüllerin doğru sonucun yanlış olması durumunda önermenin geçersiz olduğu söylenebilir.

CEVAP: D

3. Önerme eklemi olmayan önermeler basittir. p önermesi önerme eklemi almadığı için basittir.

CEVAP: D

$$\underbrace{[(p \vee q) \vee (p \Rightarrow \sim q)]}_{\text{Önbileşen}} \wedge \underbrace{(\sim p \Leftrightarrow q)}_{\text{Art bileşen}}$$

Ön bileşenin ana eklemi tikel evetleme (\vee) eklemidir.

CEVAP: B

5. Tablodaki verilere göre “?” ile gösterilen önerme $(\sim p \Rightarrow q) \vee (p \vee \sim q)$ şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

6. Ana eklemi karşılıklı koşul (\Leftrightarrow) olan önerme karşılıklı koşul önermesidir. $(p \wedge q) \Leftrightarrow (q \vee r)$ önermesi karşılıklı koşul önermesidir.

CEVAP: C

7. Aynı doğruluk değerine sahip olan önermeler karşılıklı koşul eklemiyle bağlandığında tüm değerleri doğru olur. $(p \Rightarrow q)$ ve $(\sim p \Rightarrow q)$ ve $(\sim p \vee q)$ önermeleri eş değer önermelerdir.

CEVAP: C

$$\underbrace{\text{Tolga Ankara'ya gelirse}}_p \Rightarrow \underbrace{\text{ben,}}_{(q \wedge r \wedge s)} \underbrace{\text{Murat,}}_{(q \wedge r \wedge s)} \underbrace{\text{Tolga}}_{(q \wedge r \wedge s)}$$

alışverişe gideceğiz.

CEVAP: A

9.

$\frac{\sim p}{Y}$	\Leftrightarrow	$\frac{\sim q}{Y}$	$=$	
Y		Y		D
Y		D		Y
D		Y		Y
D		D		D

CEVAP: A

10.

$\frac{(p \wedge \sim q)}{Y}$	\Rightarrow	$\frac{(\sim p \wedge q)}{Y}$	$=$	D
D	\Rightarrow	Y	$=$	Y
Y	\Rightarrow	D	$=$	D
Y	\Rightarrow	Y	$=$	D

şeklinde olmalıdır.

CEVAP: D

11. $\sim(p \wedge q) \Leftrightarrow r$ önermesinde p:D, q:D, r:Y olursa sonuç doğru olur.

$$\sim(D \wedge D) \Leftrightarrow Y$$

$$\sim(D) \Leftrightarrow Y$$

$$Y \Leftrightarrow Y = D$$

CEVAP: A

12. I. $p \vee q =$ Ya görevini yapacak ya da ceza alacak.
 II. $p \wedge q =$ Hem Ali hem de Veli düğüne geldi.
 III. $\sim p \Leftrightarrow q =$ Ancak ve ancak ödevini yapmazsa Mustafa'ya ceza verirsin.
 IV. $p \Rightarrow \sim q =$ Ömer şişman ise zayıf değildir.
 “Düzenli çalışırsan başarılı olursun.” önermesinin sembolik karşılığı yoktur.

CEVAP: C

13. $\frac{(p \Leftrightarrow \sim q)}{\text{Ön bileşen}} \wedge \sim \left[\frac{(p \vee q)}{\text{Art bileşen}} \Rightarrow (q \wedge \sim p) \right]$

Art bileşenin ana eklemi koşul eklemi (\Rightarrow) eklemidir.

CEVAP: D

14. Birlikte tutarlılık önermelerin aynı satırda birlikte doğru değer almalarıdır. I ve II. önerme hiçbir satırda birlikte doğru değer almamıştır.

CEVAP: E

15. Sadece ana denkleme değilleme eklemi olan önermeler tek bileşene sahiptir. $\sim[(p \wedge q) \vee (p \vee \sim p)]$ önermesinin ana eklemi değilleme eklemidir ve tek bileşeni vardır.

CEVAP: A

16. Ana eklem önermenin tümünü etkileyen eklemidir. $(p \Rightarrow \sim q)$ önermesinin ana eklemi koşul eklemidir.

CEVAP: D

1. Ana eklemi karşılıklı koşul eklemi (\Leftrightarrow) olan önermeler karşılıklı koşul eklemi ile kurulur.

CEVAP: A

2. $\frac{p}{\text{ön bileşen}} \Rightarrow \frac{\sim q}{\text{art bileşen}}$ p önermesi ön bileşendir ve basit bir önermedir.

CEVAP: B

3. $\frac{\text{Bugün eve gelirsən}}{p} \Rightarrow \frac{\text{sinemaya}}{q} \vee \frac{\text{eve gideriz.}}{r}$

CEVAP: C

4. Önermenin türü ana ekleme belirlenir. Verilen önermenin ana eklemi koşul eklemi (\Rightarrow) dir.

CEVAP: C

5. $\frac{\text{Elif makyaj yapar}}{(p)} \vee \frac{\text{kuaföre giderse}}{(q)} \Rightarrow \frac{\text{arkadaşlarıyla buluşur.}}{r}$

CEVAP: D

6. $(p \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow (p \vee q)$
Y	\Leftrightarrow	Y	=	Y
D	\Leftrightarrow	Y	=	Y
D	\Leftrightarrow	Y	=	Y
D	\Leftrightarrow	Y	=	Y

şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

7. “?” ile belirtilen önermenin tüm yorumları doğrudur. $(p \Rightarrow \sim q)$ ve $(q \vee \sim p)$ önermeleri tikel evetleme (\vee) ile bağlanırsa sonuçta tüm yorumlar doğru olur.

CEVAP: B

8. D - D - Y - D değerlerine sahip olan önerme $\sim p \vee q$ önermesidir.

CEVAP: C

9. I. $(D \Rightarrow Y) \Leftrightarrow Y$ $(Y \wedge D) \Rightarrow D$
 $Y \Leftrightarrow Y=D$ $Y \Rightarrow D=D$

CEVAP: D

10. p: Y q: Y $\sim p = D$ $D \Rightarrow Y = Y$
 $q = Y$

CEVAP: A

11. Bir önermenin tutarlı olması için en az bir doğru yorumun olması, geçerli olması için ise tüm yorumlarının doğru olması gerekir. I. önermenin iki doğru, iki yanlış yorumu olduğu için tutarlı fakat geçersizdir.

CEVAP: A

12. Eşdeğer önermelerin doğruluk değerleri aynıdır.

$\sim(p \Rightarrow q)$	\equiv	$(p \wedge \sim q)$
Y		Y
D		D
Y		Y
Y		Y

CEVAP: A

13. Yeni yollar yapılmaz = $\sim p$

Sürücüler trafik kurallarına uymaz = $\sim q$

Trafik kazaları artar = r

Önermenin sembolik ifadesi = $(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow r$ şeklindedir.

CEVAP: C

14. Eşdeğer önermeler aynı doğruluk değerine sahiptir.

$(\sim p \wedge q) \Rightarrow (q \vee \sim q)$ önermesi ile $\sim(\sim p \wedge q) \vee (q \vee \sim p)$ önermelerinin doğruluk değeri aynıdır.

CEVAP: D

15. $\neg[(p \Rightarrow q) \vee (q \wedge r)]$

ana eklem

önermesinin ana eklemi değilleme eklemidir.

CEVAP: D

16. $\frac{P}{\text{Ön bileşen}} \Rightarrow \frac{(q \vee \sim p)}{\text{Art bileşen}}$

p önermesi önerme eklemi almadığı için basittir.

CEVAP: C

1. $p \wedge \sim p =$ Hiç doğru yorumu olmadığı için

D	Y	Y
Y	D	Y

 $p / \sim p$ önermesi tutarlı değildir.

CEVAP: A

2. Birlikte tutarlılık iki önermenin aynı satırda doğru değer almasıdır. Verilen tabloda II ve IV önerme birinci satırda doğru değer aldıkları için birlikte tutarlıdır.

CEVAP: E

3. Doğruluk tablosu ile denetlemesi yapılan iki önermenin tümel evetleme eklemiyle bağlanması sonucunda oluşan önermenin tüm değerleri doğru ise bu önerme geçerlidir.

CEVAP: A

4. De Morgan eşdeğerlilik kurallarına göre $\sim(\sim p \vee \sim q)$ önermesinin eş değeri $(p \wedge q)$ önermesidir.

CEVAP: C

5. $\sim(p \Rightarrow q)$ önermesinin çözümleyici çizelge kuralları ile

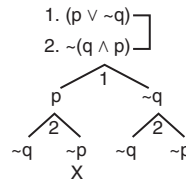
açılımı $\begin{matrix} p \\ \sim q \end{matrix}$ şeklindedir.

Alt alta yazma kuralı = \lrcorner

Çatal açma kuralı = \wedge

CEVAP: B

6. $\sim[(p \vee \sim q) \Rightarrow (q \wedge p)]$

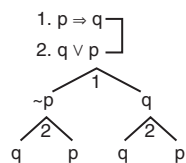
Açılım sonucunda açık yol olduğu için önerme geçersizdir.

CEVAP: D

7. De Morgan eşdeğerlilik kuralına göre II ve III öncülünde verilenler doğrudur.

CEVAP: D

8. $(p \Rightarrow q) \wedge (q \vee p)$ önermesinin açılımı aşağıdaki gibidir.

CEVAP: D

9. Açılımında 2 numaralı önerme $\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ q \quad p \end{array}$ şeklinde verilmiştir.

Seçeneklerde bu şekilde açılan önerme $\sim(\sim q \wedge \sim p)$ önermesidir.

CEVAP: C

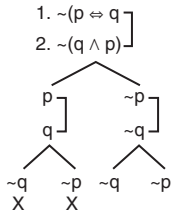
10.

A	B	C
D	D	D
D	Y	Y
D	Y	Y
D	D	D

 A, B, C önermelerinin doğruluk değerleri yandaki gibi olabilir. Buna göre C önermesi tutarsız değil tutarlıdır.

CEVAP: C

11. $\sim[(p \Leftrightarrow \sim q) \vee (q \wedge p)]$

Önermenin açılım sonucunda en az bir açık yol olduğu için önermeler geçersizdir.

CEVAP: D

12. $(\sim p \Leftrightarrow q)$
- ```

 graph TD
 A["~p ↔ q"] --- B["~p
q"]
 A --- C["~~p
~q"]

```
- şeklindedir.

**CEVAP: B**

13. Verilen tabloda II numaralı önermenin tüm yorumları doğru olmadığı için geçersizdir.

**CEVAP: E**

14. Eşdeğer önermeler karşılıklı koşul eklemiyle bağlanıp değil alınıldığında elde edilen önerme çözümleyici çizelge kuralları ile tüm yollar kapalı ise önermeler eşdeğer olur.  $\sim(p \vee q)$  önermesinin eşdeğeri  $(\sim p \wedge \sim q)$  önermesidir.

**CEVAP: A**

BİDERS YAYINCILIK

15.  $\sim(\sim p \wedge q)$
- ```

    graph TD
      A["~(~p ∧ q)"] --- B["p  
~q"]
    
```
- \wedge = çatal atma kuralı

CEVAP: B

16. $(p \Rightarrow q) \wedge \sim q$ önermesinin doğruluk değerleri Y - Y - Y - D şeklindedir.

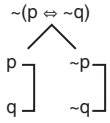
Bu nedenle tüm yorumlar doğrudur ifadesi söylene-
mez.

CEVAP: D

1. Bir önerme hem geçerli hem tutarlı ise önermenin tüm yorumları doğrudur.

CEVAP: B

2. Verilen önermenin çözümleyici çizelge kuralları ile açılımı şu şekildedir.

CEVAP: E

3. $(p \wedge q) \Rightarrow (p \Rightarrow q)$ önermesinin De Morgan eşdeğerlilik kurallarına göre açılımı $\sim(p \wedge q) \vee (p \Rightarrow q)$ şeklindedir.

CEVAP: B

$$\begin{array}{l} \left[(p \Rightarrow q) \Rightarrow \sim(q \vee p) \right] \\ \left[(Y \Rightarrow D) \Rightarrow \sim(D \vee Y) \right] \\ \underline{D} \Rightarrow Y = Y \end{array}$$

Bu çözümlmeye göre önerme geçersizdir.

CEVAP: D

5. $(\sim p \wedge \sim q) \equiv \sim(p \wedge q)$ ifadesi yanlıştır. Doğrusu $(\sim p \wedge \sim q) \equiv \sim(p \vee q)$ şeklindedir.

CEVAP: C

$(p \wedge q)$	\Rightarrow	$(p \vee q)$	=	D
D	\Rightarrow	D	=	D
Y	\Rightarrow	D	=	D
Y	\Rightarrow	D	=	D
Y	\Rightarrow	Y	=	D

Önermenin tüm yorumları doğrudur. Bu nedenle "en az bir yanlış yorumu vardır." ifadesi yanlıştır.

CEVAP: E

7. $(p \Rightarrow q)$ ile $(q \vee p)$ önermelerinin eşdeğerliliğini denetlemek için önermeleri karşılıklı koşul eklemiyle birbirine bağlayıp değili alınmalıdır.

CEVAP: C

8. De Morgan eşdeğerlilik kurallarına göre II ve III, I ile IV eşdeğerdir. V nolu önermenin eşdeğeri yoktur. V nolu önermenin eşdeğeri $\sim(p \vee q) = \sim p \wedge \sim q$ şeklindedir.

CEVAP: E

9. Koşul önermesinin değili = $\sim(p \Rightarrow q)$.

Açılımı ise $\begin{array}{l} p \\ \sim q \end{array}$ şeklindedir.

CEVAP: A

10. İki önermenin birlikte tutarlı olabilmesi için en az bir satırda birlikte doğru değeri almalarına bağlıdır. A seçeneğinde p ve q önermeleri ilk satırda doğru değer almışlardır.

CEVAP: A

11. De Morgan eşdeğerlilik kurallarına göre $\sim(p \vee \sim q)$ önermesinin eşdeğeri $(\sim p \wedge q)$ şeklindedir.

CEVAP: B

12. Çözümleyici çizelge kuralları ile geçerlilik denetlemesi yapılan bir önermenin geçerli olması için tüm yolların kapalı olması gerekir.

CEVAP: A

13. Sonucun değili ile öncülleri tutarsız olan çıkarımlar geçerlidir. $(p \wedge q), (q \vee \sim p) \therefore q$ çıkarımında sonucun değili ile öncüller tutarsızdır. Bu nedenle bu çıkarım geçerlidir. Çıkarımın açılımı:

1. $p \wedge q$
2. $q \vee \sim p$
- Sn. q
3. $\sim q (\sim Sn)$

$\begin{array}{l} p \\ q \\ \hline x \end{array}$] 1

CEVAP: A

14. $(p \vee q) \wedge \sim(p \Rightarrow q)$ önermesinin açılımı:

$(p \vee q) \wedge \sim(p \Rightarrow q)$

1. $(p \vee q)$]
2. $\sim(p \Rightarrow q)$]

$\begin{array}{l} p \\ \sim q \\ \hline 1 \end{array}$ (2)

$\begin{array}{l} p \\ q \end{array}$

CEVAP: C

15. $(p \Leftrightarrow \sim q) \Rightarrow (p \wedge q)$

$\begin{array}{l} \sim(p \Leftrightarrow \sim q) \\ p \\ q \end{array}$ $\begin{array}{l} (p \wedge q) \\ p \\ q \end{array}$

Önermenin açılımı yukarıdaki gibidir. Bu nedenle açılımda çatal açma kuralı uygulanmıştır.

CEVAP: A

16. Öncüllerde sonucun değili tutarsız olan çıkarımlar tutarlıdır. Eğer açılımda tüm yollar kapalı ise çıkarım geçerlidir. Bu nedenle "öncüllerle sonucun değili tutarlıdır." ifadesi söylenemez.

CEVAP: B

1. Önermenin değili çözümlenici çizelgeye kurallarına göre açılmıştır ve çözümlenme sonucunda en az bir yol açıktır. Bu nedenle önerme geçersizdir.

CEVAP: D

2. $(p \wedge q), \sim(p \wedge q) \therefore p \vee q$ çıkarımının geçerli olmasının nedeni sonucu değili öncüllerin birlikte tutarsız olmasıdır.

CEVAP: B

3. $\frac{(p \Rightarrow q)}{\text{ön bileşen}} \wedge \frac{(p \wedge p)}{\text{art bileşen}} \quad p \Rightarrow q$ şeklinde açılır.

CEVAP: A

4. Çözümlenici çizelge kuralları ile açılımı yapılan bir önermenin açılımı sonucunda en az bir yolu açık ise bu önerme tutarlıdır.

CEVAP: A

5. Çözümlenici çizelge kuralları ile önermelerin geçerliliği denetlenirken önerme değillenir ve bu şekilde açılır. Açılım sonucunda tüm yollar kapalı ise çıkarım geçerlidir.

$$1. \sim[(p \vee q) \vee (q \Rightarrow p)]$$

$$2. \sim(p \vee q) \quad \left. \begin{array}{l} 2. \\ 3. \end{array} \right\} (1)$$

$$3. \sim(q \Rightarrow p)$$

$$4. \sim p$$

$$5. \sim p$$

$$6. q$$

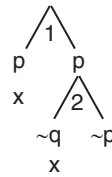
$$7. \sim p$$

Önerme geçerlidir.

CEVAP: C

6. Verilen çıkarımın çözümlenici çizelge kurallarına göre açılımı şu şekildedir.

1. $p \vee q$
2. $q \Rightarrow \sim p$
snç. p
3. $\sim p (\sim snç)$

CEVAP: E

7. Verilen açılıma göre 5. basamağa $\sim q$ 7. basamağa $\sim q$ önermeleri gelmelidir.

$$3. (p \Leftrightarrow \sim q)$$

$$4. p$$

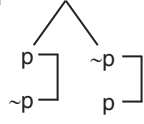
$$5. \sim p$$

$$6. \sim p$$

$$7. \sim p$$

CEVAP: E

8. Karşılıklı koşul önermesinin değili = $\sim(p \Leftrightarrow q)$
Bu önermenin açılımı $\sim(p \Leftrightarrow q)$ şeklindedir.

CEVAP: C

9. Verilen doğruluk tablosuna göre $p \Leftrightarrow q$ önermesinin tüm yorumları doğru değildir. Bu nedenle bu önerme geçersizdir.

CEVAP: C

11. Bir önermenin çözümleyici çizelge kurallarına göre geçerliliği denetlenirken yapılacak ilk işlem önermenin değilini almaktır.

CEVAP: C

12. Verilen bilgilere göre önermelerin doğruluk değerleri şu şekilde olabilir.

A	B	C	D
D	Y	D	Y
D	Y	D	Y
Y	Y	D	Y
Y	Y	D	Y

Buna göre A önermesi ile C önermesi birlikte tutarlıdır ifadesi kesinlikle doğrudur.

CEVAP: D

10. Açılımı $\begin{matrix} p \\ \sim p \end{matrix}$ şeklimde olan 2 numaralı önermenin kendisi $\sim(p \Rightarrow q)$ şeklindedir.

CEVAP: C

13. $\sim(p \vee q) \equiv (p \vee \sim q)$ eşdeğerliliği yanlıştır. $\sim(p \vee q)$ önermesinin eşdeğeri $\sim p \wedge \sim q$ şeklindedir.

CEVAP: B

1. Niceleme mantığında tikel önermeler için kullanılan niceleme sembolü “ \exists ”dir.

CEVAP: A

2. Niceleme mantığında tümel önermeler için kullanılan niceleme sembolü “ \forall ”dır.

CEVAP: A

3. " $\frac{\text{Bütün}}{\forall} \frac{\text{sınavlar}}{X} \frac{\text{zordur}}{Z}$ " ifadesinin niceleme mantığında sembolleştirilmiş hali " $\forall xZx$ " şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

4. Niceleme mantığında niceleyici olan önermeler genel, önerme eklemi alan önermeler ise bileşiktir. Buna göre II ve IV. öncülde verilen önermeler bileşiktir.

CEVAP: E

5. Ahmet okula gelir. Fa
Mehmet okula gelir. Fm
Kütüphaneye gidecekler (Ahmet ve Mehmet birlikte)
= Gam

Önermenin sembolleştirilmiş hali = $(Fa \wedge Fm)$

CEVAP: D

6. Niceleyici ve önerme eklemi almayan önermeler tekil ve basit önermedir. “Fa” tekil ve basit bir önermedir.

CEVAP: A

7. “Hiçbir kadının makyaj yapmadığı doğru değildir.” önermesinin niceleme mantığındaki sembolleştirilmiş hali $\sim \forall x \sim Mx$ şeklindedir.

CEVAP: C

8. Taralı alanı ifade eden önerme “Bütün ressamlar sanatçıdır.” önermesidir. Bu önermenin yüklem mantığındaki iç yapı sembolleştirilmesi = $\forall x(Rx \Rightarrow Sx)$ şeklindedir.

CEVAP: E

9. Açılım niceleme mantığında yapılan özellemelerin toplamıdır. Özelleme ise değişkenin yerine evrendeki değeri koymaktır. Verilen önermenin açılımı $(Fa \vee Gb) \wedge (Fb \vee Ga)$ şeklindedir.

CEVAP: E

10. Tümel açık önermenin verilen evrende doğru değer alabilmesi için evrendeki tüm elemanlarca doğrulanmalıdır. Bu nedenle verilen açık önerme $E = \{\text{maydanoz, nane, marul}\}$ evreninde doğru değer alır.

CEVAP: A

11. Yapılan özellemeler $\forall x Bx$ önermesine aittir. Çünkü verilen üç şehirde başkenttir ve önermeler tümel evetleme eklemiyle bağlanmıştır.

CEVAP: A

12. Açık önermedeki değişkenlerin yerine değer yazmaya özelleme denir.

CEVAP: A

13. Bütün futbolcular atletiktir = $\forall x Fx$ şeklinde sembolleştirilir. Bu önerme $\sim \exists x \sim Fx$ önermesinin eşdeğeri-
dir.

CEVAP: E

14. $\forall x Fx \Rightarrow \exists x \sim Gx$ önermesinin $E = \{a, b, c\}$ evrenindeki açılımı (özellemelerin toplamı)

$$(Fa \wedge Fb \wedge Fc) \Rightarrow (\sim Ga \vee Gb \vee \sim Gc) \text{ şeklindedir.}$$

CEVAP: A

15. Tikel açık önermenin verilen evrende doğru değer alabilmesi için evrendeki en az bir elemanca doğrulanması gerekir. Bu nedenle verilen önerme

$$E = \{\text{uçak, insan, şehir}\} \text{ evreninde hiçbir elemanca doğrulanmadığı için yanlış değer alır.}$$

CEVAP: C

16. $\sim \forall x \sim (Fx \Rightarrow Gx)$ önermesinin eşdeğeri $\exists x (Fx \Rightarrow Gx)$ şeklindedir.

CEVAP: E

1. İnsanın ve diğer varlıkların yegane yaratılış gayesi Allah'a kulluktur. Bunu en güzel açıklayan ayet B seçeneğinde verilen ayettir.

CEVAP: B

2. Kıssalar geçmişteki olayların tarihi bilgilerini vermez, bu tarih biliminin görevidir. Kıssalar insanlara ders vermek veya dini bir olayı hatırlatmak için anlatılan anekdotlardır. İslam dini de kıssalar konusunda oldukça zengin bir hazineye sahiptir.

CEVAP: C

3. **Münker ve Nekir:** Sorgu melekleri.

Rıdvan ve Malik: Cennet ve Cehennem melekleri

Cebrail: Vahiy ,**Mikail:** Tabiat olaylarını düzenleyen meleklerdir.

Ayette bahsedilen ise yazıcı olarak bilinen *Kiramen Katibin* melekleridir.

CEVAP: A

4. **Müteşabih:** Anlamı kapalı olduğu için yoruma müsait ayetlerdir.

Cüz: Kur'an da bulunan her yirmi sayfadan oluşan bölümlere verilen isimdir.

Mütevâtir: Bir çok kimse tarafından doğru olarak rivayet edilen haberdir.

Hatim: Kur'an'ın baştan sona okunmasına denir.

Soruda açıklanan kavram *muhkemdir*.

CEVAP: A

5. **Sıdk:** Doğruluk

Emanet; Güvenilir olmak

Fetamet : Akıllı olmak

İsmet : Günahsız olmak

Tebliğ: Allah'ın emirlerini insanlara ulaştırmaktır. Boşlukları dolduracak en uygun kelimeler ise A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

6. Ayetteki "Yer ve gök arasında olanları oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık" ifadesi evrenin yaratılış sebebini bildirmektedir. İnsanların yaradılış gayesi Allah'a ibadet etmesi içindir.

CEVAP: A

7. Ayet-i Kerime’de geçen “Selim akıl sahipleri” ifadesi ile aklını kullanan insanlardan söz edilmiştir. İnsan aklıyla hareket eden ve aklıyla kainata meydan okuyabilen bir varlıktır.

CEVAP: E

10. Sadık haber, vahyi ve peygamberlerden gelen haberlerin tamamını kapsar. Sezgi ise bağlayıcılığı olmayan öznel bilgi kaynağıdır. Genel geçerliliği kişiye özel bilgi kaynağıdır.

CEVAP: C

8. Rüya bilgi kaynağı olarak kabul edilemez. Çünkü bilgi sağlam delillere dayanmalıdır. His, duygu, rüya gibi kavramlar sağlam temellere dayanmadığı için kaynak olarak kabul edilemez.

CEVAP: E

11. E seçeneğindeki ayetin sonunda geçen “düşünen toplum” ifadesi akli kullanmayı gösteren en büyük delillerdendir. Bu ayette aklın önemi üzerinde durulmuştur.

CEVAP: E

12. Metinde verilen tanım iman ile ilgilidir.

CEVAP: C

9. Müşrikler Peygamber Efendimiz’ e “Allah niye bir meleği peygamber olarak göndermedi de seni seçti” diye itirazda bulunuyorlardı. Ayette dinin insanlara tebliğ edileceğinden dolayı peygamberlerinin insanlar arasından seçildiğinden bahsetmektedir.

CEVAP: E

13. Vahiy, selim akıl, salim duyular, İslam düşüncesinde bilgi kaynakları arasındadır.

CEVAP: E

1. **İrade:** Allah'ın bir şeyin olmasını dilemesi, istemesi.

Semi: Allah'ın işitip duyması.

Hayat: Allah'ın canlı ve diri olması.

Kudret: Allah'ın gücü ve kuvveti.

Basar: Allah'ın her şeyi görüp bilmesidir. Ayette Allah'ın Basar sıfatı vurgulanmaktadır.

CEVAP: C

2. **Kudret:** Allah'ın her şeye gücünün yetmesi

Hayat: Allah'ın canlı ve diri olması

Kelam: Allah'ın konuşma sıfatı

Vücut: Allah'ın var olması.

Soruda tanıtılan Allah'ın Tekvin sıfatıdır.

CEVAP: B

3. **Tekvin:** Allah'ın yaratma sıfatı

Kelam: Allah'ın konuşma sıfatı

Basar: Allah'ın görmesi

Kudret: Allah'ın gücü kuvveti

Vahdaniyet: Allah'ın bir tek oluşudur. Allahtan başka hiç bir ilahın olmamasıdır. İhlas suresi de bunun en güzel ispatlarındandır.

CEVAP: B

4. **Vücut:** Var olmak

Vahdaniyet: Allah'ın bir tek olması

Kudret: Her şeye gücünün yetmesi

Muhalefet'ün lil Havadis: Sonradan yaratılanlara benzememesi

Kıdem: Allah'ın başlangıcının ve sonunun olmaması demektir. Ayette de bu sıfattan bahsedilmektedir.

CEVAP: D

5. Ayetlerde geçen "Allah'a ortak koşanlar ve O'na ortak koştuğunuz şeyler" ifadesi ile asla şirk koşmamamız gerektiğine dikkat çekilmiştir.

CEVAP: C

6. **Vücut:** Allah'ın var olmasıdır.

Kıdem: Varlığının başlangıcı ve sonunun olmamasıdır.

Vahdaniyet: Allah'tan başka ilah bulunmamasıdır.

Basar: Allah'ın her şeyi görüp gözetmesidir.

Muhalefet'ün lil Havadis: Sonradan yaratılmışlara benzememesidir. Bu sebeple doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP: C

7. Ayetlerde özellikle Allah'ın eşi ve çocuğu olmadığı, hiçbir benzerinin bulunmadığına dikkat çekiliyor. Bu sebeple doğru cevap *Vahdaniyettir*.

Basar: Allah'ın görmesi

Hayat: Allah'ın diri olması

İlim: her şeyi bilip kuşatması

Muhalefetün lil Havadis: Sonradan yaratılanlara benzememesidir.

CEVAP: D

8. **Vücut:** Allah'ın var olması

Hayat: Diri olması,

Kıdem: Varlığının başlangıcının olmaması,

Kıyam bi Nefsihi: Varlığının kendinden olması anlamlarına gelmektedir.

Soruda bahsedilen Allah'ın *Beka* sıfatıdır.

CEVAP: C

9. **Vahdaniyet:** Allah'ın bir tek olmasıdır.

Kıdem: Allah'ın başlangıcının olmamasıdır.

Kıyam bi Nefsihi: Varlığının kendinden olmasıdır.

Tekvin: Allah'ın yaratma sıfatıdır.

Parçada tanıtılan Allah'ın sıfat *Muhalefetün lil Havadis*'tir.

CEVAP: C

10. **Vücut:** Allah'ın var olması

Tekvin: Yaratıcı olması

Kıdem: Başlangıcının olmaması

Basar : Allah'ın görmesi

Soruda geçen ayette *Vahdaniyet* sıfatı işaret edilmektedir.

CEVAP: E

11. **Tekvin:** Allah'ın yaratma sıfatı

Kelam: Konuşma sıfatı

Basar: Görme sıfatı

Kıyam bi Nefsihi: Zatının kendinden olması anlamına gelir.

Ayetlerde ise Allah'a ortak koşmamak gerektiği dile getirilmiştir. Allah bundan müstağni (uzak) olduğu için soruda *Vahdaniyet* sıfatı işaret edilmiştir.

CEVAP: B

12. Ayette "ihlas ve samimiyetle dua eden" ifadesi ile dua ve ibadetlerde samimiyet ve halis niyete vurgu yapılmaktadır. Samimiyetle yapılmayan ibadetler Allah katında makbul değildir. Gönülden gelerek yapılan ibadetler makbul olmaktadır.

CEVAP: D

13. Allah bize indirmiş olduğu Kur'an'ı okumamızı ve anlamamızı emreder. Herkesin Arapça öğrenmesi mümkün olmadığına göre bu kitabın Türkçe'ye çevrilmesi gerekir .Bu yapılan çeviri işine de "Meal" adı verilir.

CEVAP: D

1. İnsanlar arasına kötülük sokmak ve aralarını açmak kesinlikle Salih Amel arasında sayacağımız davranışlardan değildir. Bu günahdır ve İslam dininde hoş karşılanmaz.

CEVAP: E

2. Ayette "ihlas ve samimiyetle dua eden" ifadesi ile dua ve ibadetlerde samimiyet ve halis niyete vurgu yapılmaktadır. Samimiyetle yapılmayan ibadetler Allah katında makbul değildir. Gönülden gelerek yapılan ibadetler makbul olmaktadır.

CEVAP: D

3. **Tevhid:** Allah'tan başka ilah bulunmadığını kabul etmek

İslam: Allah'ın emirlerine teslim olmak

İman: Allah'a ve emrettiklerine boyun eğmek

İbadet : Allah'ın emir ve yasaklarını yerine getirmektir.

Boşluğa getirilecek uygun kavram *ihsandır*.

CEVAP: C

4. İslam dini barış ve huzurun dinidir. Savaşmayı en son çare olarak görür. Peygamber Efendimiz bütün savaşlarda önce karşı tarafa barış ve anlaşma teklif etmiş, kabul edilmeyince de mecburen savaşa girmiştir.

CEVAP: B

5. Verilen ilk boşluğa ,irademiz dışında gerçekleşen ve sadece Allah'ın dilemesi ile meydana gelen olaylardan bahsettiği için "Küllî irade", ikinci boşluğa ise ,bizim irade ve seçimlerimize bağlı olaylardan bahsettiği için "Cüz-i irade" gelmesi gerekir.

CEVAP: E

6. **Küllî irade:** Allah'ın emri ve seçiminde gerçekleşen olaylardır. İnsan buna herhangi bir müdahalede bulunamaz.

Cüz-i irade : İnsanın iradesi ile gerçekleşen olaylardır. B seçeneğinde verilen derse çalışmak veya çalışmamak Ege'nin tercihine bağlı olduğu için Cüz-i iradeye kapsamına girer.

CEVAP: B

7. Ayette Allah'ın insanlara doğru yolu gösterdiği ve seçimi insanlara bıraktığını ifade ediyor. Seçimi insan yapabildiğine göre bu Cüz-i iradeye girer.

CEVAP: D

8. Ayette geçen "doğru yola erişme" hidayet kavramı ile ilgilidir. Hidayet; Allah'ın insana dünya ve ahirette huzurun kaynağı olan doğru yolu göstermesidir. Diğer bir tanıma göre, insanın Allah'ın vermiş olduğu yetenekleri kullanarak doğru yolu bulmasıdır.

CEVAP: A

9. Ayetlerde Kur'an'ın indiriliş amacı bildirilmiştir. Kur'an'ı bütün insanların önce okuması sonra anlaması ve hayatında uygulamaya çalışması istenmiştir. Kur'an belirli bir zümreye veya bir kesime gönderilmemiş. Herkesin kolayca anlayabileceği bir kitap olarak herkese gönderilmiştir.

CEVAP: C

10. **Meal ve tefsir:** Kur'an-ı Kerim'in açıklanması ve yorumlanmasıdır.

Mukabele: Genellikle Ramazan ayında karşılıklı olarak Kur'an'ın hatmedilmesidir.

Hafız: Kur'an'ı baştan sona ezberleyen kişiye verilen isimdir.

Soruda tanıtılan kavram *cüzdür*.

CEVAP: D

11. **Tecvid:** Kur'an-ı Kerimi kurallarına uyarak en güzel şekilde okumaktır.

Meal: Kur'an-ı Kerimin Türkçe açıklaması

Hatim: Kur'an-ı Kerimin baştan sona toplu veya tek başına okunmasıdır.

Hafız: Kur'an-ı Kerimi baştan sona ezberleyen kişiye verilen isimdir.

Soruda tanıtılan kavram *mukabeledir*.

CEVAP: B

12. B seçeneğinde verilen ayet, insanın tercihlerinde özgür olduğuna, bu tercihlerine uygun olarak da mükafat ya da mücazat (ceza) alacağını belirtmektedir.

CEVAP: B

1. Diğer seçeneklerde farklı konularda bilgiler bulunurken A seçeneğinde evrendeki cisimlerin belirli bir düzen ve nizam içinde hiç şaşmadan hareket ettiğinden bahsedilmektedir. Bu ince hesabı yörüngeler veya cisimler kendiliğinden yapamayacaklarına göre yüce bir yaratıcıya ihtiyaç vardır ki bu da Allah'tır.

CEVAP: A

2. Parçada varlığın kendi kendine olmasının veya eşyaların tesadüfen bir araya gelerek birleşmesinin mümkün olmadığından söz edilmektedir. Aynı zamanda her şeyin bir düzen ve nizam içerisinde hareket ettiğini, bu uyumu sağlayan bir yaratıcı olması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu ifadelere en uygun ayet "A" seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

3. Allah rızası güdülerek yapılan her iş Salih Amel kapsamına girer. Yolda zarar vereceğini düşündüğümüz bir cam parçasını kaldırıp atmak bile Salih Amel' dir. Diğer seçeneklerde yer alan; İman :Allaha inanmak, İbadet: Allah'ın emrettiklerini yerine getirmek, Ahlak: İyi huylu insanlar olabilmemiz için yapmamız gereken davranışlar, İyilik: Hiç bir karşılık beklemeden yapılan yardıma denir. Bu sebeple sorunun cevabı "D" seçeneğidir.

CEVAP: D

4. Sorudaki maddelerde zekat vermenin kişiye ve topluma olan faydaları izah edilmiştir. Özellikle III. madde-deki malın temizlenerek bereketinin artacağı ifadesi zekat ibadetini işaret etmektedir.

CEVAP: C

5. **Sadaka-i Cariye:** Öldükten sonra amel defterimizin kapanmasını engelleyip sevap kazandırmaya devam eden; Cami veya hastane yaptırmak, ağaç dikmek veya ilmi bir eser bırakmak gibi insanlığa faydalı olan ibadetlere verilen isimdir. Bu sebeple cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

6. Kişinin nefis ile verdiği mücadele ve aç olan insanların halini anlayabileceği ibadet oruçtur. Oruçlu bir kimse günahlardan kendisini uzak tutarak Allah'a daha fazla dua ve niyazda bulunma ihtiyacı hisseder.

CEVAP: D

7. Ayette insanların muhakkak hata yapacaklarından, bu hataların arkasından ise bir özür gerektiğinden bahseder. Zaten ayetin devamında esirgeyen ve bağışlayan ifadeleri ile boş bırakılan yere tövbe edip söz grubunun gelmesi gerektiğinin ipucu verilmiştir.

CEVAP: B

10. Sadaka-i Cariye, öldükten sonra da amel defterinin kıyamete kadar açık kalmasını sağlayacak hastane, okul, çeşme yapmak gibi insanlığa fayda amaçlı yapılan ibadetlerdir.

CEVAP: C

8. Cenaze namazı farz-ı kifaye, kurban kesmek vacip, hasta ziyareti ise sünnet bir ibadet olduğu için doğru sıralama B seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: B

11. Teravih namazı sünnet olan bir namazdır. Kurban kesmek, Kurban Bayram namazı, Ramazan Bayram namazı, Vitr namazı vaciptir.

CEVAP: D

9. Zekat insanları paylaşma ve ihtiyaç sahibi insanları gözetip yardım etme bilincini kazandırır. Mala sahip çıkmayı ve biriktirmeyi öğretmez.

CEVAP: B

12. Ayet-i Kerime'de ibadetlerin yapılan yanlışlarla boşa götürüldüğü, insanların kalbinin kırılmaması gerektiği ve yapılan iyilikleri başa kakılmaması gibi ifadeler yer alır. Allah'a iman ile ilgili herhangi bir ifadeye yer verilmediğinden dolayı doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

1. İbadet kişinin öz güvenini artırmak için yapılmaz. İbadet Allah rızası için yapılır. Allah rızası için yapılmayan ibadet İslam dinine göre uygun değildir.

CEVAP: E

2. Günde beş vakit yaptığımız ibadet namazdır. Diğer seçeneklerde verilen ibadetlerin sorumlularla ilgisi yoktur. Dua her daim yapılabilir. Oruç Ramazan ayında yapılan bir ibadettir. Zekat maddi şartlar taşınırsa yapılan bir ibadettir. Teyemmüm, su bulunmadığı takdirde abdestin yerini tutan dini bir kuraldır.

CEVAP: B

3. İnsan makam, mevki ve para ile şeref sahibi olamaz. İnsanı insan yapan güzel huyu ve karakteridir. Bu da ancak güzel bir ahlaka sahip olmakla mümkün olur.

CEVAP: B

4. Namaz ve oruç kişinin bizzat kendisinin yaptığı ve özellikle bedenen yaptığı ibadetlerdir. Hacca gitmek, zekat vermek, kurban kesmek maddi olarak belli bir mala sahip olmakla yapılan ibadetlerdir.

CEVAP: D

5. Zekat, sadaka ve oruç gibi ibadetler toplumsal faydaları daha çok olanlardır. Bu ibadetler toplum düzenini oluşturmak özellikle akrabalarından başlayarak ihtiyaç sahibi insanları gözetmeyi teşvik etmek içindir.

CEVAP: A

6. Ayet ve hadiste çevremizdeki insanlara saygı göstermemiz ve sevmemiz tavsiye ediliyor. C seçeneğinde verilen kafede vakit geçirmek ise ayet ve hadiste tavsiye edilen bir davranış değildir.

CEVAP: C

7. İbadetler namaz ve oruç ile sınırlı değildir. Dilimize, elimize, gözümüze dikkat etmeliyiz. Hatalardan uzak durmak da bizler için birer ibadettir. Özellikle hadiste belirtilen kul hakkına dikkat etmek gerekir. Yüce Allah kul hakkı konusunda affın olmayacağını ayetlerle bildirmiştir.

CEVAP: C

10. **İhlas:** Tutum ve davranışlarda sadece Allah'ın hoşnutluğunu gözetme, riyakârlıktan ve ikiyüzlülükten uzak olmak.

Niyet: İbadeti yalnız Allah için yapmak.

Mükellef: Dinin emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından kaçınmakla sorumlu tutulan kimse.

CEVAP: C

8. Zekat veya sadaka olarak verdiklerimizin mallarımızı azaltmayacağı, bilinenin aksine çoğaltacağı ve bereketlendireceği ayette belirtilmiştir.

CEVAP: E

11. Verilen tanım mubah ile ilgilidir.

CEVAP: A

9. İbadetlerde insanların hoşnutluğu göz önünde tutulmaz. Böyle bir davranış riyaya(gösteriş) girer. İslamiyette riya yasaktır. Riya (gösteriş) için yapılan ibadetlerin kişiye bir faydası yoktur.

CEVAP: B

1. Ayıp → ahlak
Günah → din
Yasak → hukuk

CEVAP: B

2. Allah kulları ile sürekli bir iletişim içinde olmak ister. Bunun için de tövbe, dua, oruç ve Kur'an okumak gibi vesilelerle beraber olma fırsatı verir. İnsanları sevmek ise Allah'a doğrudan ulaşmanın yollarından birisi değildir.

CEVAP: E

3. İnsanların hareketlerinin ahlakla ilgili kısımlarına ait hesabını, otokontrolünü vicdan üstlenmiştir. Kişi yaptığı davranıştan utanmıyorsa bu onun vicdanen rahat olduğunu gösterir. En güzel ahlakın temsilcisi olan Peygamberimiz de bu hadisle eğer vicdanın rahatsa doğru yoldasın demek istemiştir.

CEVAP: D

4. **Gıybet etmek:** İnsanların arkasından hoşlarına gitmeyecek şeyler söylemektir.

Haset etmek: Kiskanmak manasındadır.

Bir insan hiç işlemediği bir suçtan dolayı suçlanırsa iftira atılmış olur. Ayette de bir başkasının üzerine suç atmaktan bahsettiği için doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

5. Hadis-i Şerifte dul ve kimsesizlere yardım eden kimselerden bahsettiği için seçenekler içerisinde en uygun cevap ihtiyaç sahiplerine yardım ile alakalı olmaktadır.

CEVAP: C

6. İnsanlarda bulunan eksikliğin, kötü bir davranışın o kişinin arkasından dile getirilmesine gıybet denir. Soruda bildiren hatalı davranış gıybettir. Gıybet, İslam dininde hoş karşılanmayan bir davranıştır.

CEVAP: D

7. **Müşrik:** Allaha ortak koşan kimseye denir.
Mücrim ve günahkar: Günah işleyen kimseye denir.
Dedikoducu: İnsanların arkasından konuşan kimse-
 lere denir.
 Soruda tanıtılan kimselere ise *münafık* denir.

CEVAP: A

10. **İftira etmek:** Hiç işlemediği bir suç veya olayı bir başkasına yüklemek.
Yalan söylemek: Gerçekleri anlatmamak.
İhanet: Güveni boşa çıkarmak, aldatmak.
Çok konuşmak: Gereksiz yere söz söylemektir.
 Soruda tanıtılan kavram *gıybettir*.

CEVAP: A

8. Ayette Müslümanların birbirlerini kötülediklerine dair hiçbir ifade geçmemektedir. Diğer bütün özellikler ise maddeler halinde soruda ifade edilmiştir.

CEVAP: E

11. İslam inancında tartışmaya açık olmayan bazı konular vardır. B seçeneği dışındaki bütün konular tartışmaya kapalıdır. Tevhit inancı, Nübüvvet, Kur'an-ı Kerim, Ahiret inancı tartışmaya kapalıdır. Bu konular üzerinde yorum yapılamaz. Halifelik konusu yoruma ve isteğe bağlı olan bir konudur.

CEVAP: B

9. B, C, D, E seçenekleri hadiste bahsedilen ifadeleri içermektedir. Fakat müminler ibadetlerine dikkat etmelidir ifadesi hadiste geçmediği için doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

12. Verilen ayette ticari faaliyetlerde hile yapanlar anlatılmaktadır.

CEVAP: D

1. **Mahşer:** Öldükten sonra tekrar toplanılacak olan alan.

Mizan: Hesap görülecek olan terazi.

Cennet-Cehennem: İyilerin ve kötülerin gidecekleri yer.

Fitre: Ramazan ayında kişi başına verilen sadaka çeşididir. Bu kavramın ahiret kavramı ile hiçbir alakası yoktur.

CEVAP: E

2. Ayette açık bir şekilde "imtihan olarak deneyeceğiz" ifadesiyle bu dünyanın bir imtihan alanı olduğunu ve herkesin de bu imtihana tabi tutulacağı belirtilmiştir.

CEVAP: B

3. Eski medeniyetlerde insanlar ahiret inancına sahip oldukları için eşyaları ile birlikte gömülüyor ve tekrar dirildiklerinde bu eşyaları kullanacaklarını düşünüyorlardı. Parçada da bu inanç ve düşünceye yer verilmiştir.

CEVAP: A

4. Ayette iyilik ve kötülük yapan kimselerin karşılığını muhakkak göreceği söylenmiştir. Ayet, Allah'ın adaleti ile alakalıdır. Allah'ın adaletsiz olması asla düşünülemez.

CEVAP: E

5. Birinci ayette boş yere yaratılmadığımız ve huzura geri getirilmeyeceğimizi mi sandınız ifadeleri, ikinci ayette ahiret nimeti ifadesi ahiret hayatıyla ilgilidir.

CEVAP: B

6. İbadet amacıyla hiç evlenmemek bizim dinimizde yasaktır. Çünkü bu insan fıtratına aykırı bir davranıştır. Evlilik de yeme- içme gibi fizyolojik bir ihtiyaçtır. Özellikle din adamlarının evlenmesi Hristiyanlıkta yasaktır. Bizim dinimiz evlenip hayırlı nesiller bırakmayı emreder. Bir kişinin bırakabileceği en güzel eser hayırlı evlatlar ve hayırlı nesil yetiştirmektir.

CEVAP: C

7. **Mahşer:** Öldükten sonra tekrar dirilerek toplanılacak olan meydandır.

Kıyamet: İsrail'in Sur'a üflemesiyle başlayan evrendeki her şeyin sona ereceği andır.

Mizan: Tek tek hesapların görülüp cennetlik mi yoksa cehennemlik mi olduğunun belirlendiği andır.

CEVAP: E

8. Ahiret inancı olan bir insan asıl hesabın öbür dünyada görüleceğini bildiği için birçok haksız duruma sabredip bağışlayıcı olabilir. Bu da ahiret gününe iman sayesinde olur.

CEVAP: B

9. Verilen ayetler insanın dünyaya belirli amaçlar için gönderildiğini ifade etmektedir.

CEVAP: E

10. A, C, D ve E seçeneklerinde verilenler ahiret inancının insana sağladığı faydalardır. Nasıl olsa öleceğim diye dünyanın umursanmaması söz konusu olamaz. İnsan hem kendisi hem başkaları için çalışmalı, faydalı işler yapmalıdır. Umursamazlık, vurdum duymazlık ne insanî ne de İslamî bir tutumdur. Zira Kur'an'da belirtildiği gibi "İnsana sadece çalıştığı vardır."

CEVAP: B

11. **Berzah:** Ölümden sonra başlayıp mahşerdeki dirilişe kadar devam edecek olan kabir hayatı.

Ba's: "Öldükten sonra tekrar dirilmek" anlamına gelmektedir.

Haşir: Allah'ın insanları diriltip dünyada iken yaptıkları işlerden hesaba çekmek üzere toplamasına haşir, toplanma yerine ise mahşer adı verilir.

CEVAP: E

12. Belirtilen ayette geçen ".... şahitlik edecek" ifadesi ahiret hayatının "hesap" evresiyle ilgilidir.

CEVAP: A

13. Techiz işleminin ilk aşaması gasil (ölünün yıkanması), son aşaması ise defin'dir (ölünün kabre konması).

CEVAP: C

1. Zekat vermek manevi değerlerimizden değil yapmamız gereken farz ibadetlerdendir. Asansörde karşılaştığımız komşumuza selam vermek, bayramda büyüklerin elini öpüp dualarını almak, hasta olan arkadaşlarımıza ziyaret etmek, karşıdan karşıya geçmeye çalışan yaşlı bir kişiye yardım etmek manevi değerlerimize örnektir.

CEVAP: B

2. Türkiye gönül coğrafyasıyla ilgili bilgilerde insani yardım (özellikle Kızılay ve TİKA aracılığıyla), kültürel destek (okul açma, eğitim bursu verme, Türkçe kursları düzenleme vb.) ve siyasi destek (Batı Trakya Türkleri, Filistinliler, Myanmar Müslümanlarının sorunlarını uluslararası platformlarda ve BM'de gündeme getirme) vererek aktif rol oynamaktır.

CEVAP: E

3. Özgürlük anlayışının gelişmesi bir bozulma değildir. Ateistlikte de özgürlük anlayışı gelişmez. Yüce Allah her insana irade vermiştir. Başkalarının hakkına girilmediği sürece insan özgürdür.

CEVAP: C

4. Fıtır sadakası vermek örf ve adetler ile ilgili değil dinimizin bize emrettiği kurallardandır.

CEVAP: B

5. Parçada insanın otokontrolünü vicdanının ve ahlakının yaptığı belirtilmiştir. Eğer bunlar insanlarda tam manasıyla yer bulamazsa yasaların hiçbir yaptırımının olamayacağından söz edilmiştir.

CEVAP: D

6. İslam dini birlik ve beraberliği tavsiye eder. Bunun için de insanların arasına fitne ve kötülük sokacak her davranışa yasak koyar. Hadiste de insanların arasını bozacak birkaç örnekten bahsedilmektedir. Bu konularda daha dikkatli olmak gerektiği üzerinde durulmuştur.

CEVAP: C

7. Hadis-i Şerif'te bir kötülüğü nasıl engellememiz gerektiğine dair açıklama yapılmıştır. Toplumda olan kötülükleri engellemiz mümkün müdür? Sorusunun cevabını oluşturun.

CEVAP: B

8. Büyüklerin elini öpmeye bir saygı ve sevgi göstergesi olsa bile her toplumda olmayan kültürel bir davranıştır.

CEVAP: A

9. Aile, din, örf ve âdetler bireylerdeki değerlerin oluşumunda, ayrı ayrı öneme sahiptir.

CEVAP: E

10. Sosyal güzellikler, toplum olarak örf ve adetlerimiz ve geleneksel değerlerimizle aklı gelir. A seçeneğinde verilen medrese ise (eğitim görülen okul) mimari güzelliklerimizdendir.

CEVAP: A

11. Türkler Karahanlılar, Selçuklular, özellikle Osmanlılar döneminde çok önemli mimari eserler yapmışlar bunların bir kısmı günümüze kadar gelebilmiştir. Balkanlardan, Türkistan'a, Kudüs'ten, Hicaz ve Bağdat'a kadar geniş bir coğrafyada değişik amaçla yapılmış çok sayıda eser görmek mümkündür. Türkler, Endülüs'e (İspanya) egemen olamadıkları için bu bölgede Türkler tarafından yapılmış eser görülmez.

CEVAP: B

12. Türkiye gönül coğrafyasıyla ilgili bölgelerde B, C, D ve E seçeneklerinde gösterilen kurumlarla yoğun etkinlikler göstermektedir. KEİ ise bölgesel bir ekonomik işbirliği örgütü olup, eğitim, kültür ve sanatla ilgisi yoktur.

CEVAP: A

1. Hz. Yusuf, Hz. Musa ve Hz. Meryem, Kur'an-ı Kerim'de genç şahsiyet modeli olarak gösterilir. Her üçü de iffet ve haya örnekleridir.

CEVAP: E

2. Erkam b. Ebi'l - Erkam İslamiyeti kabul eden ilk gençlerden olup Mekke'deki evi İslamiyet'in yayılmasında ve tebliğinde önemli rol oynamıştır.

CEVAP: A

3. Hz. Muhammed'in gençleri yabancı dil öğrenmeye teşvik etmesi, vahiy kâtiplerini genellikle gençler arasından seçmesi, onun gençlerin yetiştirilmesine önem verdiğini göstermektedir. III. öncülde belirtilen durum ise onların yetiştirilmesi ile değil, örnek davranış göstermelerinin teşvik edilmesi ile ilgilidir.

CEVAP: C

4. Ayetler özellikle Allah'a iman konusunda baskı olmayacağı üzerinde durulduğu için inanç özgürlüğü doğru cevap olarak verilebilir.

CEVAP: D

5. Dinimiz insanların özgürlüklerine önem verdiği kadar toplumun huzuruna da önem vermektedir. Bu sebeple birbirlerinin özgürlüklerini kısıtlayacak veya zarar verecek davranışlara da müsaade etmez.

CEVAP: C

6. Ayet-i Kerime'de kişinin yaşama hürriyetinden söz edilmiştir. Yaşama hürriyeti insanın en doğal hakkıdır. Hem İslam dininde hem kanunlarda yaşama hürriyeti güvence altına alınmıştır. Bütün insanların yaşama hürriyetine saygı duyması gerekmektedir.

CEVAP: E

7. I. öncülde verilen ayet ve II. öncüldeki hadis, kültürümüzde kız isteme sırasında söylenen sözün kaynaklarıdır. III. öncülde ise "Rabbinin yoluna", İslamiyete çağırırken takip edilecek yoldan bahsetmektedir.

CEVAP: C

10. I. ve III. öncüllerde verilen ayetler yaşama hakkı, II. öncülde verilen ayet ise düşünce ve ifade özgürlüğü ile ilgilidir.

CEVAP: D

8. Tevhit inancının putperestliği yasaklaması, heykellerin putperestliği çağırıştırdığı gerekçesiyle sanatsal çalışmalarda kullanılmamasına, dolayısıyla İslam sanatında heykelticiliğin gelişmemesine yol açmıştır.

CEVAP: A

11. Verilen hadislerin tamamı insanların sağlıklarını korumaları ve bundan sorumlu oldukları ile ilgilidir.

CEVAP: E

9. Özelliklerinden bazıları verilen eser Ahmet Yesevi'nin Divan-ı Hikmet'idir. Diğer eserler Makalat ve Velayet-name Hacı Baktâşî Veli'ye; Mesnevi, Mevlana'ya; Kutadgu Bilig ise Yusuf Has Hacib'e aittir.

CEVAP: D

12. I. ayet → özel yaşamın gizliliği hakkı
II. ayet → düşünce ve ifade özgürlüğü hakkı
III. ayet → iş ve çalışma hakkı
IV. ayet → yaşama ve sağlık hakkı

Soru kökünde eğitim hakkı ile ilgili bir ayet verilmemiştir.

CEVAP: C

1. İslam dünyasındaki mezheplerin ortaya çıkmasında birçok sebep etkili olmuştur. Parçada bahsedilen örf, adet ve yerel yaşam kültürel farklılıklardan dolayı oluşan sebeplerdir.

CEVAP: A

2. Parçada insanlardaki anlayış ve mantık farklılıklarından söz edilmektedir. İnsanların ruh halinden ihtiyacına kadar her şey anlayışta ve yorumda farklılık oluşturur.

CEVAP: C

3. Maturidilik ehl-i hak mezheplerin itikadi kolundandır. Hanefilik, Hanbeli, Şafi, Caferilik ameli mezheplerdir.

CEVAP: C

4. Arapçada bir kelime birden fazla manaya gelebilmektedir. Bu durumda farklı yorumların ortaya çıkmasına ve çeşitli anlamlar yüklenmesine sebep olmaktadır. Bu da metinlerin farklı yorumlanmasını ortaya çıkarır.

CEVAP: C

5. İmam-ı Azam lakabı Ebu Hanife'ye aittir. Bu büyük İslam bilgini, Hanefi mezhebinin kurucusudur.

CEVAP: A

6. Metinde belirtildiği gibi İslamiyet'in farklı bölgelere yayılmasıyla Müslümanlar farklı âdet, gelenek ve dinlere mensup insanlarla birlikte yaşadılar. Bu durum kültürel açıdan yorum farklılıklarına yol açtı. Diğer taraftan farklı özelliklerinin yaşantı üzerindeki etkisi ise coğrafi sebeplerden kaynaklanan yorum farklılıklarına yol açmıştır.

CEVAP: D

7. Siyasi ve itikadi mezhepler için fırka kavramı kullanılmaktadır.

CEVAP: A

10. Şia düşüncesi imamet (halifelik) konusunda ehl-i sünnet düşüncesinden ayrılır. Şia düşüncesinde Hz. Ali'nin imameti hem ayetler hem de Hz. Peygamber'in vasiyetiyle sabit olmuştur. Dolayısıyla halifelerin Hz. Ali soyundan gelmesi gerekmektedir. Tevhid (Allah'ın birliği) ve nübüvvet (peygamberlik) konusunda herhangi bir farklılık yoktur.

CEVAP: D

8. Öncüllerde verilen bilgilerin tamamı, İslam düşüncesinde farklı yorumlamaların siyasi sebepleri arasındadır.

CEVAP: E

11. İmamiye Şia'sının ameli - fıkhî yorumu Caferilik'tir.

CEVAP: A

9. Anlaşmazlığa neden olan konunun Allah'a götürülmesi Kur'an-ı Kerim; Resul'e götürülmesi ise sünnet ile ilgilidir. Metinde İcma'dan (İslam bilgini ve müçtehidlerin Kitap ve sünnete dayanarak bir mesele hakkında aynı hükmü vermeleri, aynı hükümde birleşmeleridir.) bahsedilmemiştir.

CEVAP: C

12. Hanefilik Ebü Hanife'nin görüş ve düşüncelerine dayanan ameli - fıkhî bir mezheptir.

CEVAP: B

1. Sünnetin yerel boyutu denilince Hz. Muhammed'in yaşadığı coğrafi ve kültürel şartlar dikkate alınır. Sadece yaşadığı çevredeki insanları bağlar. Evrensel boyutu ise emir ve yasaklar tüm insanlığı bağlayıcı türden olduğu için yalan söylememesi ve güzel ahlak sahibi olması sorunun cevabını oluşturur.

CEVAP: E

2. Hz. Muhammed Ehl-i Beyti'mi seven beni sevmiş olur diyerek ailesinin fertlerini de sevmemiz ve saygı duymamız gerektiğini dile getiriyor. Sorudaki hadisler Ehli Beyit sevgisine birer örnek olarak verilmiş.

CEVAP: C

3. Hz. Muhammed, peygamber olmadan öncede Kureyşliler arasında asla yalan söylemeyen ihanet etmeyen güvenilir bir insan olarak biliniyordu. Ona Muhammedü'l Emin denilirdi. Bu sebeple onu görünce kendilerine bir haksızlık yapılmayacağından emin oldukları için çok sevindiler.

CEVAP: B

4. Hz. Muhammed kararlarını genellikle arkadaşlarına ve aile fertlerine danışarak alırdı. Bahsi geçen olayda da sahabelere sorup onların düşüncelerini dikkate aldığına değindiğinden dolayı doğru seçenek E seçeneğidir.

CEVAP: E

5. Parçada Hz. Muhammed'in hiç kimseye iltimas geçmediği ve geçmeyeceğine vurgu yapıldığı için doğru cevap Peygamberimizin adaletli olmasıdır.

CEVAP: D

6. Peygamber Efendimiz çevresindeki sahabelerin düşünce ve görüşlerini muhakkak dinler ve dikkate alırdı. C seçeneğinde ise bu durumun tam tersi anlama gelen bir ifade kullanılmıştır.

CEVAP: C

7. Hz. Muhammed (sav) İslam dininin açıklayıcısıdır. Allah'ın emirlerini fiilli ve kavli sünnetleri ile çevresindekilere açıklaması ve örnek olması için gönderilmiştir. Soruda verilen husus da Peygamber Efendimiz' in örnek kişiliğiyle ilgilidir.

CEVAP: B

10. Hadiste, yapılan iş ve ticarete hile ve haramdan uzak durulması gerektiğinden söz edilmiştir. Bu da Peygamber Efendimiz' in doğru ve güvenilirlik bir kişi olduğunu gösterir.

CEVAP: D

8. Hz. Muhammed (sav) ayetlerde açık bir uyarıcı ve emredilenin açıklayıcı olarak tanımlanması Peygamber Efendimiz' in uyarıcı olduğuna delalet eder.

CEVAP: C

BİDERS YATIRIMCILIK

9. Hz. Ebu Bekir, Peygamberimizin ölümlü bir insan olduğunu, asla yok olmayacak ve ibadete edilecek tek varlığın Allah olduğunu dile getirmiştir. İnsanların yanlış davranmalara sürüklenmesine engel olmaya çalışmıştır.

CEVAP: C

11. B seçeneğinde affedici oluşu
C seçeneğinde Peygamberimiz' in bağışlayıcılığı
D seçeneğinde tevazu sahibi oluşu
E seçeneğinde ise adaleti ön plandadır.
İnanç özgürlüğüne karşı duyduğu hassasiyete dair örnek A seçeneği verilmiştir.

CEVAP: A

1. Peygamberimizin en güzel özellikleri arasında mütevaziliği ve kendini üstün görmemesi de yer alır. Gurur ve kibirden uzak durur. Bütün insanların eşit olduğu belirtir. Kimsenin birbirine üstünlüğünün olmadığını gerek sözleriyle gerek davranışlarıyla anlatmaya çalışır.

CEVAP: E

2. Beş şey içerisinde ayrılık gelmeden eşin kıymetini bilmek diye bir madde yoktur. Meşguliyet gelmeden önce boş vaktin kıymetini bilmek hadisin asıl şeklidir.

CEVAP: A

3. D seçeneğinde verilen ayette Allah, Müslümanlardan bazı kimselerin insanları kandırmaya çalıştığını fakat bu yaptıkları ile ahiretlerini kaybettiklerinin farkında olmadıklarından söz eder. Bu ayetle parçada geçen olay işaret edilmiş olur.

CEVAP: D

4. Ayetlerde Allah'ın insanlara gücünün üstünde bir şey yüklemeyeceği bildirmiş. Zorlayıcı değil de kolaylaştırıcı olmayı tavsiye etmiştir. Peygamberimiz de insanlar için kolaylaştırıcı bir rehber ve örnektir.

CEVAP: D

5. Müşrikler Peygamber Efendimiz' e "Allah niye bir meleği peygamber olarak göndermedi de seni seçti" diye itirazda bulunuyorlardı. Ayette dinin insanlara tebliğ edileceğinden dolayı peygamberlerinin insanlar arasından seçildiğinden bahsetmektedir.

CEVAP: E

6. **Emanet:** Peygamberlerin güvenilir olması.

Sıdk: Doğru olmak, asla yalan söylememek

Tebliğ: Allah'ın emir ve yasaklarını insanlara ulaştırmak.

Fetanet: Zeki ve akıllı olmak.

Soruda tanıtımı yapılan kavram peygamberlerin isimet sıfatıdır.

CEVAP: A

7. **Sıdk:** Doğruluk

Emanet; Güvenilir olmak

Fetamet : Akıllı olmak

İsmet : Günahsız olmak

Tebliğ: Allah'ın emirlerini insanlara ulaştırmaktır. Boşlukları dolduracak en uygun kelimeler ise A seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: A

10. I. ayet → *Tebliğ*

II. ayet → *Tebyin*

III. ayet → *Teşri*

Tebliğ: Peygamberlerin Allah'tan aldıkları bilgileri insanlara ulaştırmaları.

Tebyin: Peygamberlerin Allah'tan aldıkları vahiyleri insanların anlayabilmeleri için yapmış oldukları açıklamalardır.

Teşri: Hüküm verme, yasama.

CEVAP: C

8. Muhkem (anlamı açık ve anlaşılır olan) ayetlerde bilgiyi bize sadece Peygamberimiz verir. Ayetlerde sahabe görüşlerine yer verilmez.

CEVAP: A

11. Hz. Muhammed'in tebliğ, tebyin, teşri görevlerinden başka bir de temsil görevi vardır. O, gerek Müslümanlar gerekse tüm insanlık için dini ve dünyevi konularda en güzel örnek (temsil) olmuştur. Belirtilen hadis, onun temsil görevi ile ilgilidir.

CEVAP: A

9. Fiilî sünnet, Peygamber Efendimiz' in bizzat kendisinin göstererek öğrettiği sünnettir. B seçeneğinde abdestin nasıl alınacağını bizzat Peygamber Efendimiz uygulayarak gösterdiği için fiilî sünnete örnektir.

CEVAP: B

12. İmam-ı Azam Ebu Hanife İslam tarihinin önde gelen fıkıh alimlerinden biri olup, Hanefilik fıkhı ekolünün kurucusudur.

CEVAP: B

1. Seçeneklerde Hristiyanlıkla ilgili verilen bilgilerden "C" seçeneği yanlıştır. Musevilik olarak da adlandırılan Yahudilik' tir. Hristiyanlığa İsevilik adı verilir.

CEVAP: C

2. B seçeneği dışındaki diğer seçenekler insanlar tarafından oluşturulan ilahi vahye dayanmayan dinlerdir. Yahudilik Hz. Musa' ya ilahi vahiy gelir. Hz. Musa'da Allah'ın emirlerini insanlara ulaştırma görevini üstlenir.

CEVAP: B

3. **Politeizm:** Birden fazla Tanrının varlığına inanmak.

Panteizm: Doğayı Tanrı olarak kabul etmek.

Deizm: Tüm din ve Tanrıları reddetmek.

Hinduizm: Hindistan'da insanların kendilerinin oluşturmuş olduğu bir dindir.

Monoteizm: Bir tek yaratıcı olduğuna inanılan din sistemlerine verilen isimdir.

Ayette de insanlar şirk koşmadan tek bir yaratıcının varlığını kabul etmeye davet ediliyor.

CEVAP: A

4. Dünya üzerinde en çok mensubu olan din Hristiyanlık' tır. İslam dinine de son yıllarda büyük bir yöneliş vardır.

CEVAP: C

5. **Ateist:** Hiçbir tanrıyı kabul etmeyen.

Politeist: Birden fazla tanrının varlığına inanan

Monoteist: Tek bir tanrıya (yaratıcıya) inanmaktır. Bu sebeple doğru sıralama E seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: E

6. **Sünnet:** Peygamber Efendimiz' in yaptığı ve bize de yapmamızı tavsiye ettiği davranışlardır. İslam dininde kullanılan bir kavramdır. Totem, şaman, efsane, büyü ise geleneksel dinlerde kullanılan kavramlardır.

CEVAP: E

7. **Havari:** Hz. İsa'ya inanan kimselere verilen isimdir. Yani Hristiyanlıkla ilgili bir kavramdır. Yahudilikle alakası yoktur.

CEVAP: C

8. I numaralı cümledeki İnanç sistemi Şintoizmin
II numaralı cümledeki İnanç sistemi Yahudilik
III numaralı cümledeki inanç sistemi Hristiyanlık
IV numaralı cümledeki inanç sistemi Hinduizmin
Bu sebeple doğru sıralama C seçeneğinde verilmiştir.

CEVAP: C

9. **Sihizm:** Hindistan'da bulunan ve tek bir yaratıcı olduğuna inanılan dindir. Budizm, Hinduizm, Caynizm, Konfüçyonizm tamamen insanlar tarafından oluşturulan, ilahi vahye dayanmayan ve çok tanrılı bir inanç sistemidir.

CEVAP: A

10. **Monoteizm:** Tek tanrılı bir inanç sistemi

Ateizm: Tanrı tanımazlık

Nihilizm: Hiççilik olarak da adlandırılır. Tanrının varlığını ve ahlaki reddetmek

Agnostisizm: Tanrının varlığının yada yokluğunun bilinemeyeceğini savunan inanç sistemidir.

Politeizm: Çok tanrılı inanç sistemidir.

CEVAP: B

11. **Monoteizm:** Tek tanrılı inanç sistemi

Tevhid: Allahtan başka hiçbir ilahın varlığını kabul etmemek

Ateizm: Tanrı tanımazlık

Musevilik; Yahudiliğin diğer adıdır.

Teslis: Hristiyanlık' ta "baba-oğul-kutsal ruh" olmak üzere üçlü tanrı inancıdır.

CEVAP: E

12. Kilise, Hristiyanların ibadet yeridir. Yahudilerin ibadet yerine Havra veya Sinagog adı verilir.

CEVAP: C

1. Allah insanların sadece ibadet etmelerini isteseydi ilk emir "oku" olmazdı. İslam dininde bilime, araştırmaya ve öğrenmeye sürekli bir teşvik vardır. Günümüzdeki buluşların birçoğu da asırlar öncesinde Kur'an-ı Kerim ile müjdelenmiştir. Buradan da İslam dininin bilime ve araştırmaya ne kadar çok değer verdiğini görürüz.

CEVAP: D

2. Peygamberimizin savaflara ordunun başında komutan olarak katılması askeri alana verdiği önemi gösterir. Diğer seçenekler eğitime verdiği önemi gösterir.

CEVAP: B

3. Soruda her ne kadar sadaka ve Müslümanların birbirini sevmesiyle ilgili ifadeler geçse de asıl anlatılmak istenen ilmin gerekliliği ve faziletidir.

CEVAP: C

4. Verilen ayetler tanımdaki âdetullah ya da sünnetullah kavramlarıyla ilgilidir.

CEVAP: E

5. **Fiziksel yasalar:** Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili prensiplerdir. Dolayısıyla I, II, IV ve V. öncüllerde verilenler fiziksel yasalarla ilgilidir.

Biyolojik yasalar: Canlıların doğum, gelişim, üreme, ölüm vb. aşamalarını inceler. Evrendeki biyolojik yasalar, her canlı türünü doğrudan ilgilendirmektedir.

Soru metninde III. öncülde verilen bilgi biyolojik yasa ile ilgilidir.

CEVAP: C

6. Verilen ayetlerden 1. si fiziksel, 2. ve 3. ise biyolojik yasalarla ilgilidir.

CEVAP: A

7. Erkam b. Ebi'l - Erkam, İslam'a ilk giren gençlerden biridir. O evini Hz. Peygamber'in kullanımına açtı. Hz. Peygamber, İslam tarihinde Daru'l - Erkam olarak anılan bu evi tebliğ merkezi olarak kullanmıştır. İnsanlara İslam'ı burada tebliğ etmiş, ibadetleri burada öğretmiştir. Dolayısıyla Daru'l - Erkam Müslümanlar için ilk eğitim ortamı sağlanan yerdir. Suffe ise, İslam medeniyetinin ilk eğitim kurumudur.

CEVAP: A

8. Rasathanelerde (gözlem evi) gözlem ve hesaplamalar yapıldığı için bu faaliyetler, astronominin ve matematiğin de gelişmesine katkı sağlamıştır.

CEVAP: C

10. Bilginleri, peygamberlerin mirasçısı; bilginlerin mürekkebinin şehit kanıyla eşit sayan anlayış bilime ve bilginlere ne derece önem verildiğini göstermektedir. Keza II. öncülde verilen hadis de bilimin önemi ile ilgilidir.

CEVAP: E

11. Türkler, İslamiyet'e girdikten sonra askerlik, yönetim alanları dışında bilim konusunda da İslam dünyasına önemli katkı sunmuşlardır. Bunların ilki Büyük Selçuklu hükümdarı Alp Arslan'ın emriyle vezir Nizamül-mülk tarafından 1066 yılında Bağdat'ta kurulan Nizamiye Medresesi'dir. Bu medrese İslam dünyasındaki ilk büyük medresedir. Burada hem İslami bilimler hem de matematik, felsefe, astronomi gibi dersler de okutulmuştur.

CEVAP: C

12. I. açıklama → *Tefsir*
 II. açıklama → *Hadis*
 III. açıklama → *Fıkıh*
 IV. açıklama → *Kelam*

Siyer ilmi (Peygamberimizin hayatını, karşılaştığı olayları anlatan bilim) hakkında bilgi verilmemiştir.

CEVAP: D

1. Hoca Ahmet Yesevi'nin "Divan-ı Hikmet"i ,Mevlana'nın "Mesnevi"si vardır. Yunus Emre'nin "Risale'tün Nushiyye"si ve Geylani'nin "Mektubat"ı vardır . Makalat ise Hacı Bektaşî Veli'nin en önemli eseridir.

CEVAP: B

2. **Divan-ı Lugat'it Türk:** Kaşgarlı Mahmut'un

Mesnevi: Mevlana'nın

Makalat: Hacı Bektaş-ı Veli'nin

Mukaddime: İbn-i Haldun'un eseridir.

Parçada tanıtılan eser Hoca Ahmet Yesevi'nin Divan-ı Hikmet adlı eseridir.

CEVAP: E

3. İmam Şafii, İmam Malik ve Ebu Hanefi mezhep imamlarıdır.

Hz. Ali de Peygamber Efendimizin damadıdır.

Yunus Emre ise Anadolu da yaşayan sevgi ve barış temalarını işleyerek İslamiyet'in hızla yayılmasına katkısı olan düşünürlerimizdendir.

CEVAP: D

4. İmam-ı Azam lakabı Ebu Hanife'ye aittir. Bu büyük İslam bilgini, Hanefi mezhebinin kurucusudur.

CEVAP: A

5. Emevilerin, İslamiyet'in eşitlik ilkesine aykırı olarak Arap milliyetçiliği yapmaları, önemli görevlere sadece Arapları atamaları, Türklerin İslamiyet'e girişini olumsuz etkilemiştir.

CEVAP: A

6. 751 yılında Müslüman Arap ordusuyla Çinliler arasında meydana gelen Talas Savaşı'nda Türkler Müslümanlara destek vermişler ve savaşı Müslümanların kazanmalarında etkili olmuşlardır. Bu savaştan sonra Türklerle, Müslümanlar arasında yoğun ticari, kültürel ilişkiler kurulmuş ve Türkler kitleler hâlinde Müslüman olmuşlardır. Bu hem Türk hem de İslam tarihi açısından bir dönüm noktası olmuştur.

CEVAP: C

7. Karahanlılar (840 - 1212) Orta Asya'da kurulan ilk Müslüman Türk devletidir. Onları bugünkü Afganistan topraklarında kurulan Gazneliler (963 - 1187) takip etmiştir. Kök Türkler, Türklerin İslamiyet'i kabullerinden önce kurmuş oldukları bir devlettir.

CEVAP: D

10. A, B, D ve E seçeneklerindeki isimler Anadolu'da İslamiyet'in yayılmasında, Türkler arasında İslam anlayışının oluşmasında önemli rol oynamışlardır. İbn-i Sina ise dünya çapında bir bilgin olup, bahsedilen süreçle ilgisi yoktur.

CEVAP: C

8. A, B, C, D seçeneklerinde verilenler, Türklerin İslamiyet'i kabullerinde kolaylaştırıcı faktörlerdendir. Kut anlayışı devlet yönetimi ile ilgili olup (devleti yönetme hakkının Tanrı tarafından verildiğine olan inanış) Türklerin İslamiyet'i kabullerinde herhangi bir etkisi yoktur.

CEVAP: E

11. Hacı Bektaş-ı Veli, I. Murat zamanında kurulan Yeniçeri Ocağı'nın piridir.

CEVAP: A

9. Türklerin konuk edilmesi, ihtiyaçlarının karşılanması sosyal; onlara iş yeri açılması, meslek öğretilmesi ise ekonomiktir. Ahilik anlayışının dinsel faaliyetlerinden bahsedilmemiştir.

CEVAP: C

12. Verilen öncüllerin tamamındaki bilgiler, Türklerin Müslüman olmalarında etkili olmuştur.

CEVAP: E

1. **Hız. Hasan:** Peygamber Efendimiz' in torunudur.
Hız. Fatıma: Peygamber Efendimiz' in kızıdır. Aynı zamanda Hız. Ali'nin eşidir.
Hız. Ali: Peygamber Efendimiz' in damadı ve amcaoğludur.
Hız. Aişe: Peygamber Efendimiz' in eşidir.
Hız. Zeyd: Peygamberimiz' in yanında yetişen bir sahabedir.

CEVAP: C

2. **Cem:** Alevilerin cemaatle birlikte yaptıkları bazı kuraları olan ibadet şekline denir.
Gülbenk: Cem ayinlerinde dedelerin okudukları kısa dualara denir.
Mevlevi: Mevleviliğe bağlı kimseye denir.
Zikir: Allah'ı anmak için yapılan tesbihatlardır. Soruda açıklaması yapılan kavram *Semah*'tir.

CEVAP: D

3. **Semah:** Cem ayini esnasında kadın ve erkeklerin çalınan nefes eşliğinde yaptıkları törendir.
Cem: Alevilerin dini törenidir.
Mürşid: Doğru yolu gösteren kişiye verilen isimdir.
Zakir: Cem ayini esnasında değişleri saz eşliğinde söyleyen kişidir.
Gülbenk: Soruda tanıtılan kavramdır.

CEVAP: A

4. Tasavvufi düşüncenin oluşumu üç aşamayı kapsamaktadır.
1. **Züht dönemi:** Hız. Peygamber, sahabe ve onlardan sonra gelenleri içine alan, tasavvuf kavramının ortaya çıktığı süreç.
2. **Tasavvuf dönemi:** Tasavvuf ve sufi kavramlarının kullanılmaya başlandığı dönem.
3. **Tarikat dönemi:** Tarikatların kurumsallaştığı ve sosyal hayatta etkin bir hâle geldiği dönemdir.

CEVAP: E

5. Soru metninde verilenler Müslümanlar arasında tasavvuf düşüncesinin ortaya çıkıp, gelişmesinde etkili olmuştur.

CEVAP: A

6. Müslümanların tasavvufa yönelmelerinde I. ve II. öncüllerde verilen ayetler de etkili olmuştur. III. öncüldeki ayet bilime ve bilim insanlarına verilen önemle ilgilidir.

CEVAP: C

7. Gazali, tarikat dönemi değil, tasavvuf dönemi temsilcilerindedir.

CEVAP: A

8. **Tezkiye:** Nefsi, manevi kirlere arındırma.
Marifet: Varlıkların hakikatini ve ilahi sırları kavrama.
Halvet: İnziva, yalnızlık, topluma karışmamak.
Züht: Ahirete yönelmek, mal - mülk sevgisini terk etmek.
Seyr- sülûk: Bir tarikata girerek manevi bakımdan yol alma.

CEVAP: B

9. Tasavvufi düşüncede insan nefsinin tamamlaması gereken aşamaların ilki nefsi emmare (kötülüğü emreden ve bundan zevk alan nefis), son aşaması ise nefsi kâmile'dir (seçkin, saf, temiz nefis).

CEVAP: C

10. Cümledeki boşluğa getirilecek kavram musahipliktir.

CEVAP: A

11. Alevi - Bektaşî geleneğinde dede; Hz. Muhammed'i, Hz. Ali'yi ve Hacı Bektaş-ı Veli'yi temsil eder.

CEVAP: E

12. Hanefilik tasavvufi bir yorum değildir. Ameli - fıkhî mezheplerden biridir.

CEVAP: B

13. İslam bilginleri ve müçtehitler belirli şartlarla otopsi ve organ nakline cevaz vermişlerdir. Ötenaziye (tıbben tedavisi olmayan ve sürekli acı veren bir hastalığa yakalanmış kimsenin hayatına kendisinin ya da hukukî temsilcisinin izni ile son verilmesi) ise izin verilmemiştir.

CEVAP: B